

DOX HOLIDEJ

PET
KARATA
ZA
ZIVOT

broj
46

★ CENA 6 DINARA ★

Frenk Larami

Pet karata za život

Šerif Kejzi Tibs pogledao je u pravcu jahača koji je dižući oblak prašine ujahao u Šeridan.

Lice mu se smračilo.

— Samo nam je on nedostajao — progundao je neraspoloženo.

— Zašto? — upitao je čovek do njega, prosed, visok i elegantno obučen.

— Zato što donosi nevolje.

— Onda ga oteraj!

— Nemam dovoljno jak razlog — gundao je Tibs.

Čovek se osmehnu.

— Šerife, zar je tako opasan?

— Kao otrov!

— Revolveraš?

— Još gore...

— Ništa vas ne razumem — slegnuo je prosedi sagovornik, otresa-

jući pepeo sa svoje velike, smeđe cigare. — Zašto ga jednostavno ne pritvoriš?

— To je lako reći.

— Poznaješ ga dobro? — žmirnuo je očima čovek.

— Bio je već jednom u Šeridanu. I ostavio za sobom gužvu.

— Kako se zove?

— Dok Holidej!

II

Pogled na snežnobeke kupe Big

Horna nije mogao da izazove ni trčak hladovine u srcu.

Paklena vrućina harala je dolinom u kojoj je gradić Šeridan bio poput usijanog limenog krova.

Ličio je na grad utvaru iz legendi o zlatnoj groznici.

Samo krovovi, pusta ulica i tamne senke.

Čak se i u koritu reke voda grčila pod užarenom sunčevom loptom.

To Vajoming nije pamti!

Takvu žegu možda su doživeli ljudi u vreme pohoda na Zapad. Oni stariji su tvrdili da znaju za sličnu godinu, 1846.

Neki su im verovali, neki nisu.

U svakom slučaju, ovaj dan bio je početak vrelog, nemilosrdnog leta ili predznak olujne noći.

Po salunima su prazniene čaše mlakog piva: no, ništa nije moglo da utoli žeđ i spere prašinu iz grla.

Po toj žeži, u podne, u Šeridan je ušao stranac.

Izleđao je kao nagraavljeni klin zaboden u nebeski svod: tamno odeo, tamne pantalone i kaput. šešir... a pod njim ždrebac sa crnobelim perama.

Pod tremom saluna „Karilto” stajala su dva čoveka i posmatrala lagani kas šarca.

Bili su to Kejzi Tibs i Greg Fulton.

U rukama su imali po veliki vrč sa pivom. Izgledalo je da su zaboravili na piće. Sve osim vrhova čizama nalazilo se u senci.

Jedini živi stvor na suncu, bio je jahač.

— Da, to je zaista on — promrmljao je Tibs i izručio sadržinu iz vrča na ulicu.

— Ne pije ti se više? — podsmevnu se Fulton.

— Tako nekako.

Šerif Tibs je delovao prilično neugledno, ali se to ne bi moglo reći za njegovo lice i telo. Ispod štraftaste košulje i sivih, širokih tregera nalazilo se mišićavo poprsje. Nešto kraće noge oblikovale su pod pantalonama liniju butnih mišića kojima bi pozavidele i akrobate iz „Herkul-cirkusa”, koji su pre dva dana digli svoj veliki šator i otišli prema istoku.

Imao je šešir povrnutog oboda, boje peska.

Oštar pogled uokvirivali su listovi bora podočnjaka i nos s ožiljkom po sredini, kao da mu je kost žuljio polumesec kakvog prstena.

Nosio je brkove, pri dnu nakoštrešene i neugledne; od njih se nije videla gornja usna. Ivice su im se žutele od duvana.

Metalna značka delom je bila pokrivena tregerom.

Njegov sagovornik bio je viši za glavu.

Nosio je belu košulju i svilenu leptir-kravatu tamnoljubičaste boje. Uprkos takvoj utegnutosti, njegova se koža nije rosila znojem.

Svetloplavi kaput sa peševima do kolena i pantalone iste boje odavali su čoveka koji se navikao na takav krov.

Bio je visok, a s visine je gledao svet.

Po sredini glave imao je razde-

ljak, sa strane nešto gušći, prosedu košu.

Nos mu je bio povijen, usta tanka, podrugljiva, brada špicasta i ravna.

Leva obrva nalazila mu se neka-ko uvek uzdignuta, kao da okom pod njom odmerava s prezirom sve oko sebe.

Za razliku od Tibsa, Fulton nije nosio oružje.

Ali, ponašao se kao da je veća zverka od samog šerifa.

Činilo se da su njih dvojica jedine žive duše u Šeridanu, bar ulice što se tiče.

Jedini odbor za doček neobičnom jahaču, koji je izabrao đavolski nepogodno vreme za jahanje kroz suvi predeo Big Horn visoravni.

Greg Fulton je s gađenjem pogledao u svoj vrč. Pivo je izgubilo penu, bilo je toplo, bljutavo, taman toliko vredno da se baci.

— Čuo sam za Doka Holideja — rekao je posle kraćeg ćutania. — Ne sviđa mi se njegov dolazak.

— Ni meni — oglasi se Tibs.

— Biće dobro ako se bude malo zadržao. Šta ti misliš, šerife?

— Pitaću ga.

— Zaista?

— Zašto ne? On nije čuven po tome što će pucati u čoveka ako ga oslovi.

— Ipak...

— Jedino ako i na njega utiče ova žega. Verovatno da nije od kamena.

Fulton se uzdržavao od opširnijeg komentara.

Tibs je postajao nervozan; što se jahač više približavao, njegove ru-

ke su sve češće podizale opasač i doticale metalnu zvezdu.

On se, istina, nije direktno sukobio s kockarem, ali njegov prethodnik je imao problema. Nešto od toga je i sâm video, a nešto je čuo od drugih.

Ako je i polovina priča o slavnom Džordžijancu bila istina, onda je i to bilo dovoljno da mu zacrni ovo podne.

Nije mu se izlazilo iz senke, uprkos tome što se njemu samom takav izgovor činio bednim.

Kejzi Tibs nije bio kukavica.

Ipak, izgledalo je da priče ispredane oko Doka Holideja nisu bile bajke.

Videlo se da je to čovek posebnog kova.

Bio je već dovoljno blizu da ga razazna.

Kako je samo jahao!

Kao da nikada nije koračao, već živio u sedlu. Neosetno se klatio, nehajno držeći uzdu u levoj ruci, naslonjen zglobovom na jabuku sedla.

Bio je raskopčan. Belu košulju oko pasa prosecao je opasač od tamne, bivolje kože.

Sa strane, koltovi!

Dva teška kolta čije su se drške čudno belasale.

Tibs je pomakao svoj šešir na potiljak i vratnom maršmom obrisao lice.

Fulton ga je posmatrao ironično.

— Da pozovem Svopa? — predloži on.

— Svopa? — začkilji očima šerif. — Onog smutljivca? Šta vam pada na pamet, Fultone?

— Hteo sam da vam pomognem.
 — Hvala, ali... Svop mi nije potreban. A mislim da ni vama nije neophodan.

— To ostavite meni da prosudim — oporo mu uzvratiti ovaj.

Šerif spusti nogu na prvi stepenik.

Silazio je lagano, oklevajući. A kada mu je i glava izišla ispod senke, učinilo mu se da ulazi pod tavanicu krcatu žarom.

Vrućina mu je udarala u lice i iz vazduha i sa zemlje.

Tada je bio svestan da izgleda glupo sa pivskim vrčem u ruci. Odbacio ga je od sebe, otirući dlan o košulju. Posuda je ostavila za sobom trag u debelom sloju prašine i zaustavila se u podnožju salunskog trema.

Osušeno se oko sebe.

Osim Fultona, iz „Karilia“ niko nije imao nameru da potura glavu pod sunce.

Ulica ispred i iza njega bila je prava žužnjava i vrela.

Na desetak jardi udaljen, Dok Holidej je upravljao ždrepcu pravo prema njemu.

Keizi Tibs je podigao ruku.

Ali, kockar nije zastao.

Kao da ga nije ni video!

Šerif nije imao nameru da se skloni sa puta. Sačekao je da mu gubica Džordžijančevog šarca skoro dodirne rame i tek tada ukopa kopite u prašinu.

— Što se mene tiče — progovorio je šerif — najbolje je da produžite, mister!

Holidejevo lice bilo je pod senkom „kalifornija“ šešira.

Ali, Tibs je jasno video da mu iz zenica biju umor i pritajeni gnev.

Nestalo je uobičajene mirnoće; okovratnik košulje, inače stegnut pod kravatom boje vina, sada je bio olabavljen. Smrkuto čelo i tvrdi izraz lica nagoveštavali su sukob i sa samim đavolom, a kamo li običnim šerifom.

— Savet ili naređenje? — kratko je zapitao kockar, suvim glasom.

— Savet... zasada!

Holidej je pogledao u nebo.

— Šerife — rekao je — jašem nekoliko sati kroz pesak i grmlje. Umoran sam i žedan. I malo sam nervozan...

— Da?

— Sklonite se!

Keizi Tibs zadržta od tog glasa.

Instinktivno se pomakao u stranu, ali sa rukom na opasaču.

— Ne dirajte oružje — opomenu ga kockar — ili ću od ovog grada napraviti mrtvačnicu! To je moj savet, šerife!

— Ne dajem ništa na to što ste vi Dok Holidej — zapišta Tibs. — Ja sam ovde zakon!

— I ja ne dajem ništa na tu zvezdu — odgovorio je kockar — jer se u gradu nalazim samo jedan minut. Nemate poternice za mnog, nisam nikoga ubio, nikoga udario... i, nemojte da izigravate junaka na ovoj vrućini.

— Ja sam vas opomenuo...

Greg Fulton napusti svoje mesto i pride obojici.

Smeškao se, ali Džordžijancu se taj smešak nije svideo.

— Džentlmeni, čemu svađa? — raširio je ruke i podigao ramena. — Na ovoj pasjoj vrućini svi smo ošamućeni i razdražljivi. Šerife, trebalo je prvo da pitate mister Holideja zadržava li se uopšte dugo u Šeridanu a tek onda davati savete?

— Nemojte me vi učiti — oprecnu se Tibs.

— Verovatno će se zadržati — nastavio je Fulton — jer je potreban odmor i njemu i konju. Ko može toga da ga liši? Koji zakon, šerife?

Tibs je ispod oka odmerio kockara.

— Ja samo znam da tamo gde stupi njegova čizma počinju nevolje — promrmlija je. — I ne bih voleo da to počne ovde, gde sam ja šerif.

— Druga je stvar šta vi ne volite, šerife — govorio je Fulton. — Zatražite od Holideja reč da će biti sve u redu i ostavite brige okačene o klin u vašoj kancelariji.

— Bilo bi bolje da on okači tamo svoje revolvere...

Holidej skide šešir i dlanom prevuče preko kose. Onda ga stavi na trag i proteže noge u uzengijama.

— Hoćete li dugo? — obratio se Fulton.

— Šta to...

— Da držite pridike. Ne želim da padnem od sunčanice i od vaših lepih reči.

— Samo sam hteo da sprečim gužvu. Ovo nije dan za ubistva.

Tibs se okrenu prema Fulton.

— Treba li to da znači da bih ja ovde ostao mrtav? — zarežao je. Ali, Fulton se samo neodređeno osmehnu. Činilo se da mu pričinjava zadovoljstvo da šerif iskače iz svoje kože.

— Nisam to rekao.

— Ali ste mislili! Međutim, na to ćete pričekati...

Kockar natera konja na Tibsa.

— Hej, ne igrajte se vatrom, čoveče! — uzviknuo je šerif i mašio se kolta.

Holidej samo malo više skloni kraj svog kaputa sa desnog boka. Drška ukrašena slonovačom blesnu na suncu i umrtvi Tibsovu šaku.

— Šta tražite u Šeridanu? — upita potom.

— Nigde ne tražim ništa — uzvratio je Džordžijanac. — Samo prolazim. Ali, čuo sam...

— Čuli ste?

— Da je ovde otvorena kockarnica.

Fulton se osmehnu bleđo.

Na to kao da je potpuno zaboravio. Ovakav stranac, ma bio i sama satana, sigurno je da ima debelu zalihi novčanica.

A ličio je na kockara. Pravog kockara!

Eto mušterije za Mela Svopa...

— Dobro ste čuli, gospodine — rekao je Fulton.

— Onda se može reći da sam došao zbog toga.

Tibs podrugljivo pogleda u Fultona. ne nagoveštavajući šta bi ga čekalo ako kockarska aikula poput Holideja padne za jedan od njegovih zelenkastih stolova.

— Vlasnik je neki Fulton — javi se Dok.

— Tačno — umesto ovog uplete se Tibs.

— Da niste vi? — naže se kockar u sedlu.

Visoki, prosedi džentlmen zabaci glavu i podiže levu obrvu najviše što je mogao.

— Pogodili ste — rekao je i otresao pepeo sa cigare. — Da li se odnekud poznajemo možda?

— Ne!

— Kako ste pogodili da sam ja Fulton?

— Po rukama — odgovorio je Holidej.

Čovek nesvesno pogleda u svoje šake. Prsti su mu bili dugi, koštunjavi, skoro prozračni. Stranac je imao pravo: takve ruke mogu da imaju samo ljudi koji promiseću kroz prste karte i novac.

On se osmehnu i sleže ramenima. Šerif Tibs se još uvek kolebalo da li da Fultonu napomene da pred sobom ima najvećeg kockara između Kalifornije i Virdžinije.

Uzdržao se.

Iako nije podnosio Holideja, nešto mu je govorilo da bi vredelo videti kako vlasnik kockarnice menja boju kad bude čuo kako se gomilaju dolari na Džordžijančevoj strani.

— Da li ste vi kockar? — upitao je Fulton. — Reklo bi se, mada...

— Mada?

— Mada nisam video ni čuo da kockari nose dva teška kolta sa sobom. To bi bilo prilično neobično, mister Holideje?

— Možda za vas...

— U svakom slučaju, imate šansu da zaradite ili izgubite novac kod Fultona — nakloni se ovaj. — Da vas odvedem tamo, lično?

— Hvala! Prvo da skinem prašinu od Majls Sitija.

— Verujem da neće biti problema — dobaci Fulton.

Holidej ga okrznu pogledom.

Bljesnulo je, kao odsev sunca na komadu leda!

— Verujte u šta hoćete, gospodine — odgovorio je kockar. — Raspoložen sam samo da dobijam.

— Mnogi su mislili tako — osmehnu se vlasnik kockarnice.

Holidej potera svog ždrepcu.

Učinio je to na vreme, jer je šerifu Tibsu počelo da se muti od piva i žege.

Odlazio je u pravcu hotela „Slatki kaktus“.

Fulton je gledao za njim.

— Ko je on, u stvari? — promrmljao je, osećajući da mu se prsti opružaju i grče. Siguran znak pred neku nevolju.

— Rekao sam! Dok Holidej — odgovorio je Tibs i pošao prema tremu.

— Revolveraš, da. Ali, šta još?

— I kockar — prevali Tibs preko jezika.

— Kockar?

— Profesionalac od najboljeg metala! — zadovoljno je objašnjavao šerif. — Ako ne odeš na vreme, opelješće sve tvoje mušterije, a možda i Svopa.

— Svopu nema ravnog — namršti se Fulton.

— Možda do danas? — zaćkilji očima Tibs.

Ćovek iskrivi usta u podrugljiv smešak.

— Imam utisak da bi te to obrađovalo, šerife — lagano je izgovorio.

— To je samo utisak — nije se dao šerif. — Ja žirim od ćinjenica, Fultone.

— A to znaći?

Tibs pokaza prema kockarnici na levoj strani glavne ulice.

— To znaći da ti ne mogu pomoći ako krene naopako.

— Ne shvatam te sasvim.

Šerif palcem zateže tregere i nakostreši svoje ćunave brkove.

— Ćuo si ga. Došao je da dobi je! A kad tako nešto kaže tip kao on, onda mu možeš verovati na reć.

— Neće imati prilike da blefira...

— Ha! Pazi da ga ne uhvatiš... On i kad blefira dobija. On je propast za kockarnicu, Fultone. Potrudi se da ga nećim ispratiš iz grada...

— Možda olovom?

— To si ti rekao...

Fulton se isćeri.

— Izgleda da bi voleo da imaš ćiste ruke, šerife — kazao je. — Moji ljudi da srede nepoželjnog gošta, a grad da ostane miran, zar ne? To bi želeo?

— Nisam ćuo ništa — odmahnu rukom Tibs.

Ušao je u hlad, ako se to moglo nazvati hladom u vrelo podne.

Oćekivao je da će Fulton kazati još nešto; ali kako je vlasnik kockarnice bio zauzet mislima, šerif la

ktovima odgurnu vrantanca i ude po novo pivo.

Neka Greg Fulton trlja glavu sa Holidejem!

Ako je to, uopšte, u stanju...

III

Sparina je popustila tek u predvećerje.

Fultonova kockarnica nije imala nikakav natpis iznad ulaznih vrata. Samo je na sredini bila nacrtana jedna karta, as tref!

To je bilo svel

Međutim, za stanovnike Šeridana i ćeste prolaznike ka jugu, ovo mesto bilo je neuporedivo veći mamac od muzike i devojaka u „Slatkom kaktusu”.

Greg Fulton je došao u Šeridan pre nepunu godinu dana. Pre toga bavio se sličnim poslom u Rejpid Sitiju, ali su mu „na rep nagazili” momci iz Reganove družine, demolirali prostoriju i odneli ćitav pazar.

Fulton je, ljut na tamošnjeg šerifa što nije smeo da preduzme ništa, pokupio svoje stvari i krenuo više na zapad.

U krajeve gde su se gradovi doćirivali tek posle najmanje sto milja razdaljine.

Ovog puta imao je više pameti, pa je angažovao ćuvare. Zvao ih je „andelima”.

Nije hteo da se oslanja na ćuvare zakona, osim, ako je trebalo da ih potplati za dozvolu. U poćetku, bilo je to mirno mesto za sitne i krunije pokeraše. Toćio se samo bren di i to za stolovima.

Od „andela” je imao tri pouzdana momka.

Po jedan se nalazio u smeni u sali, pre i popodne — dok je glavni, Mel Svop, nadziravao i njih i sve ostalo.

Kockarnica je spolja izgledala vrlo neugledno.

Bila je to zgrada samo sa prizemljem. Imala je zidove od opeke, nekada je služila kao kantina plavim bluzama koji su logorovali ispod Big Horna pred jedan od većih obračuna sa pobunjenim indijanskim plemenima.

Kasnije ju je preuzeo Voš Leroj, za magacin svoje trgovine.

Zatim je zgradu, za male pare, otkupio izvesni Bart Bartolom. Uzeo je dva velika bilijara, misleći da će time zainteresovati stanovnike Šeridana.

Ali, bilijar je ipak bila igra za otmeniju i veštiju gospodu s one strane Misurija.

Bartolom je otišao dalje. Bivša kantina mirovala je dve godine kao ukleta. Propadala je sve više, pa su se mnogi nosili mišlju da je dignu u vazduh i na njenom mestu sagrađe nešto bolje. Predlagali su većnicu ili crkvu.

Zatim je iskrsnuo Greg Fulton i udahnuo toj život.

Preuredio je kantinu tako da su, u početku, u nju ulazili sa nekom vrstom strahopoštovanja.

Sve je tu bilo novo i drukčije; sve tla, zavese, prostirke po podu, ograda između stolova...

I sâm nekada kockar, Fulton je uživao da posmatra druge kako igraju.

Njegova kockarnica bila je nešto kao stecište ljudi željnih da proba-

ju sreću i nerve i prastaraj kartaškoj igri u četvoro.

Retko se dešavalo da se pojavi čovek koji bi bio dovoljno dobar da „očerupa“ ostale goste. Ako bi se takav i javljao, s vremena na vreme, i time davao znak da će kockarnica dospeti na loš glas — Fulton je puštao Mela Svopa da igra.

A Svop je važio za nenadmašnog hazardera. Imao je oba rukava puna trikova i, povrh svega, nisko priasan kolt.

U najboljem slučaju, tip je odustajao i odlazio sa zarađenim novcem.

U najvećem broju slučajeva ostajao mu je samo goli život. Jednostavno bi ga proterali, na zadovoljstvo onih koji su gubili.

Inače, retko su se zapodevale tuče. „Anđeli“ Grega Fultona imali su zadatak da to sprečavaju po svaku cenu. Uvek su u pravu bili meštani. Oni su, na kraju krajeva, dolazili svakog dana tu, a prolaznici sad i možda nikada više.

Mel Svop je imao svoje „radno mesto“ u takozvanom predvorju kockarnice.

Bilo je to odeljenje u koje se prvo ulazilo spolja.

Sastojalo se od poklonsružne, široke fotelje i jednog okruglog stola. Na suprotnom zidu nalazilo se veliko ogledalo.

Umesto vrata, kockarnica je za ulaz u salu imala otvor sa teškom zavesom.

Odatle je počinjao tepih, kroz sredinu, sve do malog šanka.

Sa leve i desne strane nalazili su se stolovi.

Između njih, pak, bila je niska, simbolična ograda od tamnoobojenih, lakiranih drevnih oblica.

Nad svakim stolom nalazio se luster s abažurum drugе boje.

Činilo se da se svetla nikada nisu gasila, čak ni u popodnevnim časovima. Jer, poker je bio igra za noć. Preko dana tu nije bilo nikoga. Pičanjalo je obično s predvećerja, zavisno od raspoloženja gostiju.

Mel Svop je sebi dao ulogu pažljivog kontrolora svih posetilaca. Ne ke je znao u dušu, ali, strancima je poklanjao posebnu pažnju.

Pogotovu ako izgledaju neobičnije od ostalih.

Pokušavao je da u takvima otkrije opasnost po Fultonovo гнездо. U takvim slučajevima bio je dovoljan jedan mig „dežurnom anđelu“ da bude najbliži tom stolu.

Bio je to posao koji je Svopu savšim odgovarao. Malo se naprezao, a dobijao je odličnu platu. Kao da je iza njega odjednom ostala cela njegova prošlost: jahanje, tuče, dvoboji, izazovi, iznajmljivanje revolve-ra, sukobi sa zakonom, prelasci preko granice...

Sad je to odjednom sve prestalo.

Fulton ga je pokupio u Kristobalu, zajedno sa dvojicom pajtaša. Ja smo im je stavio do znanja šta imaju da rade i kako da se ponašaju.

Nisu imali ništa protiv.

Osrednji, još ne tako ozloglašeni desperadosi, prihvatili su Fultonovu ponudu promene radi.

Nô, promena je potralaja duže nego što su mislili.

Nije im bilo loše.

Svop je sedeo u polukružnoj fo-

telji i odsutno okretao tek raspacena špil karata kada je ušao čovek.

Sam!

Zapahnuo ga je neki miris, discretan ali vrlo oimamijiv.

Bio je to miris po kome su se mogli nanjati samo stranci „debelih bućelara“.

On podiže pogled sa špila i malo se trže.

Svako ko je ulazio, morao je, hteo ne hteo, da baci pogled na Svopa. On im je na neki način skoro bio na putu. Nemoguće bi bilo da ga mioidu ili ignorišu.

Ali, stranac na ulazu ga nije ni okrznuo pogledom.

Mel Svop je bio građe kakve su obično bili ljudi vični revolveru i ja hanju. Visok, koštat, mišićav, sa prs tima kao trskama Dugi i vitki! Prsti naviknuti na obarač i karte...

Na glavi mu je bio slepljen šešir ravnog oboda, sa trakom od medvedeg krzna.

Lice duguljasto, oči poluotvorene kao da robuju snu, dugačak povijen nos i brkovi koji se preko obraza sastavljaju sa zulućima na slepooćnicama.

Sedeo je u košulji sa bauš rukavima. Prsluk od tamnosmedeg pliša krasili su po ivicama vezovi srebrnastog konca.

Malo krivi listovi nogu bili su uvućeni u tesne, nabrane čizme visokih sara.

Mel Svop je čekao da se došljak okrene, ali uzalud.

On zastruga petama po podu.

Ništa!

Počeo je da ga podilazi gnev.

Ustao je i preprečio put strancu u crnom odelu. Ako je mislio da će ga svojom visinom fascinirati, varao se.

On je bio taj kome se jezik zavezao pred ledenoplavim očima Doka Holideja.

Skliznuo je pogledom prema bedrima i ugledao vrhove dve futrole.

Mel Svop samo mrdnu ustima i uputi se prema ogledalu, kao da je baš to i nameravao da učini. U stvari, nije imao razloga da zabrani bilo kome da uđe u salu. Bez obzira što se tamo nalazilo jedva četiri ili pet gostiju.

To što ga stranac nije udostojio pogleda, nije pripadalo Fultonovoj kockarnici već lično njemu.

Ponadao se da će Holidej ostati dovoljno dugo da bi mogao da mu zasedne za vrat.

Pogledao se u ogledalo i prstom povukao po brkovima.

Iza njega više nije bilo nikoga.

Samo se zavesa zamijerala...

Unutra se već nalazio jedan od „anđela”. Bo Blajt! Svop razgrnu zavesu i potraži ga očima. Ali, „dežurni anđeo” Bo Blajt nikako nije okretao glavu na tu stranu.

Za to vreme. Dok Holidej je izabrao sto na kraju, u dnu prostorije. Iznad sebe je imao svetiljku sa crvenim abažurum.

On tiho zviznu kroz zube i čovek na drugom kraju se okreće.

Svop mahnu glavom.

Sačekao je Blajta kraj zaveses. Dežurni „anđeo” je imao guste brkove i široko lice, na kome su ispod ispučenog čela caklile zelene oči.

Bio je snažan, glatko izbrijan i odvratno namirisani nekom kolonjskom vodom.

Fulton je naredio svojim ljudima da se oblače pristojno. Svop je sledio taj zahtev malo neobično i ekstravagantno, dok su Bo Blajt i Lu Fusari nosili klasična odela, kaput i pantalone istog dezena.

— Šta je, Mele? — upitao je „anđeo”.

— Opet smrdiš na Ketinu vodicu! — napravi Svop prezrivu grimasu.

— Meni se sviđa — smeju se Blajt kroz potkresane brčice. — Šta ima novo?

— Video si onog tamo?

— Koga?

— Onog u crnom. U dnu...

— Samo s leđa.

— Onda mu češće zagledaj u lice. I u ruke.

Blajt malo pomeri zavesu.

— Opasan?

— To ćeš ti proceniti. I obavesti me odmah.

— U redu!

Mel Svop se vratio na svoje mesto, zamišljen.

Zbog čega je odjednom postao nervozan?

Tih meseci sve je išlo kako treba. Možda je jednom moralo da se prekine? Ali, zašto baš te večeri?

Čovek koji je ušao u Fultonovu kockarnicu nije podsećao ni na koga. Jednostavno, bio je nešto posebno. Kad je ušao, sobom je uneo neki ledeni dah.

Očito, bio je revolveraš.

Ali, sigurno i kockar!

Vreme će pokazati da li se Svop varao u svojim predosećanjima.

Ovde, u Šeridanu, bilo mu je suviše dobro da bi to pokvario neki uštogljeni dendi, sa belom košuljom i koltovima s obe strane.

Samo budala nosi takvo oružje!

Nema strelaca koji potežu obe-
ma rukama. Nema, bar ne onih koje
je poznavao i o kojima je slušao.

Jedino...

Jedino?

Pod Svopovim šakama se prelomi
neupaljena cigareta.

Nebesa!

Možda je to baš bio on?

On se podiže i pomače zavesu.
Crveni abažur bacao je crvenkasto-
žućkastu svetlost na kockarev še-
šir. Lice mu se nalazilo u senci.

Više nije bio sam.

Velika gomila dolara ispred nje-
govih šaka domamila je Džereda
Lejna i Armonda Pojtru. Oni su
uvek išli za sto gde dolaze stranci.
Mislili su da će tako najlakše olak-
šati žrtvu, služeći se trikovima.

Verovatno će im se pridružiti us-
koro Heni Gordon.

Oni su čekali i birali žrtvu.

Ako nisu imali prikladnog, igrali
su između sebe, u simbolične poto-
ve. Da im prođe vreme.

Kockarnica je postajala sve puni-
ja.

Došli su gradonačelnik Pit Bled-
beri sa drugom ženom, svečano obu-
čenom kao da će na godišnji bal. Za
tim trgovci Adam Aviz i Lojd Kesi-
di, bankar Trek Hogan, rudarski in-
ženjer Daf Marlo sa verenicom Šir-
li Kamber...

Svet i polusvet Šeridana, koji se
u kockarnicu slivao da bi izigravao

elitu kao u velikim salunima Sent
Luisa ili Kanzas Sitijsal

U drugim gradovima, koliko je
Svop znao, ljudi su na ulazu u koc-
karnice predavali oružje.

Ovde to nije bio običaj.

Činilo se da Fulton namerno os-
tavlja mogućnosti pojedincima da za-
pale varnicu, kako bi atmosfera bi-
la uzbudljivija nego na drugim me-
stima.

Uostalom, „anđeli“ su bili vrlo bli-
zu da tu varnicu uguše, dok se ne
razbukti.

Bila je to neka vrsta nepredviđe-
nog programa za posetioce.

Svake sledeće večeri ljudi su se
pitali: kome će loše „naići“ karte i
ko će prasnuti?

Hoće li nekome uspeti da povuče
kolt, pre nego što intervenišu Fulto-
novi „anđeli“?

To se pitao i Mel Svop.

Skoro da je večeras pozeleo da
to padne na um onom strancu...

IV

Sa cigaretom u zubima i nogama
na ivici stola, Mel Svop je sačekao
ulazak Grega Fultona.

Odmah je spustio čizme i mahi-
nalno dlanom obrisao trag na drve-
noj ploči.

Fulton se napravio da to nije vi-
deo.

Bio je ovog puta u tamnosivom
odelu, sa velikom belom marami-
com u gornjem džepu.

Proseđa kosa sa strane, bila je bri-
žljivo zaglađena i namazana. Ful-

ton je menjao odela, ali mu je kravata ostala ista.

Niko nije znao zbog čega.

— Sve u redu, Mele? — upitao je vlasnik kockarnice.

— Jest!

— Siguran si?

Svop na svoje iznenađenje opazi da je leva strana Fultonovog kaputa „nabubrila“.

Nosio je revolver!

To nije primećivao dotada. Zašto se te večeri naoružao i došao? Mora da je imao razloga.

— Zašto ne bi bilo? — upitao je ovaj.

— Ne verujem da si toliko glup, Mele — dobacio mu je vlasnik i po digao levu obrvu. — Ne verujem!

— Blajt mi nije javio ništa.

— Niko nije prošao?

— Kako mislite?

— Niko poseban? Niko takav da ti bude oči?

Znači, i on je znao, pomisli Svop i palcem pritisnuo cigaretu u pepeljaru. Drugi palac mu se smesti na otponac kolta.

— Ako mislite na stranca u crnom odelu...

— Da, baš na njega.

— Ušao je pre više od jednog sata.

— Još je tu?

— Da!

Fulton se ne potrudi da razgrne zavesu na ulazu.

— Kako ti se čini? — upitao je.

— Opasan!

Vlasnik kockarnice ga pogleda s iskrenim iznenađenjem.

— Do vraga, ti to kažeš? Tek tako?

— Tako procenjujem, mister Fulton. Očekujem dobru zabavu večeras, ako je u kartama vešt...

— I jeste — potvrdi ovaj.

— Kako znate?

— Tih mi je to napomenuo. On ga poznaje. Zove se...

— Dok Holidej? — izbaci Svop, napregnuto iščekujući Fultonovu reakciju.

— Tačno, do vraga! I ti ga poznaješ?

— Samo po čuvenju — osmehnu se Svop.

— Šta znaš o njemu?

— Odličan pokeraš, odličan strelac... mada se o njemu ispredaju takve legende da bih to rado proverio na licu mesta!

— Kao da si zarđao za tim stolom, a?

— Izgleda!

Iz sale se čuo uzdah više ljudi.

Zatim je zažagorilo neuobičajeno glasno. Fulton izmenja pogled sa Svopom i krenu napred.

Zamalo da se sudari sa Blajtom.

— Šta je? — prenu se Svop.

— Onaj stranac — pokaza palcem iza sebe „anđeo“ iz popodnevnice smene, više gledajući u Svopa nego u Fultona.

— Šta je s njim?

— Pokupio je sve pare.

— Kome?

— Lenu, Pojtri i Gordonu. Očistio ih je kao oluja baštu!

— Je li varao? — upita Fulton.

— Oni jesu, po običaju...

— Oni? Pitam za njega, budalo!

— Nisam primetio ništa! Ruke su

mu uvek bile na stolu. Ali, takvu mirnoću nisam sreo u životu. Lice kao da je od kamena. Ništa mu ne možeš pročitati. Kao da ne diše...

— Umukni! — prekide ga Svop, palcem vukući zarnišljenu liniju oko nosa. — Znao sam da je nevolja...

— To nije naš problem — oglasi se Fulton, stajući pred ogledalo da popravi kosu. — Poštena igra, pošteno je dobio.

— Ako se okomi na ostale?

— Sačekaćemo da vidimo. Pije li?

— Brendi, ali samo čašicu.

— A ona trojica?

— Sabili su se u jedan čošak i nešto se dogovaraju.

— Isteraj ih napolje.

Svop se trže.

— Da ih istera? Zašto?

— Prvo, nemaju više novaca, drugo, unose nervozu među ostale. I treće, ne želim da se u mojoj kockarnici planiraju ubistva. To je dovoljno!

— Ipak, oni su stalni posetioци...

— Lešinari! Ovo je dobar povod da ih više ne vidim unutra. Oni žive od lakovernih stranaca i čekaju či takve postali su moj inventar. Treba ga malo provetriti.

— Šta da im kažem? — pitao je Blajt.

— Smisli nešto uz put. I neka iziđu na drugi izlaz.

„Andeo” sleže ramenima i nestade iza zavese.

Fulton se ponovo okrete prema ogledalu, ali, to je bilo više iz navike nego iz potrebe. On je istina,

sebe smatrao zgodnim i čovekom od uspeha. A Šaridan svakako nije bila njegova poslednja stanica.

Možda godinu, dve najviše, posle toga na jug, prema Koloradu.

Njegov san bio je Denver.

Grad iz koga su ga, davno, isterali kao sitnog prevaranta i lopova. Sada je želeo da se vrati bogat, toliko bogat da mu grad padne pred noge i zatraži oprostaj!

Naravno, Mel Svop to nije mogao da zna. Intimno, za njega je Fulton bio uobraženi skorojević koji ima uspeha zahvaljujući više svojoj „srećnoj zvezdi” nego umešnosti.

Ali, dok bude plaćen, njegovo je da o tome manje misli.

— Počelo je — oglasi se Mel Svop. — Holidej je izgleda raspoložen da dobija.

— To mi je već nagovestio — reče Fulton. — Ako se previše raspoloži, moraćeš ti da ga zaustaviš.

— Računao sam na to.

— Uzećeš iz naše „banke” pet hiljada dolara. Obično dajemo dve, ali, s obzirom da je to kockar velikog stila...

— Spustiću ja njega na zemlju — obeća Svop.

— Ne budi previše siguran u to. Neću veliku gužvu, ni pucnjavu.

— Ne brinite, mister Fultone. Oslonite se na mene.

Vrata su se otvorila još jednom i na njima se pojavilo šerifovo lice. Preko košulje i tregera bio mu je sada prebačen prsluk od teleće kože.

— Gle? — ote se Svopu. — Zar

će i čuvar zvezde da oproba sreću na kartama?

Ali, Tibs je posmatrao Fultona.

— Došao si da vidiš ima li gužve?

— upita ga ovaj.

— Zar nema?

— Ne, na tvoju žalost.

Tibs slegnu ramenima.

— Meni to i odgovara, Fultone.

Ali, ne verujem da će noćas biti mirno.

— O čemu on to govori? — okrete se Svop.

— O Holideju! Upozorava nas da budemo oprezni i da ga oteramo iz grada ako bude drzak.

— Biću u kancelariji — pozdravi ih Tibs dodirom kažiprsta po obodu šešira i tiho zatvori vrata za sobom.

Bo Blajt se ponovo ukaza ispod zavese.

— Adam Aviz je izludeo — rekao je, kucnuvši se prstom po čelu.

— Trgovac? Šta je s njim?

— Izgubio je sve!

— Sa Holidejem?

Blajt klimnu glavom.

— Još je pozajmio od Kesidija... Stalno govori da ima dobre karte, ali, da su bolje... Rekoste Holidej? Dok Holidej?

— Da, pa što onda kolutaš očima? — zareža Svop.

— Prokletstvo, trebalo je da to odmah pogodim — mrmljao je Blajt. Pesnicom je lupio o šaku nekoliko puta. — Tačno, samo on igra tako demonski. Prosto je nemilosrdan. Kao da ga nešto grize iznutra, pa se sveti na protivnicima...

— Briga me tvoja filozofija — obrecnu se Mel Svop. — Je li Holidej varao?

— Nisam primetio...

— U pakao! Jesi li uopšte gledao u njega?

— Sve vreme...

Fulton ispruži ruku i umiri obojicu.

— On je suviše pametan da bi se služio trikovima — zamišljeno je rekao. — Poznajem Aviza, taj je u stanju, kad se zagreje da ponudi i svoju kuću...

— Upravo je to i učinio — prekide ga Blajt.

— Nebesa! — ote se Fultonu. — I šta se desilo?

— Holidej je odbio...

— Odbio? — zgranu se Svop. On sad nije mogao da razume ništa. — Kako to misliš odbio?

— Lepo! Igra samo za gotov novac... Aviz je počeo da preti, ali ovaj ga je samo pogledao.. i trgovac je zavezao!

— Nije ga optužio za prevaru?

— Nije! Čak je i njemu samom bilo jasno da ima posla sa majstorom. On to kaže da je „zle sreće“, ali... Sada ide okolo i traži pozajmice. Kesidi mu više ne da. Ni ostali nisu raspoloženi.

— Znači, Holidejev sto je slobodan? — prenu se Svop.

— Ne — odgovori Blajt — sada igra sa Bledberijem.

— U pakao! — prasnu Svop. — Gospodin gradonačelnik želi da se pokaže pred ženom da je najbolji...

— Ali, neće se zaleteti, koliko poznajem Pita. Odustaće sa smeškom, izvinjavajući se da ima posla... Žrtvovaće najviše pet stotina dolara. Maksimum hiljadu!

— Onda ja idem u salu — odgurnu Svop Blajta u stranu. — Ti budi na ulazu za svaki slučaj.

Greg Fulton izvadi iz prsluka cigaru, a Blajt mu spremno zapali.

— Vратићу se za sat — rekao je vlasnik kockarnice. — Verujem da će tada biti sve u redu?

— Hoće! S vašim dopuštanjem, moraću da se branim.

— Gledaj samo da ne padneš...

Fulton uz put baci još jedan pogled na ogledalo, a onda izađe u noć.

— Šta ti pa sa¹ to znači? — bunio se Blajt.

— Bilo ko od nas dvojice da izgubi, moraće da se maši kolta.

— Očekuješ da on izgubi?

— Naravno! Zatim ću ga ucmekati u samoodbrani. Prosto, zar ne?

— Jeste, kad tako govoriš... Ali, kad sedneš preko puta? Nisi načisto s tim, Mele? Preko puta Doka Holideja, hej!

Svop ispruži ruku i šakom udari Blajta po ramenu.

— Pa šta? — kazao je samouvereno. — Sumnjaš u mene, amigo?

V

Topla noć nad Kristobalom.

Čovek i žena ulaze sa južne strane u gradić koji Pauder River deli na dva dela.

Edi Kvajl i Elizabet Denver!

Iz Dickinsona, odakle su umakli ispred razgnevljenog Dipa Denvera, putuju već nedeljama. Ona, s jednom jedinom mislju da se vrati i naplati sve svoje patnje, a on, da bude uz nju po bilo koju cenu.

Ajovljanin Edi Kvajl bio je plaćen da ubije Elizabetinog devera.

Posle smrti njenog muža Tajma, koji je u „ruskom ruletu“ izgubio život kockajući se sa Dokom Holidejem, Dip je po nalogu svog oca i nagovoru snaha s kojom je krišom živeo, pošao da uhvati Džordžijanca. U međuvremenu, Elizabet preko Džefrija Drejka iznajmljuje revolveraša Edija Kvajla da krene za Dipom i ubije ga!

Na taj način bila bi oslobođena konkurencije za veliko bogatstvo Timotija Denvera, koji je snahu voleo i cenio. Ostala bi sama, i sve bi pripalo njoj.

Međutim, sudbina je izmenila njene planove.

Kvajl nije uspeo, pre svega zahvaljujući Holideju. On ga je omeo na samom cilju. Ajovljanin je morao da prizna sve i Dip Denver se vratio u Dickinson da se obračuna. Ubio je Drejka, ali snahu je poštdeo otac: pustio je da ode!

Edi Kvajl je uspeo, takođe, da u gužvi umakne i povede ženu sa sobom. Oboje su znali da će Dip Denver poći za njima. On je ženu voleo, ali, sada se osećao prokleta ponižen i odbačen.

Denver će verovati da putanja njihovog bega vodi na jug.

A oni će samo napraviti veći krug

svakog meseca

DOK

HOLIDEJ

najbolje priče vesterna

i vratiti se u Dickinson. Prethodno, Kvajl se zakleo da će ubiti Dipa i tako omogućiti ženi da ostane sama sa bivšim svekrom.

Ono što dobije, podeliće.

Elizabet bila je ubeđena da će dobiti. Ona se nije libila da padne u zagrljaj starom Timotiju i da mu napriča svašta, ako bude spreman da je oženi!

Timoti Denver je bio dovoljno bogat da svima oko sebe zapuši usta. Uostalom, pričaće se nekoliko dana, a onda će se grad pomiriti sa tom činjenicom...

Naporno jahanje nije mnogo izmenilo ženin lik.

Uprkos svemu, ostajala je satanski lepa, sa dugom smeđom kosom ispod šešira. Svilena marama oko vrata padala je preko levog ramena sve do pasa. Nalazila se u uzanim pantalonama i tesno pripijenoj košulji. Ispod koje su se ocrtavali oblici prave žene.

Edi Kvajl bio je pokvarenjak, revolveraš, ubica, i mnogo štošta uz to, ali, s ovom ženom je sam sebi ličio na balavca.

Nije mogao da nađe pravi način da je osvoji.

Nesvesno ispunjen nekim praiskonskim osećanjem privrženosti, on je bio gotov da za Elizabet Denver stavi ruku u vatru.

Pod uslovom da ima nade za jedan bliži, lepši trenutak između njih dvoje.

I pod uslovom da ga ne izda strpljenje.

Nije bio lepotan, naprotiv! Na ramenima je nosio glavu s uzanim licem, kosim obrvama i isturenom donjom vilicom koja se, skoro, doticala s uzanim, povijenim nosom.

Na vrhu brade nalazio se jedini neobrijani deo u obliku kratke, debele cigare. Na zatiljku, masna duga kosa.

Nosio je duboki cilindar sa šarenom vrpcom i crni kaput, do kolena, bez revera. Samo okovratnik zakopčan do grla.

Posle raskrinkavanja u Dickinsonu, Kvajl je ostao bez arsenala oružja koji je vukao sa sobom. Bila je to njegova specijalnost; za postavu kaputa, na obe strane, nalazili su se pričvršćeni revolveri raznih kalibra i skraćena puška, „skatergan“.

Od svega toga imao je samo običan kolt.

I torbu od koje se nikad nije razdvajao: gomilu perika, lažnih brkova i brada, koje su menjale lice po potrebi.

Kristobal kao da se penio na mesečini.

Prizemni ravni krovovi gušili su se u sopstvenim senkama.

Edi Kvajl je zaustavio konja.

— Da pođem prvi? — predloži.

— Ne verujem da je Dip ispred nas — odgovorila je žena. — A ako jeste... neka je proklet.

Revolveraš iz Ajove nije delio njene slutnje.

— Odavno smo zajedno — rekao je i priterao svog konja uz njenog.

— Dobro se poznajemo, a znaš i šta osećam za tebe... zasada. Možda nisam princ, ali, umem da čuvam ono što hoću...

— Nisi baš jasan, Edi.

— A ja baš mislim da jesam. Dao sam reč da ću te pratiti sve do Dikinsona. Ali, to ne znači da ću uz put biti tvoj rob, ako nisam princ...

— Možeš me ostaviti ako hoćeš. Kvajl se osmehnu.

— Kasno je — reče. — Suviše kasno. Da si mi to kazala prvih dana kada smo okrenuli leđa Dikinsonu, možda bih uspeo. Sad više ne...

On zavuče ruku u svoju kožnu torbicu.

Nekoliko trenutaka je, okrenut leđima, nameštao nešto ispod cilindra.

Kada se okrenuo, bio je to stariji čovek, sedih brkova i sede kose. Čak mu se i glas izmenio.

— Da krenemo, kćeri?

Elizabet Denver se osmehnu.

Kvajl stavi ruku pod kaput, izvuče kolt i proveri magacin.

U naseljima kroz koja su prolazili, obično se maskirani Kvajl predstavljao kao Elizabetin stric ili otac.

Izmišljao je priče, da ne bi ostavljao u nedoumicu ljude s kojima su se sretali. Obično su putovali rođacima u posetu, ali im je izmišao voz ili kočija. Da bi ženina lepota bila što manje na uvidu, ona bi se zavlčila u sobu, a on nabavljao hranu za put.

Kako novaca nisu imali podav-

no, Edi Kvajl je u Bat Čajnezu izvršio provalu banke. Bio je to riskantan potez, s obzirom da su na vratu imali već jednu poteru.

Međutim, Ajovljanin je provalu obavio maskiran, a bez maske, sa ženom, ujahao je u grad samo što je potera izjahala iz njega.

Još su se sreli u prolazu!

Nisu računali da će u kasno veče stići u Kristobal.

Stariji čovek, stranac, sa mladom ženom, u to doba, bio je dobar povod za podozrenje.

Ali, nisu imali drugog izbora osim da snavaju pod vedrim nebom.

Međutim, Edi Kvajl se sasvim osmelio i glavačke je uleteo u avanturu. Nesvesno je želeo da se pokaže pred ženom.

I uspevalo mu je, začudo.

Ulica je bila prilično mračna i pusta.

Samo poneode izbila bi iz tame slobašna svetlost sa prozora.

Na toj strani Kristobala, na desnoj obali Pauder Rivera, nalazila se samo jedna krčma. Sa svog sedla Kvajl je video mnoštvo zgusnutih glava u dimu i žagoru.

Prava jazbina!

Potražio je pogledom nekoga na ulici.

Ugledao je senku nekog pogurenog čoveka sa torbom u ruci. Prelazio je deo ulice, na koju je padala svetlost iz saluna.

Čovek je hodao klimavim, nesigurnim hodom. Kožna torba se Kvajlu učinilo neobičnom; onda se

prisetio da je takve viđao kod lekara, još u Ajovi.

On prepreči put usamljeniku, trudeći se da ga ne zadrži previše.

— Doktore...

— Ne! — trgao se čovek i podigao ruku kao da se od nečega brani. — Ne više... Dosta mi je za danas!

— Ali...

— Šta hoćete? Nije valjda opet neki porođaj u pitanju?

Edi Kvajl se naže u sedlu.

— Vi... Ko ste vi? Niste iz Kristobala?

— Ne, u prolazu sam.

— Šta hoćete? Da vas previjem? Može li to da pričeka do ujutru? Počeo sam da spavam na nogama...

Kristobalski lekar nije bio baš lenj na jeziku. Kao da je bio u stanju da razgovara i sa samim sobom ako nije imao nikoga drugog.

Bio je stariji čovek, mršav, poguren, s velikim naočarima na samom vrhu širokog nosa. Za trenutak je zagledao Kvajla, gurajući kažiprstom okvir.

— Šta hoćete? — sumnjičavo je zapitao.

— Obaveštenje, doktore — strpljivo je odgovorio ovaj. — Na kojoj strani ima hotel za spavanje?

— Hotel? Za spavanje? — iskrenu on glavu. Onda je ugledao i ženu. — Pa... na ovoj svakako nema stranče. Tamo, preko puta — pokazao je bradom na drugu stranu reke — ima nešto za vas.

— Kako izgleda?

— Malo je skupo, ali... Je li vam devojka rod?

— Zašto pitate?

— Ako nije, pet dolara više i mama-Brenda će da zažmuri...

— Mama-Brenda?

— Ona je vlasnica. Izdaje sobe i večeru. Ako nema mesta, ustupice vam svoje, pod uslovom da mahnete novčanicom...

— Od deset dolara?

— Tačno! Vidi se da poznajete ove krajeve, mister... A sada bih krenuo. Imao sam danas četiri porođaja. I to sve na farmama! Prok-leto lud dan!

On mahnu rukom i produži put. Edi Kvajl se vrati do Elizabet.

— Čula si?

— Jesam! Imamo li toliko novaca?

Revolveraš popravi svoje brkove koji su, zbog znoja, počeli da mu se odlepljuju.

— Pozajmićemo od Dipa, ako bude tamo...

— Nije baš šaljivo — primeti žena.

Vratili su se natrag, do mosta, koji je povezivao obale.

Kvajl je jahao napred.

Ovo bi trebalo da bude njegova velika noć. Noć bez odlaganja. Ma koliko Elizabet Denver izgledala ne osvojiva i obuzeta mišlju za povratkom, ona je na kraju krajeva bila i žena.

Usamljena žena, kojoj je samo Edi Kvajl pružao podršku.

To je trebalo naplatiti, do vraga! Druga obala Kristobala činila se življom i svetlijom.

Polupijani ljudi „češali“ su zidove kuća uz smeh i kikut. Zašuškale bi haljine kakve žene. Rzanje konja privezanih za ogradu ispred „hotela“ mama-Brende bio je očit dokaz da lokal nije služio samo za odmor i snove...

Edi Kvajl je sjahao i pomogao ženi da učini to isto.

Ona je ostala s druge strane sedla, dok se revolveraš uputio ulazu da izvidi situaciju.

Unutrašnjost prostorije ličila je na mrtvačnicu: prigušena svetlost sveća, požutela lica gostiju, nestvarni, zamagljeni pogledi i pokreti...

Kad su mu oči malo navikle na polumrak, ocenio je da nije u pitanju štednja svetiljki već posebna atmosfera.

Mama-Brenda je imala „nos“ za takve stvari.

Njen bezimeni „hotel“ bio je, u stvari, sastajalište parova. Tu su dolazili prolaznici da nađu za sebe devojke, a meštani su se sklanjali od radoznalih pogleda po separeima ili sobama.

Kvajlovo lice izduži.

Možda se to Elizabet neće svideti, njemu hoće.

On je pozva rukom.

Malo se pogrbio, nakašljao, proverio da li mu lažna kosa i brkovi stoje na mestu, i ušao. Ona ga je pratila.

Debela, u crno ofarbana žena stajala je podbočena za šankom.

Imala je podvaljak, oble, ogromne mišice i prsa čiji su se vrhovi skoro poravnali sa visinom brade. Haljina od crne svile presijavala se pri oskudnom svetlu sveća.

Osećao se čudan, opojan miris.

Iz svih uglova dopiralo je cičanje, brundanje, poneki vrisak ili šamar.

Sa srpata, dugim stepeništem, silazio je par: devojka u dekolteu i razbarušeni kauboj.

Momak je mahnuo šeširom prema debeloj ženi za šankom, a devojka se već našla u krilu druge mušterije.

Bilo je tu još nekoliko slobodnih deliia, koji su strpljivo čekali svoj „red“ i nalivali se viskijem.

Kakva jazbina, pomislio je Kvajl ne mareći za prezriv pogled svoje saputnice.

Dolazak novog para izazvao je neočekivanu pažnju. Naročito pojavila se Elizabet Denver. I pri prigušenom svetlu, njeno lice, kosa, stas, sve je buknuo poput eksplozije.

Mama-Brenda je zadržano uputi la pogled prema njoj, a onda dobila svoj pređašnji, poslovičan izraz.

— Žalim — kazala je dubokim, promuklim glasom — nemamo ni stola, ni sobe.

Kvajl bi joj rado zavrnuo masnu, debelu šiju, jer mu se nije davao novac. Ali, morao je da bude trpeljiv. Još uvek!

— Nećete nas pustiti da spavamo napolju, draga gospođo? — upitao

je piskavim, iznemoglim glasom. — Putujemo za Šeridan, ali kola...

— Briga me — sleže mama-Brenda svojim masivnim ramenima. — Možete popiti nešto... a možda...

— Možda?

— Možda bih curi našla neki krevel... naravno, ne prazan. Šta će tebi, starkerlo, takva lepotica? Jedva se klatiš na svojim štulama, a?

— To mi je kći — tiho dobaci Kvajl.

Ali, to nije ostavilo naročit utisak na ženu.

— Zašto je onda vodaš po ovakvim mestima? — upita. — Moj hotel nije za naivčine. Uostalom, nemam sobu.

— A imate li šerifa? — upita nemarno Kvajl.

Mama-Brenda se, nasmeja grohotom.

— Šerifa? Imamo... u sobi broj pet... sa Laurom. Ako mislite da mi pretite, stari, onda ste izabrali loš put do cilja.

Ona podiže ruke i zadenu češalj za pramen nemirne kose na čelu.

Kvajl se nasloni laktovima na šank. Iza sebe je osećao ubrzani, uzbuđeni dah Elizabet Denver.

Noć nije bila pogodna za san ispod nekog drveta.

Žena je htela bilo kakav komfor.

— Koliko? — upitao je Kvajl.

Mama-Brenda takođe nasloni laktove, ali njih prekriše ogromne grudi. Na šanku se nađe pravi talas mesa.

— Šta koliko, dečko?

— Pet dolara?

— Kupuješ li to mene ili sobu?

— širila je ona svoja velika usta, ispunjena duguljastim, zdravim zubima. Mirisala je na viski, znoj, parfem... na svašta.

— Umorni smo i nije nam do po gađanja — rekao je Kvajl slatkim glasom. — Čuo sam da se može naći soba i kada je sve puno.

— Može — složi se ona. — Ali, ne za pet dolara.

— Nego za koliko?

— Osećam da si raspoložen da daš duplo, macane, a? I to za jednu dvokrevetnu. Čekam samo da se isprazni...

— Isprazni? — s gađenjem se odazva Elizabet.

— Promeniću čaršave, deco — uteši je mama-Brenda. — Uostalom, ovde je uvek gužva. Uzmite, ili ostavite. Kako hoćete.

— Uzimam — brzo reče Kvajl.

Vlasnica pruži dlan.

Istovremeno, s obe strane muškarca i žene iskrslu su ljudi.

Bili su to momci oko prvog stola, dobro zaliveni pićem i ispunjeni nestrpljenjem.

Dolazak lepe strankinje kao da im je još više pomutio mozak.

Prvo su načuljenih ušiju slušali razgovor, dok nisu zaključili da stari i njegova čudesna pratilja imaju nameru da tu ostanu.

Bilo ih je trojica.

Jedan pored Elizabet, dvojica do Ajovljanina.

Kvajl je lagano okrenuo glavu desno, pa levo.

Osetio im je zadah viskija.

Lica su se jedva raspoznavala.

Suviše su bila u senci; ono malo drhtave svetlosti sa sveća padalo im je na leđa i ramena.

Ali, njegovo oštro oko uspeło je da razazna ogrubele obraze od neobrijanosti, sjaj u očima i širinu ramena. Procenio je da je onaj pored Elizabet najviši i najkrupniji.

To nije moralo da znači mnogo.

Dok je u šaku mama-Brende stavljao deset dolara, oči su mu potražile njihove pojaseve.

Bili su znalački prikopčani, taman da ruka lako dosegne do drške i povuče.

Ko zna odakle su došli?

Možda su bili prolaznici kao i oni? Možda su bili meštani koji za ovim stolom imaju svoju zasedu i čekaju svoj trenutak.

— Koji je broj sobe, mama-Brenda? — upitao je Kvajl slatkim glasom.

— Što će ti, dečko? Još nije slobodna.

— Hoću da sednem pred vrata i čekam.

— Ti si baš neki šaljiv starčić, a? Bilo bi ružno za tvoje kosti da tamo čučiš... popij nešto, a? Dollar čaša za tebe, besplatno za cu-ru...

Elizabet Denver je ćutala.

Ništa više nije mogla da učini osim da ćuti. I da otrpi.

Njeno vreme tek je dolazilo.

Sada je bila usamljena i prepunjena zaštiti jednog revolveraša. On joj je bio sve. Morala je da prizna

da se nije nadala tolikoj privrženosti od strane jednog najmljenog ubice.

Pa ipak, dani koji su ostali za njom bili su pakao.

A oni koji su dolazili, kao da su zaboravili da donesu tračak svetla.

Osetila je kako ruka nepoznatog klizi po njenom struku. Sve niže. Zastaikujući i vraća se gore...

— Mi ćemo da platimo — javio se jedan od momaka. — Plaćićemo i sobu... za devojk.

— Nije sama — primeti mama-Brenda.

— Nije? Nisam primetio da ima momka — kežio se čovek. — Bude, donesi onu sveću da bliže osmotrimo ovog jarca s bradicom...

Edi Kvajl je gladio svoje brkove, još uvek opuštenih ramena.

Čovek pored Elizabet sve više se lepao za ženu.

Ona se odmaće, ali on nije popuštao.

Mama-Brenda prinese jedan svećnjak i stavi na šank.

— Šta sam vam rekao? Jaraci!

Kvajl žmirkajući pogleda u brbljivca.

Bio je najmlađi među njima. Lepuškast, beliz zuba i preplanulog lica. Koša mu je bila crvenkasta, kovrdžava i nepodšišana, a oko vrata se belasao lančić sa priveskom u obliku mrtvačke lobanje!

Njegov drugar bio je mrka lica, natuštenih obrva i orlovskog nosa. Usta je imao široka i ružno iskriv-

ljena na desnu stranu, kao da se grče.

Delija pored Elizabet Denver imao je široko lice i sitne oči. Nisko čelo, spljošten nos i ogromna, donja vilica odavali su priglupog ali miši čavog momka.

Mama-Brenda je deset dolara stavila u svoja prostrana nedra i skinula bocu sa police.

Mladić crvene kose unosio se Kvajlu u lice, čekajući da se razbesni. Kako je revolveraš ostajao pribran, on munu laktom svog krivoustog drugara.

— Pogledaj, Marti... Bad se prilepio za damu, kao da mi ne postojimo? Kad su ženske u pitanju, uopšte nije drugi!

— Nije — potvrdio je krivousti. — Zaboravio je da se može bacati i kocka, ha?

— Tačno! Uostalom, takva lepota može i da bira?

— Može!

— Bada sigurno neće. Veliki je, i smrdi na konje.

Mama-Brenda natoči četiri čaše viskijem i zapreti prstom prema njima.

— Momci, ovo je hotel!

— Znamo mi to dobro — smeš kao se momčić — sve sami anđeli dolaze i broje zvezde. Ha-ha-ha-ha!

On ispruži ruku prema sali. Videla su se leđa devojaka, spojene glave, čuo se zveket čaša, a duvan-ski dim štipao je za nos.

— Hej, Bada... što se malo ne odmakneš od devojke? Možda joj je pretoplo?

— Šta hoćete, momci? — javi se Kvajl.

— Tebe sigurno nećemo — isceri se krivousti Marti. — Koliko tražiš za ovo parče?

— Kakvo parče?

— Ovo — pokaza on na Elizabet. — Tebi ne treba. Ti si svoje preživeo. A da znaš... ne verujem da ti je kći! Šta jedan dobar otac sa takvom lepoticom traži u jednoj ovakvoj buvari?

— Ne vređaj, Marti — udahnu mama-Brenda vazduh i naroguši svoje nacrtane obrve. — Znam puno starkerlja kojima bi pozavideli i momci poput tebe!

— Znaš, zaista? — rugao se krivousti. — Sto i ovog ne proveriš?

Elizabet je već bila priklještena između krupnog Bada i Kvajla.

Više nije mogla da uzmiče.

Ogromna šaka krnula je od struka prema njenim prsima.

Kvajl se okrete.

Video je njeno zajapureno lice i čuo ubrzano disanje, ispresecano uz dasima.

— Šta je, draga? — upitao je.

— Ruka... — prostenjala je žena, izvijajući se.

— Ruka? Čija ruka?

— Ovog ovde...

— Oh, to? Pa, zašto mu ne prilepiš šamar?

Pogledala ga je s izvesnim zaprepasčenjem. No, nije uspela da dokuči da li je to mislio stvarno ili...

U svakom slučaju, rekao je to dovoljno glasno.

Ona se izvi i pilepi šaku na si-
ledžijino lice.

Odjeknuo je kao zvono!

Čovek se trže i uhvati za obraz.
Zurio je u nju kao da ga je taj uda-
rac probudio iz nekog polusna i
učinio mu javu ružnom i nestvar-
nom.

— To je bio udarac — zacerekao
se mladić.

U pansionu mama-Brende zavladao je muk.

Plamićci sveća su se povili kada
je ogromni Bad podigao ruke da
dohvati ženu.

— Prokleta droljo... — zakrkljao je i poleteo.

Vlasnica hotela je levom rukom
pokrila oči, a desnom uhvatila svo-
je skupoceno venecijansko ogledalo.

Elizabet uzmače, prestrašena iz-
gledom velikog čoveka.

Njegovo nisko čelo sada je bilo
tako nabrano da je izgledalo da su se
obrve i kosa spojili.

Edi Kvajl se naglo ispravi.

Za starog čoveka, kako je izgle-
dao, to je bilo đavolski brzo.

I mladić crvene kose i krivousti
su otvorenih usta ispratili revolver-
rašev udarac.

Ajovljaninova ruka nestala je do
lakta u Badovom stomaku.

— Uhhh-khh... — zakrkljao je
ovaj i presamitio se.

Kvajl ga dočeka tačnim udarcem
kolena u lice.

Puklo je nešto!

— Neka sam proklet — visnuo je
mladić i spustio ruku na kolt.

— Edil! — povikala je Elizabet.
Lažni starac se okrenuo kao mač-
kal!

I cev velikog kolta zablistala je
u punom sjaju, uperena u preostala
dva Badova prijatelja.

— Dalje ruke, momci! — izmenje-
nim glasom je naredio on.

Nisu ga poslušali.

Edi Kvajl pritisnu obarač.

Mladić crvene kose se okrete oko
sebe, bez glasa. Pogođen u rame,
pao je na stolove, preko jedne de-
vojke, oborivši njenog partnera na
pod zajedno sa sobom.

Krivousti je odustao smesta.

— Gospode bože! — zavapila je
mama-Brenda. — Pa vi... vi niste
starac?

— Ne — osmehnu se Kvajl i ski-
de lažne brkove. — Ali, nisam ni sa
vezni maršal...

Žena odmah promeni ton. Lice
joj zablista od ljubaznosti.

— Trebalo je da pokažete svoje
pravo lice. Mislim da je vrlo simpa-
tično...

— Zaveži, veštice! — slatkim gla-
som je učutka Kvajl. — Neka niko
ne pokuša da mi omete spavanje.
Neću pucati u rame, nego u srce!

Osetio je lak dodir Elizabetine ru-
ke.

Onda se okrenuo prema vlasnici.

— Isprazni brzo onu sobu, ili ću
ti zapaliti hotel!

Rekao je to takvim glasom da je
poverovala.

— Odmah ću, odmah — ustrepta-
lo je odgovorila i požurila sa svo-
jom telesinom na sprat.

Krivousti se dovuče do svog ranje nog prijatelja.

Ajovljanin još nije ispuštao zadimljeni kolt.

— Pokupite i ovog psa — pokazao je prema onesvešćenom Badu. — Čim smestim damu, vratiću se. Teško vama ako vas ovde zateknem.

Iz hodnika na spratu čula se galama. To je mama-Brenda ispred sebe terala polugolu devojkicu i momka koji je navlačio pantalone, dok je pod miškom držao čizme.

Soba je bila spremna.

Edi Kvajl obrnu svoj kolt oko prsta i stavi pod kaput.

— Hajdemo... kćeri — pokloni se prema Elizabet.

— Kako ti kažeš, tatice.

VI

Nije više zagledala kakva je soba. Bila je željna da se ispruži po krevetu i udahnu čist vazduh koji je kroz otvoreni prozor strujao sa reke.

Suprotno svim njenim očekivanjima, Edi Kvajl se nije zadržavao dugo u sobi.

— Ja ću malo dole — pokazao je prema sali. — Nemoj mnogo da briješ za mene.

— Bolje da ne izazivaš sudbinu, Edi — rekla je ona i skinula čizme. Onda je otkopčala košulju i za stala. Videla je da su njegove oči bljesnule. — Kada ćeš doći?

— Neću dolaziti do ujutru.

— Kako?

— Smestiću se u štali. Ti se zaključaj...

— Ne! — skoro je uzviknula. — Ne želim da ostanem sama!

— Ja ne vidim drugog rešenja — slegnuo je ramenom.

Ona naglim trzajem zbaci košulju i ostade obnažena.

— Do vruga s tim, Edi! — kazala je potmulim glasom. — Ja sam samo žena, na kraju krajeva. A ti me želiš odavno, zar ne?

Čuao je.

— Zašao ne odgovoriš?

— Zaboravio sam šta je najbolje da kažem u ovakvim trenucima.

Ona se lagano spusti na krevet.

— Pomozi mi da skinem pantalone — zamoli ga.

Oklevao je nekoliko časaka.

Zatim je prišao. Čudno, nikada u životu ruke mu nisu zadrhtale kao sada.

Kosa žene ležala je rasuta po jastuku. Njene oči su mu rovarile po duši i izbacivale srce pod grlo. Revolveraš iz Ajove, plaćeni ubica i desperados, prvi put je priznao da ima tremu...

Elizabet je to verovatno osetila i osmehnula se.

— Zašto oklevaš, Edi? — čuo je njen glas kao u transu.

Klekao je i povukao jednu nogavicu.

Zatim i drugu.

Očekivala je da će se baciti na nju. To je očekivala i bila je spremna da ga dočeka. Ali...

— Ja sam ružan — rekao je Kvajl — i ubica sam. Imam sve ono što tebi ne treba.

Ona šakama pritisku svoje grudi, i sama ispunjena nemirom i željom.

— Ostavi priče, proklet bio — za stenjala je. — Sad bih i đavola volela...

On se saže i usnama joj dotače palac na nozi.

Nebesa!

Ljubio joj je stopala, listove, i proketo sporo se približavao bedrima. Ali, prijalo joj je.

... Pola časa kasnije, okupan znojem, Edi Kvajl napusti raskošno ženino telo i zauze drugi kraj postelje.

Elizabet Denver je mlitavo opuštena pokušavala da pokrene nogu ili ruku.

Uzalud! Svaka koštica u njoj izgledala je prignječena i neupotrebljiva. Po vratu su se videle masnice i zubi.

— Pseto — prošaputala je ona, ali zadovoljnim glasom — zar si morao doći čak iz Ajove da me osvojiš?

— Žao mi je ako sam ti...

— Đavola ti je žao — okrenu ona glavu, — Proketo dobro znaš da sam sada „obarena“. Ne puštam te više od sebe, hteo ne hteo!

— Hej, šališ se ili...?

— Idi do đavola!

Kvajl potraži cigaretu u džepovima svojih pantalona, ali ne nađe.

Sad je mogao da razume Dipa Denvera što je jurcao za njima. On je imao već prilike da spava sa svojom snahom i oseti čari njenog tela.

A kad je to jednom okusio, teško se od toga opraštao.

Sebe nije mogao da zamisli u takvom stanju.

Trenutno ne. Kasnije će mu se možda želja ponovo javiti i jahanje u Dikisnon biće mnogo prijatnije, ali i opasnije.

Samo da mu žena ne pomuti razum.

To bi bilo rizično za njegov posao. I za reflekse!

VII

Kada se para razila ispod točkova lokomotive, na železničkoj stanici u Bafalu ostao je samo jedan putnik.

Čovek koji ga je sačekao bio je Dip Denver.

Umesto polucilindra, sad je nosio „stetson“, sive boje. Čak je odbacio i odelo. Kaput sa nizom dugmadi za menila je košulja od pamuka i prsluk. Oko bokova ukoso pričvršćen nalazio se opasač sa „star“ revolverom.

Nedeljama Dipovo lice nije videlo brijać.

Ionako dugi, zapušteni zuluhi sada su se mešali sa kosom pozadi. Obrve su se sastavljale još više na čelu, brkovi su dobijali sivkastu boju. Na debelim, širokim ustima hvatala se skrama.

Zadenuvši palčeve za opasač, Denver priđe putniku na peronu.

Držao je novine u levoj ruci, dva puta presavijene.

— Čini mi se da vas čekam — hrapavim glasom ga je oslovio Denver.

— Misлите na ove novine? — upitao je ovaj.

— Da! To je znak raspoznavanja.

— Vi ste gospodin Denver?

— Tačno!

Čovek odbaci novine daleko od sebe i laku, putničku torbu premesti iz desne u levu ruku.

— Ja sam Tedi Monahan.

Rukovali su se, ali bez žara.

— Priznajem da sam očekivao nešto drugo — reče Dip.

— Nešto bolje? — osmehnulo se ovaj.

— Tako nekako...

Čovek koga je sačekao bio je visok, mršav, blede kože i izraženih jagodica. Imao je veliku ali visoko podrezanu kosu, a lice je brijač sve do podnožja donje vilice: tu je puštao čitav mali žbun riđe brade.

Pre je ličio na nekog profesora ili političara, nikako na detektiva!

A povrh svega, nosio je cvikerel!

Šta su mu to poslali, do đavola?

— Predlažem da negde sednemo i porazgovaramo — javi se Monahan, koga izgleda nije uvredio nipodaštavajući izraz na Denverovom licu.

— Nisu vam ništa rekli?

— Ne u detalje. Centrala iz Čikaga javila mi je u Sijuks Fals da dođem ovamo tačno u utorak. Ostalo ćete mi vi reći.

— Hajdemo!

Denver je krenuo napred. Ali, kada se okrenuo — Monahan nije više bio iza njega.

Opazio ga je ispred vagona za prevoz stoke. Železničar je otvarao velika drvena vrata i propuštao riđu,

vitku kobilu, osedlanu i spremnu za put.

Detektiv je prihvati, nežno pomilova po vratu i povede sa sobom.

— Ne vučete je valjda od Sijuks Falsa? — upita ga Dip.

— Ne rastajem se od nje — odgovorio je Monahan. — Dva puta mi je spasla život.

Detektiv je nosio dugi, sivi kaput u struk i uzane pantalone do polovine listova. Ostatak su produžavale nabrane čizme sa kožom boje peska.

Bafalo je bio najveći grad na dve stotine milja unaokolo. Nije ni čudo što ih je, od stanice do prvog saluna, delilo jedva stotinak jardi.

Dok je Monahan vezivao kobilu pred „Crnim Džimom“, Denver je ugledao veliku kožnu torbu vezanu za sedlo. Bila je dobro nabijena nečim uglastim.

— Šta vam je ovo? — upitao je.

— Knjige — odgovorio je mirno Monahan.

— Knjige?

— Da! Kad idem na duži zadatak, nosim ih sa sobom. Zanimaju li vas?

— Vraga! — napravi Denver kiselo lice. — Da li ste vi uopšte...

— Detektiv? Ne brinite, složićemo se nekako...

— Sve mislim...

— Sami ste? — upitao je Monahan, dok su zauzimali sto kraj prozora.

— Ovog puta jesam...

— Ovog?

— Da... Jednom sam već jurio,

sa desetoricom. Sad ne želim nikoga.

Monahan skide šešir i maramicom obrisa teme. Na tom mestu kosa mu je bila vidno proređena.

— Pretpostavljam da ovde barmeni ne dolaze da usluže? — rekao je i potražio pogledom vlasnika „Crnog Džima”.

— Samo mahnite dolarima — pod rugnu se Dip — i doleteće...

— Jeftinije mi je da odem do šanka. Šta biste vi...

— Ja ću naručiti.

On podiže svoju čvornovatu, snažnu pesnicu i žestoko lupi po stolu.

U skoro praznoj prostoriji taj zvuk je uzdrmao prozorska stakla. Kao iz magle, glava barmena izroni nad pločom.

Sastavljene Denverove obrve nisu obećavale ništa dobro.

Vlasnik saluna ponese svoj uprljani šešir i dođe do njihovog stola. Bio je mršav, žućkastog lica i vi sokog čela. Činilo se da ga iznutra nagrizaju bolesti, jer koža kao da nije podnosila sunce.

— Molim?

— Ja bih pivo... — predloži Monahan, očekujući da će Denver uzeti viski. Ali, ovaj je razvukao usta, rekavši.

— Čašu vode.

Saluner ga je posmatrao, misleći da je posredi šala.

— Vode? — ponovio je muklo.

— Zar nemaš? Onda mi skuvaj čaj...

Posle nekoliko trenutaka, na sto je spušten vrč sa pivom i bokal pun vode.

Ali, umesto da je pije, Dip Denver umoči u njega maramicu, dobro je nakvasi, a onda se rashladi po licu i vratu.

— Prilično neotesano — osmehnuo se Monahan. — Koliko sam čuo, Denverovi su u Dikinsonu neka vrsta plemstva?

— Briga me! Ovo nije Dikinson. Hoću da preživim ovaj lov... sa lovinom.

— Nastavite — podstače ga detektiv, obрисavši penu s usta.

— Ne bih želeo da razglabam — zakači se Denver laktom na naslon stolice. — Šta vi znate?

Tedi Monahan skide cvikere i pažljivo ih obrisa maramicom.

— Otprilike ovo: treba da pronađem ženu koja je pobešla zajedno s izvesnim Edijem Kvajlom. Žena nije vaša, ali je vaša snaha i stalo vam je do nje. Dovoljno?

— Možda!

— Dodajem još i to — nastavio je Monahan — da sam zainteresovan za Kvajla, pa ću obaviti uporedo dva posla.

— Šta to znači?

— Kvajl je višestruki ubica. Plaćeni ubica. Imam već dve poternice, iz dve savezne države. Naravno... Kvajl će pripasti meni, mister Denvere, a žena vama...

— To nije fer! — ukroti se Dip. — Ja bih želeo da tu hulju propustim kroz šake...

— To je vaša stvar — složi se Monahan — ali, u tom slučaju naš sporazum ne važi. Vi idite svojim putem a ja ću svojim.

Denver lupi šakom po stolu.

— Slušajte, do vraga i „Pinkerto-

nova agencija" i vi! Ja plaćam da mi pronađete i uhvatite oboje, razumete li? Oboje!

— Centrala mi je naložila drugo.

— Zahtevaću novog čoveka!

— Proći će suviše vremena, mister Denvere... a drugi čovek će vam reći ovo isto.

Denver učuta.

Nekoliko časaka je turobno gledao u svog sagovornika, pokušavajući da mu pronađe bilo šta što bi zvučalo muški i opasno.

— Zna li vi ko je Edi Kvajl?

— rekao je.

— Znam!

— Zna li da poteže kao zvečanka? Da se prerađava i da može proći pored vas, a da nemate pojma da je on?

— Čuo sam...

— Može da se pretvori u starca, ženu, žabu... A šta vi možete? Gde vam je kolt?

— U torbi!

Denver se nasmeja nervozno.

— Neka me ribe progutaju ako to razumem! Nosite oružje u torbuljaku, a spremate se u poteru za ovejansom propalicom! Umete li uopšte da pucate?

— Svakako, zar bih inače radio kod Nata...

— Davola! Ne verujem u to!

Monahan se nije uzbuđivao. Činilo se da je navikao da ga prosuđuju loše.

— Najbolje da mi kažete kakav je poslednji trag, mister Denvere.

— Možete li zamisliti put od Dickinsona bez železnice? Možete? Prokletnici, jahali su danima i danima

i izmicali mi kao magla. Kad sam pomislio da ću ih dočepati, odjednom se trag izgubio kao kopito u rosi. Srećom, žena kao Elizabet ne može da bude neprimećena. Bez obzira kako se Kvajl maskirao, ona je ostajala u sećanju svakome ko ju je video...

— Gde su ih poslednji put videli?

— U Džezbelu. I, neka me đavo odnese, imam utisak da se ne trude da izbrišu tragove za sobom.

— Zašto?

— Ne znam!

— Ako je tako, čemu angažovanje detektiva, mister Denvere?

— Hoću da stignem živ do žene... Među nama rečeno, stalo mi je đavolski mnogo da je se dokopam. A ne bih voleo da vučem sa sobom bulumentu najamnika.

— Da, jasno mi je... Dakle, ako su viđeni u Džezbelu, postoje dva pravca kuda bi mogli da se upute: prema Kristobalu i prema Stejsivilu. Ja glasam za Kristobal.

— Zašto baš tamo?

— Svi putevi vode na jug. Oni kreću tamo gde misle da su sigurniji, a to nije jug. Ne čini li vam se da će možda napraviti luk i vratiti se u Dickinson?

Dip Denver žmirnu očima. Kao da mu je Tedi Monahan otkrio nešto novo.

— Pakao! — zarežao je. — Zašto bi?

— Ne znam — sleže ramenima detektiv. — Samo sam nagovestio to kao mogućnost. Možda žena ima neke račune da sredi tamo? Ako je oterana, možda je sklona osveti...

Dip Denver nije rekao ništa; odjednom su ga skolile misli.

Monahan mu je ubacio u srce pravog crva!

Ideja o povratku nije bila nemoćna. U Dickinsonu je ostao samo Timoti, a on je Elizabet voleo! Demon ska žena je mogla da ima svašta na umu. Sigurno će pustiti da ih on vija, a zatim naglo da se izugbe na sever!

Pre toga, Edi Kvajl će sve pokušati da ga smakne.

To je!

— Kad krećemo? — naglo izusti Dip.

Monahan stavi šešir na glavu.

— Kad hoćete — reče.

— Onda krenimo.

Izišli su na ulicu.

Detektiv je zastao na tremu i pogledom preleteo preko sunčane ulice.

— Nešto ste zaboravili? — upita ga Denver.

Monahan ispruži ruku prema bernici na kraju ulice.

— Vidite onaj žuti, okrugli znak što visi?

— Vidim, ali...

— Kladim se da ga ne možete pogoditi.

Denver nervozno mahnu rukom.

— Dobili ste opkladu — reče lju tito. — Predaleko je, a uostalom, kakve to ima veze sa...

Nije stigao da završi.

Monahan se saže, istrže njegov sopstveni revolver iz opasača i opali, s kuka.

Metak iz „stara“ odleteo je i, tu-

po zveknuvši — podigao žuti kotur uvis.

Detektiv uze kolt za cev i vrati vlasniku.

Denver je zurio bez reči niz ulicu.

Kada je došao sebi, Monahan je već bio na svojoj kobili.

— Čini mi se da niste loš momak — procedio je zatim. — Čak i ako ste načitani...

VIII

Mel Svop se pojavio u Fultonovoj kancelariji sa šeširom u rukama. Bila je to navika s kojom se teško mirio, ali je podnosio.

— Je li otišao? — upitao je vlasnik kockarnice.

— Nije!

Fulton zgnječi debelu cigaru u peljari.

Zar mu nije bilo dosta, pomislio je.

Sinoć je opelješio trgovca Adama Aviza i kada se Svop pripremao da uskoči, on je napustio sto!

Nisu mogli da mu zamere, ni da ga spreče.

Imao je sigurno u džepovima oko dvadeset hiljada dolara!

Lepa svota za nekoliko sati deljenja.

— A da bi „veselje“ bilo potpuno, predstavi je prisustvovao i Kejzi Timbs. Šerif je samo pitao ima li neprilika, da li je Holidej varao, i kako je dobio pozitivne odgovore, slegnuo je ramenima i izišao.

Fulton se činilo da čuje njegovo smejučenje napolju.

Nisu mogli da „zaskoče“ Džordžijancu ni u čemu. Pratili su nje govnu igru i nisu shvatili kakva se to čarolija lepi za njegove prste, i zbog čega su mu partneri kao hipnotisani!

Holidej je umeo velikodušno da izgubi gomilu, da bi u sledećem dejenju povratio dvostruko.

Njegovu mirnoću nisu mogli da pomute ni glasno izrečene sumnje ni prljavi trikovi.

On je dobijao... dobijao...

— Gde je sada?

— U „Slatkom kaktusu“. Nije iz lazio iz sobe ceo dan.

— Nije? Ni jeo, ni pio?

— Nosili su mu gore.

Fulton ustade i nervozno se maši za novu cigaru. Kada je hteo da zapali, zavrte glavom i ostavi je na ivici stola.

— Predosećam da će opet doći — promrmľao je.

— U tom slučaju igraće sa mnom.

— Rekao sam ti: samo ako zagu-sti...

— Dobijaće on opet, mister Ful-tone! Slabi su igrači za njega lju-di iz Šeridana. Izgubiće volju da dolaze i da se kockaju. Tražiće da oterate Holideja.

— To nije moj princip...

— Radi se o vašoj koži...

— Vraga! — povika vlasnik koc-karnice. — Ko ih tera da se upuštaju u igru s njim? Ko?

— Sudbina! Svi hoće da okušaju sreću protiv dobrog igrača. Svi koji dolaze, zamišľljaju da su najbolji ili bar da će imati sreće da zgrnu naj-manje jednu godišnju platu... Ho-

lidej ima gomilu para, mister Ful-tone. Sve stavi na sto i čeka...

— U redu, dosta sam te slušao — prasnua Fulton i zastade pred ogle-dalom. Zagladio je kosu i poravnao kravatu. — Sačekaćemo ga veče-ras... i naučiti pameti.

— To su prave reči — iskezio se Mel Svop!

Povukao se iz kancelarije kora-ćajući natrag. Leđima je otvorio od-škrinuta dvokrilna vrata, i iščezao.

Fulton priđe prozoru. Očigledno, prisustvo Doka Holideja moglo je samo da mu pomrsi račune. Ako os-tane još neko veče, njegovu kockar-nicu posećivaće samo duhovi!

Morao je da ga se otrese.

Naravno, prvo da iščacka dobar razlog.

Ako ga ne bude, stvoriće ga Mel Svop. On je uvek gotov da se žrt-vuje kako bi dokazao da je nezam-enljiv. Sve dok kod Fultona bu-de zaključano jedno poverljivo pis-mo saveznog maršala iz Dodža, Svop će mirovati.

U tom pismu se obaveštava Kejzi Tibs da postoji mogućnost da tim pravcem prođe dvostruki ubica iz Pokatele, u Ajdahu. Blak Hills Maun-tins i Big Horn bili su prolazi pre-ma severu. Svi ostali obavešteni su o odbeglom razbojniku, koji tada ni-je imao brkove i nije nosio skupo-cene košulje i prsluke.

Pismo je na stolu našao Greg Ful-ton, pre nego što je Tibs stigao da ga pogleda i otvori.

Tačan opis Mela Svopa bio je dovoljan dokaz da se radi o begun-cu. No, iz Kristobala, Fulton je po-

**DOK
HOLIDEJ**

**svakog
1.
u
mesecu
u
vašem
kiosku
nova
epizoda**

**svakog
1.
u
mesecu
u
vašem
kiosku
nova
epizoda**

**DOK
HOLIDEJ**

veo njega i dva momka u Šeridan, još ne znajući o kome se radi. Glavno da su izgledali „pristojno“ za posao koji im je namenio.

Nije se pokajao. Svopova prošlost bila je njegov problem. Ako je ikada pomislio da će moći da oplajčka kockarnicu i s novcem da pobegne preko granice u Kanadu, varao se.

Fulton je čuvao pismo i nagovestio Svopu da obavlja posao kako treba, ili će Tibsu reći nešto o Pokateli.

Nije mu pomenuo pismo, ali, dao mu je do znanja da nešto zna.

Tako se Svop primirio.

Uostalom, niko ga ovde nije znao, niko ga nije tražio.

Dok je o svemu tome razmišljao, vlasnik kockarnice je čuo da se iza njega otvaraju vrata.

— Šta je sad, Mele? — ljutito je progundao. — Zašto si se vratio?

Nije dobio odgovor.

Neobjašnjivo je potrnuo, i okrenuo se.

To nije bio Svop!

Na vratima se nalazio niko drugi do Dok Holidej!

Svakoga je mogao da očekuje osim njega.

I dok je hiljadu pitanja saletalo njegov mozak, kockar je mirno zatvorio vrata za sobom i dotakao obod šešira.

— Neočekivana poseta — snađe se Fulton i smesta između sebe i Holideja napravi zid odbojnosti. — Če mu imam da zahvalim, mister Holideje?

S kockarevog lica nestala je juče-rašnja napregnutost.

Sada je delovao drukčije, ali i opasnije.

Bio je sveže obrijan, u novoj čistoj košulji, začesljan i spokojan.

Međutim, iza te prividne savršenosti izbijala je ledena vatra; kamentno, neprozirno lice pokrivalo je čelični splet nerava i refleksa.

Bio je to demon koga ništa nije moglo iznenaditi i izbaciti iz ravnoteže.

— Ja, istina, nemam stražare ispred vrata — dobacio je Fulton — ali, to nije razlog da ne pokucate kad hoćete da uđete.

— Kucao sam!

— Zaista? Nisam čuo...

— Sigurno vas more brige — hladno je uzvratilo ovaj.

Leva Fultonova obrva se izdiže.

— Šta hoćete? — upitao je.

— Imam utisak da vam smeta moja igra, mister. Sinoć su vaši momci obletali oko mog stola kao mušice.

— To im je dužnost. Paze da ne bude varanja ili svađa.

— Samo to?

— Da! Samo to. Ako vam smeta...

— Rekli su mi da Fultonova kockarnica ne pravi razlike između gostiju.

— Dobro su vam rekli.

— Onda, neka tako ostane. Ja ću doći večeras... ali, mogu da budem loše volje.

— Šta to treba da znači?

— Kada sam loše volje, onda igram celu noć. I sa samim đavolom ako hoće. Onaj vaš nalickani maj-

mun u predvorju kao da bi želeo da me zaustavi. Pošaljite ga odmah večeras. Da to okončamo...

— Mislite na Svopa? — naroguši se Fulton.

— Vi najbolje znate na koga sam mislio.

Fulton se ponovo maši za cigaru.

— Zašto ste uopšte došli ovamo?

— promrmljao je već manje odbojan i osoran. — Zašto? Kockaju se i na drugim mestima, ne samo ovde. Ljudi će se uplašiti i...

— Nemojte da me rasplačete — prekide ga Holidej. — Došao sam da vam stavim do znanja da nisam budala kako to misli vaš stražar. A vi odlučite šta ćete.

— U najgorem slučaju — prasnu Fulton — sešću ja da igram sa vama.

— Kad će to biti?

— Kad ja budem hteo.

— Sačekaću!

I iziđe.

Fulton pogleda u svoje prste. Sta je to rekao? On da zaigra?

Svašta! Poslednji put kada se kockao bilo je pre tri godine. Onda je samo upravljao poslovima, karte je opipavao jedino očima.

Prsti su mu izgubili hitrinu, mozak više nije tako napregnut za vreme igre, bio je daleko od forme.

Neka to obavi Svop.

Ako ne bude mogao da ga tuče u kartama, neka se odluči za kolt.

— Blajt! — proderao se iz sveg glasa.

Iza vrata su se čuli teški koraci, a onda se ukazalo široko lice jednog od „anđela” kockarnice.

— Tu sam, gazda!

— Tu si, a? — zareža Fulton. — Gde je Fusari?

— Prepodne je u sali...

— A ti?

— Ja? Pa, kod vas, da vam se nađem pri ruci...

— Idiote! — povika Fulton. — Gde si bio malopre?

— Pa... samo sam skoknuo do... do... Zar se nešto desilo?

— Naravno da jeste. Pored tebe može da prođe i bufalo, a ti ništa! U moje privatne odaje može da uđe Holidej a ti, gde si?

— Holidej? Zar je bio? Nemoguće!

— Moguće je — zamahnu rukom Fulton, ali se ipak zaustavi. — Gubi se! Kad kažem da budeš tu, onda ćeš mi ležati na pragu. Razumeš? Bo Blajt klimnu glavom, ne shvaćajući zbog čega je gazda toliko ljut.

Nije izgledao kao neko koga su udarili. Verovalno, su mu uši napunjene nekim oštrim rečima.

— Sva trojica ćete se večeras naći u sali — smirenijim glasom mu se obrati Fulton. — Holidej noćas mora da izgubi ili partiju ili život. Nađite se pri ruci Svopu.

— A šerif?

— On je moja briga. I sledeći put, maćarče, ako ne skineš šešir kad uđeš ovamo... izbacicu te s posla. Jasno?

— Ja... u redu, zaboravio sam!

Blajt je skinuo šešir na samim vratima, ponovo ga stavio na glavu i brže-bolje izmakao ispred Fultonovog pogleda.

IX

U prljavoj, zadimljenoj bezimenoj jazbini u Devilstonu, petnaest milja od Šeridana, Vin Hakli je nestrpljivo očekivao svog čoveka.

Nalazio se u maloi, zagušljivoj sobi sa jednim krevetom. Nekoliko prostirki na podu zauzimao je nje gov kompanion Čip Vanstok.

Hakli je bio iz Dodž Sitiija, ali ga već mesecima nije „omirisao”. Kako je važio za bitanga, varalicu, prevaranta i revolveraša, Vajet Ern mu je zapretio da će ga zatvoriti ako sledeći put zabrlja.

Hakli nije želeo da sačeka taj „sledeći put”, i otisnuo se malo na sever.

Gde god je mogao, stavljao se u službu sa svojim koltom; kad nije bilo posla, preduzimao bi akcije na svoj rizik. Osim što je rukovao revolverom, bio je maistor za nož.

Držao ga je stalno u rukavu leve košulje i niime potezao munjevito skoro kao i kolt.

Bio je to dugonog, suvonjav momak, plave kose i pegavog lica. Gornja vilica s isturenim zubima prelazila mu je preko donje u tolikoj meri, da se činilo da će u jednom trenutku zubima dohvatiti vrh svo-

je brade. Zbog toga je u govoru vrskao.

Nije baš mario za odevanje i čistoću. Prljavština mu se hvatala za vratom i ušima, drečavožuta košulja crnela se po okovratniku.

Odnedavna je imao društvo Čipa Vanstoka i Brjusa Lakija. Zamišljali su da započnu velike poduhvate. Sitničarenje za desetak ili stotinak dolara više se nije moglo izdržati.

Hakli je često pominjao bandu Gasa Norina kojoj je i sam nekada pripadao. To su bila vremena! Pljačke, otimačine, provod... sve do Amarila.

A tu su se sudarili sa Dokom Holidejom i on ih je raspršio kao golubove!

Vanstok je ležao na podu i pušio.

Imali su da plate za sobu, ali, smišljali su kako da obezbede piće i večeru. Dan je bio na smiraju, a oni u džepovima nisu imali ni centa!

Haklijev drugar bio je omali, ali snažan i nabijen salom kao olovom.

Imao je neobrijano lice i višak kose na zatiljku. Čelo mu se presija valo be zdlačice. Stomak nije „trpeo” košulju ni opasač: prvu je podizao prema prsima, drugo je spuštao naniže.

Ali, Čip Vanstok je bio hulja, spreman na sve. To je za Haklija bilo dovoljno.

Devilston je bilo naselje od nekoliko kuća. Jazbina kao i krčma u kojoj su se našli. Vredeo je pomena

samo zbog toga što je kraj njega prolazio drum za Ardmor, na reci Čejen.

Soba je imala samo vrata i mali prozor kroz koji se jedva provlačila glava.

Vin Hakli je skinuo svoje mršave duge noge sa postelje i ponovo se ushodao. Glavom je dodirivao tavanicu.

Vanstok ga je pogledao, slegnuo ramenima i izbacio kolut dima uvis. Izgledalo je da ne deli nervozu svog partnera. Umeo je da čeka.

— Znam šta je — procedio je dugonogi revolveraš, stavivši ruke na leđa. — Zapio se. Mora da je svratio u neki salun...

— Može biti — javi se Vanstok sa poda.

— Može biti? — imitirao ga je Hakli. — I to je sve što imaš da kažeš?

— A šta ću? Stomak mi svira muziku, pa mi jedino preostaje da ga nahranim rečima.

— Bah!

Hakli skide sa krevetnog okvira svoj opasač i prikopča na bok.

— Kuda ćeš? — pridiže Vanstok glavu.

Ovaj nije stigao da mu odgovori na pitanje. Spolja su se začuli koraći.

Hakli prođe vratima da ih otvori, ali, neko je to učinio delić sekunde pre njega, s druge strane. Revolveraš dobi udarac po nosu, jeknu i zatetura se.

Cip Vanstok se nasmeja grohotom. Celo telo, a stomak najviše, poigravali su mu od smeha.

— Šta gledaš, idiote? — prodera se Hakli na došljaka. Bio je to Brjus Laki, na koga su čekali od sinoć.

— Otkud znam da si blizu? — promrmljao je ovaj.

Osim Vanstoka, i Hakli i Laki su izgledali prilično razdražljivo. Verovatno i zbog toga što su obojica bili mršavi.

Brjus Laki je imao povijena leđa i delovao kao da je grbav.

Njegov šešir bio je povrnut samo spreda.

Rošavo lice i pravi, opušteni brkovi kao u mačke, vodnjikave oči sa natečenim kopcima, duge ruke i krive noge, to je bio Brjus Laki.

Skitnica iz Nebraske, bez roditelja i rodbine, na ulici od šeste godine. Podmukao, lukav, opasan i bezosećajan.

— Gde si se vukao dosada? — dočeka ga Hakli.

— Nisam se zabavljao — odgovori ovaj i sruči se na ivicu kreveta.

— Ne bih rekao — promrsi s poda Vanstok — jer iz tebe udara viski kao tornado!

Hakli se držao za povređeni nos i ubilačkim pogledom odmeravao Lakija.

— Hoćeš da kleknemo pred tobom? — upita.

— Zašto? — otvori usta ovaj.

— Pa, da bi počeo da pričaš, glu panel!

Vanstok se pridžie. Od velikog stomaka nije mogao lepo da sedne, već se iskoso. Opušak baci u ugao.

— Što se tiče banke — počeo je otegnuto Laki — najbolje da dignemo ruke!

— Zašto? — naroguši se Hakli.

— To je blindirani voz! Prozori, vrata, sve od čelika. Ničim se ne mogu razvaliti.

— Ko je govorio o razvaljivanju, budalo? — obrecnu se Hakli. — Može se u banku ući na hiljadu načina.

— Ja ne vidim nijedan — odgovorio je Laki. — Banka u Šeridanu je proketo tvrd zalogaj, Vine! Puna je čuvara, video sam.

— Pa šta?

— Pa ništa! Nemamo šansi.

Hakli dograhi Lakija za prsa i dobro protrese.

— Hoćeš li to jednom da objasniš? Ili više voliš da ti otvaram usta pesnicom?

Čip Vanstok najzad uspravi svoje pozamašno telo i zaklati se na petama.

— Ako ga budeš stezao i dalje, taj ti neće prosloviti ni slovca — dobacio je Hakliju.

Revolveraš opruži prste i Laki, psujući, protrlja svoj vrat.

— Do đavola — povikao je — ne daš mi da dođem do daha! Valjda znam šta govorim? Bio sam u ban-

ci, malo sam se raspitivao okolo... nisam spavao.

— I šta imaš da nam kažeš? — upita Vanstok.

— Pričaju da je pod, ispred šaltera, tako izrezan da može da propadne u zemlju na dodir...

Hakli se namršti.

— Kako to?

— Jedan od blagajnika, ne zna se ko, u slučaju napada samo nogom pritisne neku polugu i pod se rastvori. Propadneš dole pod zemlju, gde li, i onda se osvestiš iza brave!

— Ne verujem u tu glupost? — reče Hakli.

— Ja sam čuo o tome, nešto slično — odmahnu glavom Vanstok. — Ima banka u Kasperu.

— I još nešto — dodavao je Laki. — Čuvari nisu samo u banci, već ih ima iza zidova...

Hakli izmenja pogled sa Vanstokom. Laki se cerekao.

— Ima u zidovima nekoliko rupa, otvora — nastavio je — kroz koje te posmatraju specijalni bančini službenici. S otkočenim oružjem. Ti ih ne vidiš, a oni te imaju kao na dlanu.

— Bulazniš! — prodera se Hakli.

— Idi pa probaj — ponudi mu ovaj. — Ja čuvam svoju kožu.

— Ta banka mora da ima grдно zlato kad je tako čuvana — razmišljao je glasno revolveraš. — Trebalo bi da joj posvetimo pažnju. Da je nekoliko dana „obrađujemo“ a onda napravim plan...

— A za to vreme ćemo jesti oblake i piti kišnicu — podseti ga Vanstok.

Hakli se počea po zatiljku. Sve je bilo protiv njega. U poslednje vreme kao da mu je sreća okretala leđa, a i njegov autoritet je slabio.

Čovek koji ne može da sebi i družini obezbedi makar dobre bifteke i boce viskija — nije sposoban da im bude vođa.

A ako to potraje i ako im ne nađe posao koji će im napuniti džepove — tada je vreme da se uloge promene. Ili da se razidu.

Brjus Laki se promeškoltio na krevetu, izuvajući čizme. Ispod oka je pogledao u Haklija, a onda u Vanstoka.

Sinoć sam svratio u Fultonovu kockarnicu — reče.

— To sam mogao da pretpostavim — ponovo se naroguši Hakli i pege na njegovom licu kao da potamneše. — Da nisi ono sa bankom izmislilo, ha?

— Nisam — podiže ruke Laki, kao da se zaklihje. — Ali, u kockarnici sam video čudo. Jedan čovek je očerupao društvo i zgrnuo velike pare! Možda dvadeset hiljada dolara, a možda i više.

— I?

— Još je tamo.

Vanstok spusti svoje ogromno telo na postelju.

— On hoće da kaže — okrenuo se prema Hakliju — da ne bi bilo loše šćepati tog momka. Zar ne?

— Tako je — potvrdi Laki. — Sam je, pun para, a ostao je da i večeras prazni Fultonove goste. Pri lika da uzme još para. To jest, da uzme za nas.

— Čekaj malo — prekide ga Hakli. — Otkud znaš da neće izgubiti?

— Niko ne može da ga tuče. Igra kao satana. Kažem vam to je naša banka. Siguran i čist posao.

— Nije loša ideja — klimnu glavom Vanstok.

— Kako izgleda? Ko je?

— Pa, ne izgleda bezopasno — priznade Laki. — Ima dva kolta kod sebe i čini se da ume da ih koristi. Nosi crno odelo, kao frak. Pravi džentlmen.

— Crno odelo — zažmiri Hakli. — A kako se zove?

— Dok Holidej!

Hakli se trže.

Nebesa!

— Dok Holidej? — ponovio je kao odjek. — Siguran si da je on?

— Tako rekoše... Poznaješ ga?

Kroz Haklijeve misli proleteše događaji u Pueblo Bonitu.

Salun „Dakota“, krčmar Bufi Di, Korson Džovet koji ga je angažovao da mu pomogne da se otarasi slavnog kockara...

Bio je to pakleni poraz!

— Kao da ga poznaje — čuo je Vanstoka.

Sećao se Japanca, mladog gitariste koji ih je sve iznenadio pucanjem iz svog instrumenta. U gitari se nalazila ugrađena puška!

Pod kišom kuršurna i jauka, Vin Hakli je tog dana pobegao glavom bez obzira.

Verovao je da nikada više neće sresti čoveka iz Džordžije.

Pa ipak, putevi kao da su im se ukrštali.

Ako je u prvi mah osetio hladnoću oko srca i obraze prelio bledilom, sada je to vešto prikrivao. Bila je to šansa da mu vrati udarac.

I da ga „olakša” na najlakši mogući način.

Očigledno da ni Laki ni Vanstok nisu imali prilike da čuju za kockara. Neka na tome i ostane!

— Dakle, poznaješ ga? — obratio mu se Vanstok.

— Čuo sam — promrmljao je Hakli.

— Šta si čuo ?

— Da je kockar... Ništa posebno. Što se toga tiče, Lakijska ideja nije loša. Idemo za Šeridan.

X

Kejzli Tibs je ispred Fultonove kockarnice primetio nekoliko konja, s vrućim sedlima. Činilo se da ih je te večeri bilo više nego prošle, a možda i nekoliko ranijih.

To je sve povezao sa velikom predstavom u kojoj je glavna rola pripala Doku Holideju.

Polu Šeridana želelo je da vidi igru slavnog kockara.

Međutim, unutra nisu mogli. Bar

ne oni koji su hteli samo da posmatraju.

Greg Fulton je pažljivo odabirao svoje posetioce, pogotovu što je te večeri želeo da učini kraj Holidejevom nadmetanju u pokeru.

Ljudi su se gundajući vraćali ili ostajali nedaleko od bivše kantine, u nadi da će nešto nepredviđeno iskrsnuti.

Čuvar zakona je ušao unutra i, umesto Svopa, na velikoj polukružnoj fotelji zatekao vlasnika kockarnice.

Fultonov izraz bio je nedokučiv.

Kao da je svim silama upinjao da mu izraz bude ravnodušan i bez brižan.

Čak je, mimo običaja, ustao i lju bazno presreo šerifa.

— Zar si ostao bez momaka, Greg? — upitao je Tibs, osvrćući se oko sebe. Kao da je Mel Svop mogao da se udene u čošak ili ram ogledala.

— Zauzeti su — odgovorio je Fulton.

— Čime?

— Dao sam im posla.

— Imam utisak da mi preprečuješ put da uđem u salu — primeti Tibs suvim glasom.

— Zar?

— Je li Holidej unutra?

Fulton klimnu glavom.

— Mora da nešto kuvate — podrugnu se Tibs.

— Što bi te to zanimalo, šerife?

— skrenu glavu Fulton, podigavši

levu obrvu. — Zar nam nisi dao odrešene ruke da se otarasimo kockara?

— Hoću samo da sve bude po zakonu.

— Imateš svedoka koliko hoćeš.

— I još nešto, ne želim da bilo kome drugome zafali dlaka sa glave! Uostalom, ti me dobro razumeš?

— Naravno — smeškao se vlasnik kockarnice. Rukom je potapšao Tibsa po ramenu. — Samo ti nadgledaj ulicu.

— Biću dovoljno blizu, ipak...

— Kako hoćeš!

Šerif baci pogled prema zavesi, kao da je pozeleo da malo zaviri unutra.

— Gde je Svop? — upita.

— Igra!

— Igra? Zar on... Hoćeš da kažeš da igra s njim?

— Da!

— A ostali „anđeli“?

— Svi su na svojim mestima. Za svaki slučaj...

— Ako će te to obradovati — mirno je dobacio Tibs izlazeći — raspoložem nekim podacima iz Denvera.

Fultonovo lice se izduži. Osmeha nestade, oči mu se skupiše i utonuše i kapke i podočnjake.

— Iz Denvera?

— Da! Ne bi bilo zgodno da ih se dočepaju naše novine... „Truba Šeridana“ odavno nije imala lokalnih senzacija.

— Šta time hoćeš da kažeš? — smrče se Fulton. Šerif je sigurno

potezao neke njegove grehe prošlosti iz Denvera.

— Mogu da budu dve senzacije: proterivanje kockara ili neslavna karijera jednog viđenog građanina. A ako ostane kockar, morao bi biti i treća: smrt u kockarnici?

— Reci otvoreno šta hoćeš?

Tibs se malo iskosi na vratima.

— Ja umem da ćutim — kazao je.

— Šta tražiš?

— Ništa! Samo neka se ova igra okonča večeras.

Fulton ga je procenjivao nekoliko časaka ćutke.

— Bilo kako?

— Bilo kako... Naravno, ja to nisam rekao. Ja ovde nisam ni svraćao, zar ne?

— Naravno, kako bi to moglo tebi da se desi? — osmehnu se Fulton. Prećutna pogodba bila je skopljena: šerif je „prao“ ruke s ovog slučaja, a Fulton je bio pošteđen glasnica koje bi Tibs mogao da izazove...

Šerif je izašao napolje.

Nije mogao da primeti kako se lice Grega Fultona zgrčio od mržnje.

U trenutku kada se njegov lokal proćuo u tom kraju, prokleti, bedni policajac je iskopao davne priče o njemu. I sada mogao da ga ucenjuje!

Kako li mu je samo uspelo?

Šućajno ili...

On besno razgrnu zavesu i baci pogled unutra.

Svop mu je bio okrenut leđima. Igrali su.

Ostali su prekinuli svoja deljenja i zurili u tom pravcu. Vladala je napregnuta tišina.

Bili su sami, jedan nasuprot drugom: čovek iz Džordžije i Fultonova desna ruka, Mel Svop.

Igrali su pod zelenim abažurum.

Sve je bilo zeleno: čoja na stolu, karte, krug svetlosti na njihovim ramenima i šesirima, na rukama...

Bo Blajt se nalazio skoro iza samih Holidejevih leđa, za stolom u uglu. Bio je sam.

Videlo se da bezvoljno ređa karte.

Njegova pažnja usredsređivala se na Svopa i njegovog đavolskog part nera.

Lu Fusari se nalazio u senci.

Zaklanjali su ga veliki listovi neke tropske biljke u velikom zemljanom ćupu. Pripadalo je nekada izvesnom Zimpiju Kvampu, putujućem trgovcu, koji je redak primerak ove biljke umesto tašti u Omahu, založio u Fultonovoj kockarnici i jedva izvukao za putnu kartu.

Duvanski dim takođe je dobijao zelenkastu boju dok je lebdeo oko njihovih glava.

Ali, dok je Džordžijančevo lice pokrivala senka, Svopovo je podsećalo na sasušeni, zelenkasti list duvana.

Na sebi je imao sivu košulju sa „bauš-rukavima” i tamnosmeđi plišani prsluk sa srebrnastim vezovima.

Levo rame mu je bilo uzdignutije od desnog.

Pakleno dugo je „čitao” svoje karte. Svaku je pomerio po čitav minut, ne bi li Holideja izbacio iz takta.

No kockar je to podnosio bolje nego onaj koji mu je to nametao.

Nijedan mišić mu se nije pomerio.

Svoje karte bi pogledao samo nekoliko časaka pre „kupovanja”.

I, uvek bi uzimao one prave!

Pet hiljada dolara koje mu je Fulton dao, polako ali sigurno su se topili pod vrelinim prstima Doka Holideja.

Svop je sve manje imao strpljenja.

On je već kod četvrte partije osetio da mu nije dorastao.

Džordžijanac ga je tužao mirnoćom i takvim blefovima da je Svop u dva maha prosto jauknuo od očajanja.

Neočekivano, kad bi Svop sa zluradim smeškom smatrao sve gotovim, Holidejeve karte kao da su menjale boju i uvek nadjačavale Svopov triling, ful ili kare.

Bilo je krajnje vreme da se okane „ćorava posla” i krene u napad.

Od pet svežnjeva dolarskih novčanica ostale su samo dve.

Tri hiljade prešlo je na Holidejevu stranu.

Mel Svop je krenuo otvoreno da vara...

Činio je to bezobrazno, ne krijući, da su ljudi sa okolnih stolova

u nedoumici počeli da traže izgovor da napuste kockarnicu.

Sve je mirisalo na neprilike.

Svop je sa drskom ležernošću izvlačio iz manžetni rezervne adute, a Bo Blajt se podigao sa stolice i spušteneh ruku čekao dalji razvoj događaja.

A povrh svega, iz senke je izronio Lu Fusari.

Svi pogledi slivali su se pod zelenim abažurum.

Meta je bio Dok Holidej!

Greg. Fulton je zadovoljnog izraza spustio zavesu i tako se ogradio od svih događaja koji će se desiti u kockarnici.

Ali, nije računao da mu se plan može izjaloviti.

Uklješten između tri „vatre“, kockar je imao samo jednu šansu: da uzjaše i napusti Šeridan iz tih stopa.

Naravno, bez prebijenog centa!

Tako je mislio Fulton.

Na to su računali Svop, Blajt i Fusari. Zverka je bila u klopci.

Mel Svop je hladnokrvno stavio dve stotine dolara i time zaključio osmi krug i drugi špil karata. Holidej je prihvatio i položio karte.

Imao je triling, ali preslab za četiri asa.

Svop je cerekao bezobrazno.

Na stolu je, u stvari bilo šest kečeva!

— Zanimljivo — rekao je Holidej.

— I ja mislim — složio se Svop

i podigao svoje natečene kapke. — Neko ovde vara!

— Ko zna?

— Ko zna? Ja znam, mister...

Džordžijanac pokupi karte i složi. Zatim stavi špil na sredinu.

— Ako znate, onda je red da mi se izvinite — kazao je mirno i pogledao ga.

Svop je verovao da je neuništiv. Pa ipak, ledeni klinovi iz kockarevih zenica opasno su uzdrмали njegovo samopouzdanje.

— Nisam ja varao — rekao je Fultonov glavni „andeo“ — nego vil

— Sigurni ste?

— Naravno! Poričete li?

Bo Blajt se pomeri. Pod njim je malo zaškripala daska i to nije izmaklo Holidejevom uhu.

— Znači li to da ste dobili šest stotina dolara?

— Moji su — reče Svop. — Imate nešto protiv?

Izazivao je. Ali, Holidej se nije dao zbuniti.

— Vaše je — klimnuo je glavom.

Svop nije očekivao ovako pomirljiv stav, ali je to stavio na Holidejevu dušu: očigledno da je momak osetio da je priklješten i nije želeo da se igra sa životom.

— Sledeći put ne varajte — opomeni ga važno Svop. — Oprošteno vam je ovog puta.

— Hvala! Imaću to na umu — odgovorio je kockar bezbojnim glasom.

Svop podeli.

Ovog puta popeo je ulog na celu hiljadarku.

Holidej nije odustao. Duplirao je.

Mel Svop ga pogleda s iznenađenjem. Da li je to slavni kockar rešio da se oslobodi svojih para na lak način?

Začudo, ostali gosti u kockarnici nisu se usuđivali da izbliza vide veliku igru Mela Svopa. Bolje rečeno, da prisustvuju porazu legendarnog Doka Holideja!

Kao da su izmicali od stola sa krugom zelenkaste svetlosti.

Preko Džordžijančevog ramena vi deo je ukipljenog Bao Blajta.

Bio je raskopčan, raskrečen, gotov da prasne.

Svop iskrivi usta u osmeh.

— Da vidim šta imate — reče.

— Da vidim tebe, burazeru — predloži ovaj.

Revolveraš protegli ramena, uživajući u svom trijumfu.

Uspeo je da sastavi odlične kare kraljeva. Pre toga, izbacio je dva asa.

On okrenu karte.

— Loše — promrmlja kockar.

— Kako loše? — namršti se Svop.

— Možda imate bolje?

— Naravno!

I on položi na sto — četiri asa!

— Šta? — dreknu Svop. — Pa, ja sam malopre bacio dva na stranu?

— Čoveče, pa zar ne igramo sa šest asova?

Mel Svop je zurio u kockara. Ni-

je izgledao da ironiše, ali, to je zvučalo đavolski.

— Vi mi se podsmevate? — izdiže levo rame Svop.

— Upravo to!

— Šta?

Očekivao je da će se Holidej pokrenuti, no on je sedeo iako zavaljen, poput čoveka kome se drema u nekoj fotelji.

— Izvukli ste odnekud dva keca! — uperi Svop u njega kažiprst. — Priznajte!

— Priznajem!

— To je podla prevara!

— Samo sam primetio tvoju igru, momak! — sleže ramenima Dok.

— Ovog puta ne opraštam — polako se izdiže Fultonov nameštenik. — Varali ste sinoć i ostale poštene goste u ovoj sali! Sad ćete sve to vratiti! Do centa!

— Predlog je zanimljiv — prekide ga kockar.

— Itekako! A kad ispraznite džepove bedna varalico, pokupite se i idite iz Šeridana. U protivnom, odjahaćete uvaljani u smolu i perje!

Kockar podiže obe noge i stavi na sto. Sedeo je klataći se na ivicama zadnjih nogu stolice. U ruci mu se stvori cigareta i palidrvce opisa put kroz vazduh do pete i tu kresnu.

Bio je to omalovažavajući pokret.

Mel Svop preblede od srdžbe. Ruka mu se ispravi, niz bok. Kao opruga.

— Ne bi bilo dobro da kvariš moje dobro raspoloženje — opomenu ga kockar metalnim glasom.

Svop čizmom odgurnu od sebe stolicu.

Oko njih stolovi su već bili prazni. Zavesa na ulaznim vratima nekoliko puta se zanjihala po izlasku uplašanih pokeraša.

— I još nešto — nastavio je Holidej — pre nego što tvoj pajtaš iza mene nešto pokuša, ti ćeš biti mrtav!

— Ne blefiraj — nasmeja se Svop. — Ovo nisu karte, već nešto mnogo opasnije po tebe!

Lu Fusari je neprimetno izvukao svoj revolver.

Njega je pokrivalo lišće i nalazio se u najboljem položaju.

Holidej izbacila nekoliko kolutova dima prema tavanici.

Ili je lud, pomisli Svop, ili je prokleta siguran u sebe. Ponaša se kao da ga okružuju barske dame a ne otkočeni koltovi Fultonovih „anđela“.

— Hoćeš da se gubiš ili ne? — upitao je zatim.

Holidej je pogledao u zategnuto Svopovo lice. Cigaretu mu se našla između palca i srednjeg prsta. Činilo se da posmatra dim kako s njenog vrha vijuga preko oboda šešira prema zelenom abažuru.

On malo stisnu prste, a onda ih naglo opruži.

Cigaretu poput metka izlete iz njegove šake i pade za Svopov vrat!

On cimnu glavom i skoro se zaplete.

Holidej pade zajedno sa stolicom na pod. Dočekao se na levi lakat, u trenutku kada je Bo Blajt istrgao svoj kolt.

— Pucaj! — zaurila Fusari iz svog skloništa.

XI

Prve kapi kiše zadobovale su po krovovima i iskrivljenim olucima: kada su Dip Denver i detektiv Tedi Monahan te noći ujahali u Kristobal.

Našli su se na levoj obali Pauder Rivera.

Trag Edija Kvajla i njegove saputnice bio je sve jasniji i bliži.

Najviše dvadeset četiri časa prednosti.

Sve je govorilo da će begunci napustiti bespuća istočno od Big Horna i zadržati se malo duže u Šeridanu.

Odatle su mogli da preko brda zavaraju tragove i spuste se prema Kasperu, ili da uzmu kraći pravac do Jelouston Rivera a posle, rekomb, do Majls Sitija i natrag.

Krupne kišne kapi pale su na njihove šešire i lica.

Bile su tople, ali dovoljno sveže da izmene dodire vrelog podneblja pod kojim je inače prohladni sever Vajominga goreo tih dana.

Monahan je skinuo cvikere, protirjao ih maramicom i ponovo natakao na nos.

Pokazao je rukom ispred sebe.

— Tamo piše hotel — rekao je.

Denver je naprezao oči, ali uzalud.

— Čini mi se da bolje vidiš sa tim staklima — promumlao je. — Kakav hotel u ovoj jazbini? Mogu da ga zamislim...

— Kakav je da je, spavaćemo.

Monahan je delovao vrlo nezainteresovano za posao koji obavlja.

Za sve je imao odgovor, nije žurio, nije se uzbuđivao.

Ali, napredovao je neosetno.

Putem je malo razgovarao. Umeo je i da povadi neke od svojih knjižurina i čita u sedlu. Pri tom je s dva prsta „pročešljavao” vrh brade i, kad-tad, bacao pogled prema zemlji.

Brže napredovanje otežavala je Monahanova tvrdoglavost da menjaju konje.

On je ostajao veran svojoj kobili i odmarao ju je uprkos Denverovom gundanju da im vreme prolazi uzalud.

Monahan je za sve to imao jedan odgovor: Stići ćemo ih!

Po njegovom mišljenju, Kvajl je hitao u veći grad iz dva razloga: da odmori ženu i da u gužvi nađe najbolje rešenje kako da skine sa sebe progonitelje, ako mu je to uopšte palo na pamet.

A izgleda da jeste.

Nebom su se ukrstile munje, ali, bez uobičajene pratnje gromova.

Kiša je oklevala; izgledalo je da se premišlja da li da se povuče ili

pusti malo više vode po izlokanom priobalnom putu Kristobála.

Denver i Monahan sjahali su ispred hotela mame-Brende u kome je prigušeno tinjala svetlost sveća.

— Kakva je ovo grobnica? — upita Dip.

— Ne znam, ali, potrebar nam je po sanduk da odmorimo kosti — odgovorio je Monahan ozbiljnim glasom.

Kad su ušli žagor je umukao.

Sva lica bila su okrenuta njima.

Nisu izgledala nimalo prijateljska i gostoljubiva.

Monahan sleže ramenima i uputi se prema šanku za kojim se nalazilo ogromno telo vlasnice.

Dočekala ih je s otvorenim podozrenjem.

— Pih! Stranci! — rekla je.

Denver je pogledao oko sebe. Video je puno žena u polutamnim uglovima. Video je talasanje njihove kose i mutni odsjaj golih ramena.

Setio se Elizabet i stresao se.

Prokletnica!

Ako je i ona ovako, s onom nakazom, sedela, pijuckala i kikotala se pod njegovim dlanom?

Ne, ona nije bila taj tip. Ipak je držala do sebe, bez obzira u kakvoj se situaciji sada nalazila.

Monahan je kavaljerski podigao šešir u znak pozdrava i naklonio se.

Mama-Brenda zaključila da momak s cvikerima može da izgleda simpatično, ali njegov pratilac je bio tu-roban i vrlo razdražljiv.

Zagledao je njen lokal kao da odnekud očekuje gomilu pacova da mu se popnu uz čizme.

— Kladim se da nemate sobu? — rekao je detektiv.

Podvaljak mame-Brende zaigrao je nekoliko puta. Podbočila se i udahnuła vazduh; pri tom su joj se prsa podigla visoko, preteći da se preliju preko ruba haljine.

— Dobili ste opkladu — rekla je žena. — I nemojte da mi stvarate gužvu.

— Zašto bismo? — upita Monahan. — Ovo je hotel, pa smo verovali da se može naći soba...

On izvuče iz unutrašnjeg džepa svog kaputa neku značku pričvršćenu za kožu i stavi na ploču.

— Policajac? — namršti se vlasnica.

— Detektiv!

— Zašto mi to pokazujete?

— To mu dođe kao propusnica za obaveštenja — odgovorio je ovaj. — Ako niste raspoloženi, sačekaćemo. Točite li pivo?

— Kakva obaveštenja?

— Vrlo kratka. Tražimo dve osobe, mora da su svraćale ovde.

— Ovde mnogi svraćaju, mister. U parovima uglavnom. Hoćete li me uhapsiti zbog toga?

— U stvari — produži Monahan kao da nije čuo ženinu poslednju rečenicu — mi i tragamo za jednim parom.

Denver se vrpeljio na nogama. Po njemu, on bi iz te nafrakane babetine iščupao sve što zna po kratkom postupku.

— Mlađi? Stariji?

— Srednji...

Mama-Brenda nesvesno rukama obrisa ploču. Obrve joj behu sastavljene, lice poružnelo od iznenađenog bljeska u očima.

— Sinoć sam imala jedan par — rekla je. — Bilo je i pucnjave. Sve zbog žene.

— Kako su izgledali? — brzo upita Dip.

— Muškarac je bio... idiot! Došao je maskiran i...

— On je! — skoro dreknu Denver.

Monahan ga umiri rukom.

— Zašto su pucali?

— Pa, neki momci odavde malo više su popili, a ženska je bila lepa... Onako, znate šta mislim... Takve se retko nađu u Kristobalu. Možda jednom u deset godina...

— I?

— Bili su malo dosadni, a čovek je potegao kolt. Onda je zapretio da mu ispraznimo jednu sobu...

— Kada je otišao?

— Jutros! Neka ga pakao uzme! Od sinoć u sve strance gledam kao u razbojнике. Ovo je hotel na glasu. Ne želim da se priča da u njemu ugledne goste može da čeka kiša kuršuma...

— Sačekaj malo — zaustavi je Dip. — Rekla si da su tražili sobu? Jednu ili dve?

— Jednu, naravno...

— Sigurna si?

— Vraga, nisam budala. Imala sam tu jednu samo slobodnu a...

— Nisam virila unutra — iskezi

se mama-Brenda — ali znam da on nije bio, pred vratima, ha-ha-ha-ha!

— Zaveži! — planu Dip i ramena mu se skupiše.

Žena zaista zaveza.

Denverov pogled je ubijao.

— Dakle, kučka je spavala s njim — tiho je dodao i odjednom izgledao stariji i pogureniji. — Sad joj nema spasa!

— Polako — obrati mu se Monahan — ima žena na čije postupke čovek ne može sa sigurnošću da računa.

Denver kao da ga nije čuo. Bio je bleđ i noge su mu klecale. Pod grlom je osećao da mu srce udara divljački.

— Možda je... Možda nije bilo ništa — uveravao ga je detektiv. — Ona je lepa, a za Kvajla znam da je prava rugoba. Ako mene pitate, on njoj jede iz ruke.

— Kako...?

— On je sperman da učini sve za nju. I sve to, nadajući se da će mu pripasti, jednom.

— Do đavola, pa spavali su?

— A da joj vi niste muž? — uplete se mama-Brenda.

Umesto odgovora, Denver izvuče kolt i počeo da bira metu za sebe. Pogled mu se zaustavi na skupoce-
nom ogledalu iza vlasnice.

— Ne! — uzviknula je ona i telom zaštitila donju polovinu. — Šalila sam se... Nisam želela da...

— Ostavite to! — strogim glasom opomenu Monahan Dipa.

— Ne naređujete vi meni! — vrati ovaj.

— Plaćeni ste da slušate mene, a ne ja vas.

— Plaćen sam da nađem čoveka i ženu — odgovori suvo detektiv. — I ja to činim.

— Pa, gde su?

— Bili su ovde. Vi ste hteli da krenete u Vest Kemp, a ne u Kristobal. Tamo biste našli malo viskija, dovoljno da se od muke napijete i da se vratite u Dickinson, sami.

— Ne pridikuju — zarezala Denver i gurnu kolt za pojas. Sebe nije prepoznavao: postajao je sve razdražljiviji, nervozniji i ratoborniji.

Kao da mu je ceo svet bio umešan u odlazak Elizabet Denver!

A povrh svega, opaka bolest ga je prosto gušila: ljubomora.

Nije mogao da zamisli toplo, belo, veličanstveno telo svoje snahe u zagrljaju dripca kakav je bio revolveraš iz Ajove.

— Zaista nemate sobu? — upitao je Monahan ženu.

Pri tome je s dva prsta izvukao novčanicu iz gornjeg džepa.

— Ko je rekao da nemam? — osmehnula se mama-Brenda.

— Verovatno sam loše čuo.

— Naravno!

— Onda... možemo i da popijemo nešto?

— Nemam pivo, dečko... Ali, tako zgodan momak pa pivo? Sreću vam specijalan viski, iz 1860. godine. Čuvam dve boce.

— U redu!

— A devojke? — naže se žena. — Hoćete da vam nađem dve? Po meri?

Mat

odabrani stripovi svakog
1. u
meseću

Dilon

— Imate neku sa cvikerima? —
upita Monahan.

— Nemam...

— Onda ne vredi.

Spolja se čuo šum kiše.

Pljuštala je!

XII

Greg Fulton je napregnuto iščekivao odjeke iz sale. Nekoliko stalnih gostiju odavno je napustilo kockarnicu, pravdajući se da imaju važna posla.

Fulton ih je gledao s nerazumevanjem, ali, pravi razlog bio mu je dobro poznat.

Trgovac Aviz, koji je prošle večeri nesrećno izgubio skoro pola svog imetka, došao je da posmatra kako drugi gube.

A gubio je Mel Svop.

I to prilično komotno.

Aviz je naslutio da kraj partije neće proteći u miru. Odlučio je da skloni glavu ispod provale olovnih oblaka.

— Onaj stranac vara — kazao je Fultonu, žurno stavljajući šešir na glavu.

— Zaista? — podigao je ovaj levu obrvu, jedva suzdržavajući smeh.

— Jeste! Svop mu je to rekao.

— Pa, ima i takvih — prokomentarisao je Fulton.

— Biće svašta — došapnu trgovac. — Svop je ljut.

— To mu je posao — raširi Fulton ruke — da smiruje ili izbacuje varalice.

— Svakako, ali ne preko mene!

Trgovac je žurno izišao napolje.

Fulton je pomislio kako će najmanje njih desetak obavestiti šerifa Kejzija Tibsa o mogućoj pucnjava u kockarnici.

A šerif će, verovatno, slegnuti ramenima i reći da je to Fultonova stvar: on ima svoje stražare, pa neka se brine o gostima.

Naravno, navrat će nešto kasnije, kad sve bude gotovo.

Fulton proveri da li mu je džepni revolver na mestu.

Iz sale su se čuli samo odlomci razgovora.

Poznavao je Svopov.

Drugi je bio odmereniji i hladniji. Holidejev.

I, začudo, što je njegov glas postajao hladniji, u kockarnici se penjala temperatura.

Taman je hteo da pride zavesi i malo je razmakne, kada su se vrata otvorila i, za trenutak, unela u predvorje šum tek nadošle kiše.

Fulton se okrenuo, misleći da je možda Kejzi Tibs poranio.

Ali, nije bio šerif.

Ušla su tri stranca, sa tek orošenim obodima šešira, u prljavim odelima i blatnjavim čizmama.

Prvi, i najviši, bio je plavokos; imao je pegavo lice i isturene zube u gornjoj vilici.

Zdesne strane nalazio se debelji ko sa stomakom koji je ličio na bu-

re pokriveno košuljom. Bio je neobrijan i žvakao je duvan.

Treći se ušunjavao za njima, poguren, obešenih brkova i krivih nogu.

Svu trojicu krasili su nisko pripasani koltovi.

Bili su to Vin Hakli sa svojim pajtašima, Čipom Vanstokom i Brju som Lakijem.

— Zatvoreno je — dobaci im Fulton. Nisu mu se dopadale njihove njuške. Ništa na njima nije odavalo da su ovamo ušli da bi olakšali svoje novčanike.

Ličili su na beskućnike i propalice.

Ali, Fulton nije imao kraj sebe nijednog svog „anđela”.

Svi su se sjatili oko Holideja.

Hakli je palcem pokazao negde napolje.

— Videli smo puno konja — reče. — I svetlo! Kako onda može da bude zatvoreno?

— Ja zatvaram kad hoću. Ja sam vlasnik — uspravi se Fulton.

— Nema nikoga unutra? — upita Laki unjkavim glasom.

Fulton stade pred zavesu.

— Nema — reče. — Samo jedna partija, poslednji krug.

— Rado bismo ga videli...

— Ne možel

— Mora da je velika para u pitanju — cerio se Laki. — Šta sam vam rekao? Unutra je...

Fulton je razmišljao grozničavo.

Novi gosti mogli su da ometu predstavu. Trebalo ih je po svaku cenu zadržati ispred sale.

— Je li unutra stvarno? — upitao je Hakli.

— O kome govorite?

— O Holideju. Doku Holideju! Čuli smo da je pun para.

Vlasnik kockarnice se zablenu u pegavog revolveraša.

— A ko ste vi? Šta hoćete?

— Možda kod njega ima vaših para — smejuć se Hakli. — Kako vam se sviđa ideja da vam ih vratimo, a ostatak zadržimo za sebe?

— Imajte na umu da je šerif blizu — opomenu ih ovaj.

— Plašite nas?

— Bože sačuvaj! Naš šerif svrača sve češće, da bi proverio odviđa li se unutra bitka na njegov način.

— Kako?

— Stalo mu je da otera Holideja odavde.

— Gle? Pa zašto to nije sâm pokušao?

— Zato što ga poznaje dobro. Ostavio je to meni i mojim ljudima unutra. Mel Svop je na potezu.

— Svop? — nabra obrve Hakli. — To ime mi zvuči poznato? Gde li sam ga čuo?

— On misli da uzme sav novac, Vine — javi se debeli Vanstok. — On i njegovi ljudi. Nama ostavlja prazne šake. Možda dva dolara za piće?

— On je onda budala — reče Laki.

Fulton ustuknu prema stolu.

— Ali, mi nismo došli da bismo

se vratili praznih džepova, zar ne? — oglasi se i Hakli. — Gazda ima pod kaputom revolver, vidite li? Možda je u stanju i da ga upotrebi?

Ali, Fulton nije izgledao uplašen.

U tom času, iznutra se začuo tresak.

Vanstok odgurnu Fultona u stranu i napravi Hakliju prolaz do ulaza. Laki izvuče kolt i zabode vlasniku kockarnice u rebra.

Vin Hakli malo razmače zavesu.

Učinio je to u trenutku da vidi kako Holidej pada na leđa i izvlači svoje „linkolne”. Neki momak iza lišća jedne velike vaze je dreknuo: „Pucaj!” i izleteo s otkočenim revolverom.

Al, više nije imao tako dobar pregled kao malopre.

Stolovi su se isprečili između Fusarija i kockara.

Dok je pogledom tražio Mela Svopa, Bo Blajt je skupo platio svoj položaj.

Istina, on se mašio kolta kada je stolica zajedno sa kockarom pala na pod, ali, bio je zapljusnut iznenadnom Holidejevom akcijom kao hladnim tušem.

Očekivao je da ustane, da pokrene ruke, da se dokopa drški svojih „linkolna”, a on je samo pao!

I s poda pripucao!

Bo Blajt se trgnuo dva puta.

Prvi put kada je dobio olovo u rame, drugi put kada je bio pogo-

đen u mišicu. Ispustio je oružje i tresnuo o zid.

Zatim se srozao dole.

Izbacivši upaljenu cigaretu sa vrata, Mes Svop je bio svestan da više nema preimućstva.

I on je bio šokiran kockarevom „fintom”. Toga se nikada ne bi setio da će moći da upotrebi.

I sâm se bacio prema podu, pucajući.

Lu Fusari je besomučno izbacivao metke, rovaleći po površini stola ispod koga je, činilo se, ležao Džordžijanac.

Preostali gosti već su bili u zaklonima. Šankista je uspeo da virne kroz poređane čaše, iščekujući da i po njima počnu da poigravaju hici.

Jedna stolica poletela je prema Svopu.

Fusari je za njom poslao poslednji, preostali metak iz magacina. Kada se začulo škljocanje u prazno, levo od sebe ugledao je krajičak „kalifornija” šešira.

— Mele! Evo ga! — zaurao je prestrašeno.

Kockar opali.

Vrešina se zari u Fusarijevu lopaticu kao usijani šiljak. Činilo mu se da je prodrlo do samog srca i zamutilo mu svest.

Pri padu je udario u nešto, nije mogao da odredi šta.

Cela ta strana mu utrnu.

Kapci mu otežaše i kockarnica krenu da se vrti u krug.

Mel Svop oseti da ga hvata panika.

Odjednom, bio je sam.

Bo Blajt se nalazio sklopčan u uglu, stenjući. Od Fusarija nije mogao da očekuje podršku, jer je ležao nepomičan, s lokvicom krvi pod sobom.

— Izadi prokleti kockaru — urlao je Svop — da se pogledamo oči u oči! Izadi ako smeš!

Iza zavese, Vin Hakli je s interesovanjem čekao Holidejev odgovor. Meci su pogasili nekoliko svetiljki, a one preostale lagano su se njihale i klatile Svopovu senku sa zida na zid.

Fulton je pozeleo da vidi šta se sve na kraju desilo, no, Brjus Laki mu nije dozvoljavao da se pomeri.

Očigledno, nešto je išlo naopako!

Toliko pucnjeva i barutnog dima, a nijedan od njegovih „anđela“ se nije pojavio.

Holidej je bio živ!

Čuo je Svopa i to je bio dokaz da je ostao samo on.

— Moji ljudi su tamo — okrenuo se on prema Lakiju — hoću da uđem.

— To ćemo mi srediti — smejao mu se u lice Laki.

— Ali, ovo je moj lokal, propalice! — zacrvene se u licu Fulton. — Bolje da se gubite!

Hakli ispruži ruku da ga učutka.

Lagano, povlačio je svoj revolver, gledajući kroz uzani prorez teške zavese na ulazu.

Unutra, Mel Svop je čekao da se Holidej pojavi. Kolt je držao u desnoj ruci, malo oborene cevi.

— Izlaziš li, kockaru? — vikao je.

Holidej se ne odazva.

Tišina je bubnjala u Svopovim slepoočnicama poput indijanskih bubnjeva.

On besno opali u zeleni abažur pod kojim se kockao.

Sala još više utonu u tamu.

Revolveraš nogom odgurnu najbližu stolicu i krenu napred.

Odgurnuo je i sledeću. Zatim slobodnom rukom prevrnu sto.

Kockar kao da je u zemlju propao!

— Holideje! Znam da si ovde... Iziđi ako si čovek! Varao si me u kartama, probaj da budeš brži od mene!

Opet ništa!

Mel Svop obrisa nadlanicom znoj.

U uglu, do njega dopre stenjanje ranjenog Blajta.

Zašto se Fulton ne pojavljuje?

Šta se to dešava?

Bio je siguran da će sve teći glatko: njegovi ljudi su bili postavljeni tako da imaju kockara na nišanu, a da ne pogode jedan drugog.

Desilo se da je jedna nedogorela cigareta preokrenula situaciju!

Mel Svop zamalo da nagazi na prestrašenog Treka Hogana, bankara. Preko glave je stavio obe šake i, skupljenih ramena, očekivao nove salve olova.

— Sklanjajte se! — dreknu na njega Svop.

Hogan se samo još više skupi.

Revolveraš ga prekorači i uperi

kolt prema stolu za kojim se nalazio Dok Holidej.

— Znam da si tu — viknuo je.

Ali, glas koji ga protrese dolazio je sa sasvim suprotne strane.

— Mene tražiš, burazeru!?

Nebesa!

Mel Svop je ostao ukočen nekoliko časaka. Pretpostavljao je da se nalazi na nišanu. Nije želeo da učini bilokakav nesmotreni pokret.

Lagano se okrenuo.

Ali, kockar je stajao bez svojih revolvera!

U polusenci, kontura njegovog stasa podsećala je na senke iz fantomskih priča!

Oba kolta bila su mu za pojasom.

— Čekam — dobacio mu je kockar i prekrstio ruke na prsa.

Svop skrenu pogled prema ulazu, ali, tamo kao da se zavesa skamenila.

Bio je prepušten sam sebi.

Njegov poker odigran te noći bio je smrtonosan.

Gomila novčanica ostala je na stolu, obasjana oskudnim svetlima preostalih svetiljki kao mesečinom.

Svop stavi kolt za opasač i ispruži ruku.

— Šuljaš se kao mačka — primeti.

— Ne pričaj! Zvao si me i evo me.

— Ne plašim te se! Ti si samo jedna obična priča... Legenda koju ću sada srušiti!

— Ako rečima hrabriš sebe, onda nastavi.

Nekoliko glava je nadvisilo površine nekih stolova.

Svop ponovo pogleda prema zavesi.

Učini mu se da se zanjihala. Ali, ništa više.

Bio je u senci, Holidej nije video kako mu se dlan neprimetno spustio na dršku revolvera.

Sad ga je imao!

Svop raskopča svoj plišani prsluk. Prekoputa njega, čovek iz Džordžije je stajao kao uklet.

— Sad! — viknuo je Svop i istrigao revolver.

Dok je povlačio obarač, dok se satanski radovao svom pogotku, kad je već video prokletog kockara kako posrće i pada, Mel Svop je u neuhvatljivom trenutku, trajanja primetio da su se krajevi dugog kockarevog kaputa zaviorili u stranu.

Zatim ga više nije bilo na onom mestu.

Grmljavina teških koltova ispunila je kockarnicu. Mora da se čula u celom Šeridanu.

Ne, nije verovao da je to moguće!

On je pucao, pa ipak... Munje su sevale s Holidejeve strane.

Munje smrti!

Poslednji metak Svop je ispašao u tavanicu s divljim krikom na usnama.

Povukao je za sobom najbliži sto i to je bilo sve što je učinio na svom putu u pakao...

Holidej nije uspeo da smiri naspasnika ciljanjem u rame ili ruku. Bilo je suviše mračno. A i Svop je suviše želeo njegovu smrt.

On obrnu svoje revolvere oko prstiju i stavi u futrole.

Istog trenutka, zavesa na ulazu se razmače i propusti tri uperena kolta.

— Gore ruke, Holidej! Bez trikova!

XIII

Kejzi Tibs se nalazio u holu „Slatkog kaktusa“ kad je iz pravca Fultonove kockarnice odjeknuo prvi hitac.

Zabavljao se brojeći ih.

Bio je to vatromet dostojan divljenja. Računao je da će se potrošiti dosta metaka i krvi dok se savlada čova kao što je revolveraš i kockar iz Džordžije.

Osetio je na sebi pogled Vika Vajlera, bivšeg železničkog telegrafiste koji je ovde radio kao portir do ponoći.

Znao je šta sada misli, ali ga je pustio da se kuva.

Sigurno je očekivao da će šerif na prvi pucanj izleteti napolje da vidi ko to ometa mir u njegovom gradu!

Bah!

— Ko se nadao kiši? — promrmeljao je Tibs, otresavši pepeo sa cigare u pepeljaru od metala.

Vajler je gledao prema ulici i osluškivao.

Imao je izduženo, izborano lice i brčiće četvrtastog oblika. Od kose je nosio još samo neke bedne ostatke oko ušiju. Izgledalo je da se rado seća svog bivšeg poziva jer je železničku uniformu zadržao i u hotelu.

— Zar ne čujete, šerife? — iskrenuo je Vajler glavu.

— Kišu? — upita Tibs. — Tiha je, ali dosadna...

— Ne kišu, zaboga! Negde pucaju!

— Možda su gromovi? — mirno konstatova Tibs.

— Mene se to ne tiče, šerife, ali...

— Kakav bi ovo bio grad da se ne puca? — pitao je čuvar zakona u Šeridanu, ugasivši cigaretu. Napucao je usta, pa su mu nakostrešeni brkovi dodimnuli nos. — Uostalom, pogledaću šta je. Možda se Big Bendi opet naljoskao? Ko to zna?

— Možda — sumnjičavo se složio Vajler.

Kejzi Tibs je sporim koracima napustio hol „Slatkog kaktusa“. Još uvek je neko, napolju, praznio svoje koltove.

Dok se ta kanonada čula, šerif je odugovlačio sa posetom Fultonovoj kockarnici.

Zastao je u jednoj senci i zapalio novu cigaretu.

Zavladala je tišina.

On produži dalje.

Pretpostavljao je na kakvu će priču naići kada bude upao unutra.

Ali, zbog čega je potrošeno toliko metaka ako je Fultonova klopka bila odlično postavljena?

Ako je Holidej uspeo da se brani, u najboljem slučaju situacija je mogla da bude podjednaka. Zašto bi se on zaletao i upitao na polovini puta?

Ponovo je zastao.

I ponovo su odjeknuli pucnji. Video je kako iz saluna „Kariljo” izlaze radoznalci na trem. Nije bilo vreme da ga vide. Ne još!

Grmljavina revolvera opet je umukla.

Da li je najzad gotovo?

Da li je to bio kraj svih nevolja sa Dokom Holidejem... ili tek početak novih?

Izišao je na ulicu, skrenuvši na sebe pažnju svojih sugrađana.

No, nije im dao priliku da mu postavljaju pitanja.

Izvukao je kolt i žurno se uputio prema kockarnici.

Nekolicina ga je pratila na odstojanju.

Okrenuo se!

— Natrag! — naredio je.

— Zašto? — pobunio se jedan od njih, izdvajajući se. — Zar je tako opasno, šerife?

— Jest! Tamo se kocka...

— Kockalo se uvek, ali se nije pucalo.

— Sad je drukčije. Natrag!

— Zašto je drukčije?

— Zato što je tamo Dok Holidej! A gde je on, onda tu ima mrtvih! Ne želim da ih bude i među vama!

Pogledali su se.

— Zar taj prokleti kockar nije otišao? — pitali su u glas.

— Nijel

— Trebalo je da ga oterate, šerife!

— Poslušaću vas... ukoliko ga neko od Fultonovih već nije sredio umesto mene. Zato ostanite na svojim mestima! Inače...

— Ionako je kiša — zaključio neko.

Tibs produži dalje.

Pedeset jardi od kockarnice ugledao je kako se na ulazu nešto komeša. Zatim je čuo rzanje konja. a odmah zatim tri jahača su se odlepila od grede i odjurila na suprotnu stranu.

— Ne razumem — procedio je šerif za sebe.

Nekoliko časaka posle njih, iz kockarnice je izleteo Greg Fulton glavom i bradom.

Video ga je sasvim jasno: vlasnik kockarnice je ispružio ruku i za jahačima poslao dva hica.

Nijedan više.

Onda je besno bacio „deringer” o zemlju i okrenuo se prema ulici.

Tada je ugledao Tibsa.

— Idi u pakao, šerife! — zaurao je i nestao s ulaza.

Čuvar zakona u Šeridanu je po Fultonovoj boji glasa zaključio da se desilo nešto neočekivano.

Ušao je kroz širom otvorena vrata.

Fulton se nije nalazio u predvorju. Zavesa s ulaza u salu bila je sasvim sklonjena. Iznutra je dopirao oštar miris baruta.

Vladao je polumrak.

Kejzi Tibs je ugledao senke kako se pokreću i saginju.

Sa leve strane neko se dizao na stolicu, ječeći.

— Šta se dešava ovde! — viknuo je.

— Svašta! — prepoznao je Fultonov glas. Vlasnik kockarnice izroni iz polusenki, bleđ i razbarušen. — Dva mrtva, šerife... Dva ranjena!

— A ovi ovde?

— Gosti koji su se zatekli...

— Ko je mrtav?

— Mel Svop. I Holidej...

— I Holidej? Ko ga je ubio?

— Ne znam... Ne poznajem ih.

— Njih? O čemu govoriš, Greg? Šta se sve desilo?

Fulton se skljojka na prvu stolicu. Izgledao je smožden. Ni nalik na ugladenog, bivšeg kockara koji je sebi pronicao bogatstvo i trijumfalan povratak u rodni Denver.

Kejzi Tibs se probi do okupljenih gostiju oko palog kockara.

— Odmaknite se! — rekao je oštro.

— Šerife — mucao je bankar Hogan — ovo je Holidej! Dok Holidej!...

— Pa?

— Ali, mrtav je?

— Pa?

— Ali... nemoguće da je mrtav? To je Dok Holidej!

— Razidite se...

Šerif je morao i rukama da gu ra ljude. Nerado su se pokoravali njegovom naređenju.

— Svi napolje! — požurivao ih

je Tibs. — Ne želim nikoga ovde. Svedočićete kasnije...

— Hoćemo, ali...

— Razidite se. Ovde sad ja imam posla, a ne vi. Sačekajte napolju.

Malo kasnije, Tibs je ostao sa Fultonom u sali.

— Poslao sam po doktora — rekao je šerif, videći Fusarija kako priklanja glavu na sto. — Gde je Blajt?

Fulton sleže ramenima:

— I on je ranjen... Tu je negde.

Tibs podiže oborene stolice i nagazi na Svopovu ruku.

Revolveraš je ležao širom otvorenih očiju, izrešetan kuršumima.

Malo dalje, video je kockara.

Izgledalo je da spava. Čak je i oboren delovao opasno; ležao je na levoj strani, a desna ruka mu se naslanjala na neizvučeni kolt.

Tibs se kolebao da li da priđe ili ne. Prosto mu nije išlo u glavu da je sa Holidejem gotovo. Sasvim gotovo!

Bila je to zbrka preteška za njegov mozak.

Morao je da potraži objašnjenje od Fultona.

— Povrati se — prodrmao mu je rame — i ispričaj mi šta nije valjalo?

— Nije valjalo ništa — procedio je Fulton. — Od početka.

— Zašto?

— Potcenili smo ga. Bio je pakleno brz. Nesavladiv!

Tibs ispruži ruku i njome opisa luk oko sebe.

— A ovo? — upitao je, ispunjen gnevom. — Umesto da ispratiš koc kara, natovario si mi na vrat dva leša i pravi pokolj...

— A to nije sve — podiže Fulton glavu. — Ja sam i opljačkan! Shvataš? Došli su, dok si ti šetkao po gradu, i opljačkali me! I ne samo mene, sve su uzeli od ostalih, sve sa stolova...

— Polako! — prekide ga Tibs, privuče jednu stolicu i sede nasuprot vlasniku kockarnice. — Pričaj po redu... Video sam trojicu da su uzjahali konje i otpeljali. Ko su oni?

— To su bili oni...

— Rekao sam: po redu.

— Do vruga i red! Zašto ne kreneš za njima?

Spolja se začulo komešanje.

Šerif stade na ulaz i propusti samo doktora Kalagana. Ostalim je jasno stavio do znanja da nemaju šta da traže unutra.

— Gde su ranjenici? — upitao je lekar poslovnim glasom.

Njega nije interesovala Fultonova sudbina, ni poreklo Tibsove zabrinutosti, ni razlozi pucnjave.

Dabni Kalagan je navikao da viđa rane najrazličitijih vrsta i oblika.

Otvorio je torbu na stolu, a onda se nagnuo nad Fusarijem. Počeo je da mu skida košulju.

Za to vreme, Fulton je polako dolazio sebi.

Uspeo je da ustane, da zagladi ko su i maramicom obriše čelo. Čak je i kravatu poravnao.

— Šta nije valjalo? — pitao je Tibs tiho.

Fulton ga povede do šanka.

Tamo nije bilo barmena. On priđe polici i skide zapečaćenu bocu sa brendijem. Ruke su mu se nepriyatno tresle.

Tibs odbi ponuđeno piće.

— Bila je igra — počeo je Fulton promuklim glasom — onako kako smo očekivali. Holidej je dobijao, a Svop je počeo da ga vara i izaziva. Onda, kada je već bio uklješten, Holidej je bacio cigaru Svopu za vrat i pao sa stolice...

— Kako to? — trže se šerif. — Je li ti dobro video?

— Ja ne — odmahnu glavom ovaj — ali su mi drugi ispričali.

— A ti gde si bio?

— U mene su uperili revolver...

— Čekaj! — prekide ga Tibs, osetivši da gubi glavu. — Ispričaj mi po redu, ako si u stanju...

— To ti i govorim! Ono što se dešavalo unutra, nisam video. Pričali su mi Hogan i ostali. Kockar je pao, pucao na Blajta i njega prvog izbacio iz igre. Zatim se oslobodio Fusarija, a Svopu se privukao iza leđa.

— Ubio ga je s leđa?

— Ne — s teškom mukom priznade Fulton — čekao je Svopa da se okrene i da potegne prvi. Na žalost, svi su baš to videli. Sve je bila samoodbrana!

— U redu! — ponovo je prekinuo Tibs. — To mi je jasno, ali drugi deo?

— Koji drugi deo?

— Onaj što je bio uperen u tebe, do đavola! O kome je reč?

— Ušla su trojica... Baš kad je Svop optuživao Holideja da vara. Jasno sam čuo. Tada su ušli... Hтели su unutra, pominjali su kockara, novac, ne znam otkud su znali sve to. Zatim je jedan od njih, grbavko, uperio u mene kolt. Ostali su posmatrali obračun sve dok Svop nije pao...

— A zatim?

— Zatim su upali unutra. Naredili su kockaru da ne pokušava ništa. Jedan od njih, jedan dugonja pegavog lica, opalio je u Holideja, ovako... Licem u lice. Pao je bez glasa. Nije mogao ništa...

— Dalje!

Fulton ispi drugu čašicu i stavi zapušač na bocu. U obrazima mu se pojavi nešto prirodnije boje.

Kada je Holidej pao, pegavko je iz njegovih džepova istresao sav novac! Pokupio je i ono što se nalazilo na stolu, uzeo je od Svopa tri hiljade dolara... Kad izračunam sve, mojih pet hiljada koje sam dao Svopu za igru sa kockarem, prese-lilo se u džepove ovih lupeža! Ope-lješili su i Hogana, Markeša, Kesidija. Oni su sami davali, misleći da može i njih ubiti!

— Daj sad meni — zatraži Tibs brendi.

Ne čekajući da ga Fulton usluži, on uze bocu, zubima iščupa zatvarač i naže. Crvenkasta tečnost mu nakvasi brkove i na bradi napravi malaz.

— Kako su izgledali? — upita.

— Taj pegavko, po tome sam ga zapamtio. Jedan je bio grbav. On me je držao u šahu. Treći je imao stomak, kao da je popio pola Jelo-ustona!

— Opis je jasan, Fultone... ali, po ovoj noći nemam nikakve šanse da ih nađem. Pogotovu ako su spremni na sve!

— Ali, tvoja je dužnost...

— Moja je dužnost da budem šerif, i to živ. Sutra bih možda mogao da skupim poteru, ali noćas će kiša ionako izbrisati sve tragove.

— Amoj novac?

Fulton nije na to dobio odgovor, jer ga je prekinuo uzvik doktora Kalagana.

— Samo jednog mrtvaca imate, šerife! Ovaj ovde je živ.

Tibs pretrnu. Odjednom je pomislio da se to odnosi na kockara.

— Ko je živ? — prenu se Fulton.

— Ovaj momak, u crnom ode-lu...

— Znao sam — promrmlja šerif.

— Kako si znao? — zareža Ful-ton.

— Tako! Tog demona ne može niko da ubije. Nikol!

Lu Fusari i Bo Blajt, u zavojima, tupo su sedeli jedan do drugoga. Fusarijeva glava se stalno zanosila, preteći da opet utone u nervest. U jednom trenutku klonu na Blajta, ali ga ovaj odgurnu sa povrede nog ramena.

Doktor Kalagan je uspravio Holideja i posadio na stolicu.

— Pucali su u srce — reče.

Izvukao je šaku ispod kaputa i pogledao.

Bila je krvava.

— Do vraga, kako je onda živ?

— uzviknuo je Tibs.

— Ovo ga je spaslo — odgovorio je Kalagan i podigao uvis žučkastosjajan predmet.

Bila je to pozlaćena tabakera!

— To? — namršti se Fulton. — Kako je moguće...?

— Ni ja nisam pametan — slegnuo je ramenima lekar. — Po meni, mora da je pucano malo iskosa. Me tak je udario u metal, skrenuo s putanje i samo očešao kožu i malo mesa. Mislim da će se brzo osvestiti...

— Baš lepo! — ironično zaključio Tibs.

— Možda ne biste želeli da se osvesti? — upita Kalagan.

— Taman pošta — odgovorio je šerif.

Opet je u predvorju nastala gužva.

Pre nego što je Tibs stigao da interveniše, na ulazu je već stajao Slim Kranajak, urednik „Trube Šeridana“. Lice mu je bilo mokro od kiše, ali, prilično uzbuđeno i zadovoljno.

— Šerife, ne možete me sprečiti da uđem — rekao je i preko Tibsovog ramena ugledao nagnutog nad Holidejem.

— Ometaš istragu, Slime! — opomenuo ga je šerif.

— Ja? Nećete ni osetiti da sam tu — smeškao se novnar. — Uostalom, ne izgledate kao neko ko se pretr-

gao prateći tragove. Da li sam u pravu? Da čujem vašu priču.

— Nećeš ti čuti ništa od menel

— Imam napolju nekoliko dobrih svedoka — pokazao je Kranajak iza sebe — ali, čitaoci vole da pročitaju i vaše ime.

— Nećeš me na to uhvatiti.

Kranajak je bio punačak ali živih pokreta. Možda je imao oko pedeset godina, i to vrlo sumnjivih. Naime, njegova vesela, istraživačka i nemirna priroda činila ga je mladim nego što je priznavao da jeste.

U Šeridanu se nalazio punih osam godina i važio je za najupućenijeg građanina. Znao je ponešto više i od samog šerifa ili sudije. Poznavao je prava, znao je napamet sva lica sa poternica, mnoge biografije imao je u malom prstu, pa su njegovi članci, takođe, važili za veoma verodostojne i proverene.

Nije žalio da putuje po nevremenu u najzabitija mesta pokrajine ako je trebalo na svetlo dana izvući neku dobru priču.

— Izbaciću celu prvu stranu — rekao je. — Naslov bi mogao da glasi: „Pet karata za život“. Slažete li se, Greg?

— Idite do đavola!

Kranajak nije izgledao uvređen.

Pogledao je Fusarija, Blajta, okrznuo pogledom mrtvog Svopa, zavratio glavom, a onda prišao Kalaganu.

Tog trenutka je Holidej otvorio oči, pošto mu je doktor podneo pod nos neku bočicu.

— Preživeće? — upitao je.

— Može da hoda, čini mi se.

— Kako znate?

— Po pogledu. Čeličan je, i prkosan. Ima ljudi koji naprosto prkose svojim ranama i sudbinama. Uništavaju sebe a ipak su neuništivi.

— Zna li ko je to?

— Znam samo da je lakše ranjen. Ostalo pripada Tibsu.

— To je slavni Dok Holidej...

Ali, Kalagan je već zatvarao svoj torbicu.

On je obavio svoje. Nijedan ranjenik nije bio za postelju, samo za mirovanje.

Što se Svopa tiče, njega su mogli da odvedu pogrebniku Masonu.

Kranajak je ostao pored kockara.

On je o Fusariju, Blajtu i Svopu maltene znao sve, od trenutka kad ih je Fulton doveo iz Kristobala.

Ali, večna zagonetka za njega bio je Dok Holidej!

Pozlaćena tabakera, izrovana zrnom Vima Haklija, ležala je na stolu.

Kockar ju je pogledao i shvatio.

— Možete da govorite? — naže se Kranajak prema njemu.

— Da — tiho se odazva Holidej.

— Odlično! Ja sam iz „Trube Šerina“ i voleo bih da čujem vašu verziju, mister Holideje. Šta kažete na sve ove događaje u kockarnici?

Džordžijanac stavi ruku pod kaput.

Napipao je provizoran zavoj i malo vlažne krvi pod prstima. Nije ga previše bolelo, ali, nije želeo da us taje naglo.

Kraj ulaza, Greg Fulton je posmatrao salu koja je važila za nešto najbolje uređeno u Šeridanu. Istina, meci joj nisu naudili mnogo, ali, bilo je tu razbijenih svetiljki, oštećenih stolova i zidova, polomljenih stolica.

U početku je mislio da će ga ovaj slučaj upropastiti.

Niko mu više neće zaviriti u kockarnicu.

No, vreme će pokazati suprotno. U stvari, stari kockarski lisac nanjušio je da bi ovo mogla da bude i odlična reklama!

Dolaziće ovamo sa svih strana, da vide mesto u kome se čuveni kockar borio i u kome je pao! Možda prvi put u svom životu, bio je oboren od metka.

Fulton se čak nosio mišlju da prepravi samo abažure.

Rupe na zidu od metaka i bar je dan izrovani sto mogli bi da ostanu kao „živi“ dokaz da se tu neštedimci pucalo i prolivala krv!

A ako Krajanak napiše ono što je naumio, samo će mu pomoći.

I Fulton se odjednom počeo osmehivati.

Kejzi Tibs ga je posmatrao kao da je pomerio pameću.

Uzalud je lupao glavu da dokuči kakva je to lepa misao spopala Gre ga Fultona u trenutku kada su mu po kockarnici vršljali revolveraši i odneli novac i njemu i gostima!

Doktor Kalagan je bacio oko sebe poslednji pogled pred odlazak.

Bo Blajt je već imao bistre oči,

ali nije znao kako da se ponaša. Mel Svop je bio mrtav pa je time i njegov opstanak u Šeridanu doveden u pitanje. Fulton sigurno neće biti zadovoljan ishodom. Njegovi „anđeli“ nisu bili dorasli đavolskom kockaru.

Lu Fusari je imao težu ranu, ali ne toliko opasnu da ne bi mogao sebi da priušti lečenje u hoteskoj sobi, umesto u improvizovanom previjalištu doktora Kalagana.

Holidej je hteo da ustane.

— Bilo bi poželjno da mirujete bar ovu noć, mister — preporučio mu je Kalagan.

— Mirovaću na onom svetlu, dok tore — odgovorio je kockar.

— Kako hoćete...

Urednik „Trube Šeridana“ nije odustajao od priče iz Holidejevih usta. Pratio ga je u stopu.

— Šta ćete sada uraditi? — nasmrtao je Krajanak. — U pitanju je vaš novac... Veliki novac. Neki kažu da su odneli samo iz vašeg kaputa preko trideset hiljada...? Je li tačno?

— Verovatno su oni brojali bolje od mene — odgovorio je Dok, uputivši se prema šanku.

— Da li ćete krenuti za njima?

— Ne žuri mi se...

— Zar ste toliko bogati?

— Ne, već pospan.

Krajanak je beležio svaku reč. U pisanju, nije ni stizao da čestito pogleda Holideja, čije je bledilo postajalo sve uverljivije.

Džordžijanac dohvati bocu iz koje su već pili Fulton i Tibs.

Dok je slivao tečnost u svoja ionako okrnjena pluća, s nekom pobožnom nežnošću držao je pozlaćenu tabakeru. Spasla mu je život. U stvari, prvi put te noći, u Šeridanu, našao se licem u lice sa smrću.

I prvi put je poverovao da je kraj.

Dok su mu ruke bile malo izdignute, nije slutio da će pegavko, koga se sećao još iz Pueblo Bonita, hladnokrvno da ga ustreli!

Pao je, udaren metkom kao oprugom.

Oni, pak, sa svoje strane nisu slutili da će ga imati na vratu. Njega i njegove koltove, koje je za šankom zagledao sa magičnom ljubavlju.

— Gonićete ih — sa sigurnošću je potvrdio i Krajanak. — Osećam! To mogu da zabeležim kao tačno, zar ne?

Prilazio im je šerif Tibs.

Krajanak se okrenu njemu.

— Optužujete li Holideja za nešto, šerife? Kakav je vaš odnos prema svemu? Hoću vašu zvaničnu izjavu...

— Pričekaćeš na to — odbrusi mu Tibs.

— Imajte na umu da sam ja javno mnjenje, šerife — upozori ga Krajanak — i da možete imati loše posledice ako budete neljubazni.

— Pretiš mi, Slime?

— Samo upozoravam. Mislim da je ta zvezda dosta slatka, da bi je dao nekom drugom zbog antipatije prema meni.

Tibs htjede da nešto ponovo odseče, ali se savlada.

U nečemu je novinar bio u pravu. „Trubu Šeridana” čitali su ne samo u ovom gradu, već i u okolnim naseeljima. Rančeri su specijalno slali momke da im donesu novi broj, i Krajanakov uticaj nije bio za potcenjivanje. Naprotiv!

On mu okrete leđa, da bi pozeleo kockaru da što pre ode.

— Ne bih voleo da ostanete još jednu noć ovde, mister — rekao mu je kroz zube. — Nadao sam se da ćete doneti nevolje. I bio sam u pravu.

— Imate li veze s tim, šerife? — upitao je kockar.

— Ja? Na koji način?

— Nije vas bilo dugo.

— Kako mislite?

— Pucanje je prilično potrajalo — nasu on još jednu čašu brendija — i dobar šerif bi se vrlo brzo našao u centru događaja, a ne na repu.

— Pazite šta govorite...

Krajanak se smejao i nisao.

— Imam utisak da mi je spremana klopka — rekao je Holidej s nemarnošću u kojoj se nije dala naslutiti srdžba. — Fultonovi ljudi napravili su trougao oko mene. Zar to niste znali?

— Ne, zašto bih?

— Zar vam Fulton nije rekao ništa? Prijatelji ste.

— Ja biram prijatelje, mister Holideje — ukruti se Tibs.

— Svakako, neprijatelji se odmah vide

— Rekli su mi da je Mel Svop bio izazvan, jer ste varali?

— I vas varaju... ti koji to govore.

— Ispada da ste nevini? U svakom slučaju, ubili ste čoveka. U samoodbrani, zar ne?

— Ne vidim ko bi tvrdio suprotno? Vi niste bili tu. A ni Greg Fulton.

— Ipak, poslušajte moj savet. Odlazite! Svedoci na koje se oslanjate, mogu već sutra da promene iskaz. Na vašu štetu.

— Ne zanima me. Otići ću kad budem hteo.

— Rekoh sutra — procedio je Tibs.

— U vaše zdravlje, šerife — podiže kockar čašu.

Kejzi Tibs se besno okrete.

Zatim se vrati i zapreti rukom.

— Dosta mi je i vas i karata. Ne želim da u Šeridanu podižemo novo groblje. Ili ćete otići ili...

— Ili?

— Ili ću vas ja izbaciti!

Holidej odloži čašu. Njegov pogled, kao iz mrtvih vraćen, bljesnuo je ledenim odsjajem.

— Voleo bih da vidim kako — izustio je.

Šerif nije na to mogao da odgovori. On je bio bez pomoćnika, bez podrške. Uzdao se u Fultona i njegove oprebane revolveraše, ali, taj plan je propao.

Zajeto, kako bi se isterao?

Čovek na koga su lupeži naletali kao mušice na svetlo, te noći je branio svoj život.

Šerif je to, znao

A znali su i ostali: od Fultona pa

do bankara Hogana, koji je ostao u sali.

Mel Svop nije položio ispit: dozvolio je da bude brzoplet i neprecizan.

Ali, uslugu šerifu učinili su Vin Hakli, Čip Vanstok i Brjus Laki. Misleći da su okončali Holidejev život, odjahali su s njegovim i Fultonovim novcem put podnožja Big Horna.

Iskusni novinar Slim Krajanak nije se dao prevariti: mirnoća, kojom je Holidej podneo gubitak svog novca i pucanj u srce izbliza, bila je samo varka.

Čovek iz Džordžije odjahaće za njima. Verovatno u zoru.

To je mogao da napiše mirne duše na prvoj strani „Trube Šeridana“.

XIV

Kiša je preko noći isprala pret hodni užareni dan. Jutro se pomaljalo svežije, a dan, topao, ali ne vreo, dizao je maglu iz dolina i uskovitljavao otice.

Šeridan je uzimao dah: ulice su bile pluća po kojima su ljudi, kola, suncobrani, šeširi i jahači predstavljali krug mehurića.

— Ne verujem da su ovde — kazao je Din Denver, dok su jahali glavnom ulicom.

— Tek smo došli — odgovorio je Ted Monahan.

Kvailovi progonitelji nisu uspeli ni u Devilstonu da „napipaju“ trag čoveka i žene. No Šeridan je u svakom slučaju bio njihov cilj.

Posle bespuća i jazbina, prašine, znoja i kiše, grad im se učinio kao iz bajke.

Elegantni Monahanov kaput u struk izgubio je svu svoju otmenost. Sada je bio nabran, prljav, a čizme se nisu ni videle od prašine.

Nekada obično utegnute i samouveren bogataš iz Dickinsona, Dip Denver, podsećao je na skitnicu.

— Ako su ovde, videće nas — mrmljao je Denver.

— To ne bi bilo loše.

— Kako? Pa, pobeći će...

— Ne verujem! Možda ne bi bilo loše da se razdvojimo?

Denver zažmirka očima kao da mu smeta sunce.

— Ne razumem!

— Ako su ovde, videće samo vas. Mene ne poznaju. Moraju otkriti svoje namere...

— Znači, da budem mamac? A ako imaju nameru da me smaknu?

— Neću biti daleko — osmehnuo se detektiv — možda dvadeset jardi iza.

— To je nedaleko kad je u pitanju strelac tipa Edija Kvajla. Uostalom... slažem se.

On proveri opasač i kolt.

Monahan obrisa cvikere, iz torbe izvadi svoj opasač pa se i on obezbedi oružjem. Odmah je izgledao drukčiji. Pristajalo mu je, uprkos naočarima i smešnoj bradici.

— Proći ćemo skroz — predloži detektiv — i naći ćemo se kod onog saluna. „Kariljo“ piše.

— U redu! Ja idem napred!

The advertisement is a black and white graphic design. At the center, the text "PRIJATAN ODMOR UZ ZABAVNE ROMANE FORUMA" is prominently displayed in a bold, sans-serif font. Surrounding this central text are several illustrations of people in various poses and outfits. On the left, a woman stands with her hands on her hips, wearing a dark dress. Below her, a woman sits on a bicycle. In the center, a woman stands with her hands on her hips, wearing a dark dress. To the right, a woman stands with her hands on her hips, wearing a dark dress. Below her, a woman sits on a bicycle. In the center, a woman stands with her hands on her hips, wearing a dark dress. To the right, a woman stands with her hands on her hips, wearing a dark dress. Below her, a woman sits on a bicycle. The background is filled with a repeating pattern of the words "ZA VAS" and "I" in a small, sans-serif font, arranged in a grid-like fashion. The overall style is reminiscent of mid-20th-century graphic design.

Denver je pustio svog konja da ga vodi laganim hodom kroz pre-podnevni metež.

Nekoliko rančerskih kola grupisalo se oko velike drvene barake. S druge strane, kraj ograde koja je služila za koral, nalazilo se nekoliko besposlenih momaka. Nešto su čekali i zagledanjem krava iza ograde prekraćivali vreme.

Mimoišli su ga ili prestizali ja-hači; tremovima su hodali ljudi, gore-dole, u parovima ili sami. Zastajkiivali su dok su pozdravljali jedni druge ili pravili prolaze damama u dugim suknjama i šeširima.

Najviše ih je bilo kraj stubova, ispred saluna i trgovina.

Mnoštvo konja bilo je tog dana vezano za grede.

Ali, ništa slično Kvajlu ili snahi nije se ukazalo na vidiku.

Bacao je poglede na prozore, nadajući se da će im otkriti lica makar za trenutak.

Uzalud!

Ako je dama, poput Elizabet Denver, pozelela da se pošteno odmori i iskupa, onda je to mogla da učini jedino u hotelu „Slatki kaktus“.

Naravno, ako je uopšte i stigla pre njih.

Dip nije izdržao.

Sjahao je ispred hotela, ne tražeći pogledom Monahana da li ga prati ili ne.

Malo je šakama istresao sa sebe prašinu, ali, to je bilo nedovoljno da se popravi utisak.

I samo njegovo lice obraslo bradom i kosom izazvalo je podozrenje.

Pa ipak, nije imao izbora.

U holu je, kao i na ulici, bila gužva. Činilo se da čovek za pultom vodi ogorčenu borbu da ubedi ljude kako u „Slatkom kaktusu“ nema više nijedne sobe!

Nisu mu mnogo verovali.

Denver se prišunja.

Viku Vajleru, koji je od jutra bio na nogama ali i na kraju strpljenja, nudili mu novac, pretili, molili, ali, on im zaista nije mogao pomoći.

Širio je ruke i samo odmahivao glavom. Čak ga je i glas izdavao. Na kraju su ga, jedan po jedan, ostavljali. Među poslednjima bio je jedan mlađi par: momak smešno obučen u neko karirano odelo, držao je u jednoj ruci kofer, a u drugoj ženski suncobran. Njime je, valjda napolju, zaklanjao svojoj pratilji glavu od sunca!

Dok je on objašnjavao „neumoljivom“ Vajleru da su na proputovanju za Bilings, da su im očevi poznati ljudi, da imaju uticaja i veze, da će platiti koliko on zahteva, devojka je stajala malo po strani i s dosadom iščekivao ishod ovog razgovora.

Bilo je očigledno da će pobediti Vajler.

Mlađić se uskoro zajapuren odvojio od pulta i prišao devojci.

— Ništa — procedio je.

— Znala sam — slegla je ona ramenima. — Nisi sposoban da na-

deš sobu... a poveo si me na medeni mesec kroz predele koji će biti uzbudljivi!

— Naći ćemo nešto...

— Nešto? Ja neću nešto, dragi moj Kamele!

Ona istrže iz njegove ruke sunčobran i uputi se prema velikoj fotelji pored prozora.

Sela je i stisnutih usta iscedila iz sebe.

— Ne mrđam odavde dok mi ne obezbediš sobu! — rekla je, ne želeći čak ni da ga udostoji pogledom. — Sramota, da kćerku Vilijema Čestera ponižavaš po nekim jazbinama!

— Ali...

— Rekla sam. Ne pokrećem se odavde. Hoću sobu! I to ovde, a ne u nekom poludivljem salunu!

Mladić se bespomoćno okrenuo oko sebe.

Ugledao je Denvera.

Pošto je i ovaj pukim slučajem čuo razgovor i bio mu najbliži, on spusti torbu i priđe mu.

— Mister, ja... Nisam odavde, ali ako biste mi pomogli,

— Da?

Činilo se da momak nije u stanju da se okrene prema svojoj saputnici. Kao da je na sebi osećao njen pogled poput uboda kopljem.

— Ovde nema sobe, sve sam pokušao. Ali, recite mi bar neko pristojno mesto gde bih mogao da se smestim sa Mildred...

— Svako mesto koje joj ponudite, obećava Vam da će se loše završiti po vas — rekao je Dip.

— Kako?

— Vaša Mildred je besna i izbacice vas iz sobe.

— Lake ću za sebe, samo da njoj ugodim.

— U tome i jeste problem — zabavljao se Denver. Posle dugo vremena, posle toliko dana i noći jahanja i napregnutosti, osetio je da mu se nervi opuštaju.

— Ne razumem vas, gospodine! — rekao je mladić.

— Ovde sigurno ima mesta za spavanje, ali, nisu tako otmena za damu.

— To da, ali... Danas nema nijedno prevozno sredstvo prema severu. Moramo prenoćiti.

— Neka ona ostane, a vi tražite.

— Bojim se da joj se neće sviđeti to što nađem, ako uopšte nađem.

— Onda je povedite sa sobom.

Mladić je otvorio usta, ali nije uspevao da progovori.

— Ali, čuli ste je? — skoro je zavapio. — Neće da se pomakne odavde!

Denver se nasmeja posprdno.

— Neće? — pitao je ironično. — Da sam ja na vašem mestu, našao bih načina da je pomerim.

— Ali...

— Dogod joj popuštate, ona će vam komandovati, dragi moj Kamele... tako se zovete? I biće vam sve gore. Zašto joj jednostavno ne uvrnete ruku i povučete, naredivši joj da zaveže?

— Ja?

— Da, vi! A kasnije, u krevetu, objasnite joj da se niste vi udali za

nju nego ona za vas. I neka ponovo zaveže!

— Ali... ona bi pobesnela?

— Zato prvo pobesnite vi! Ona se toga posle neće setiti...

Nekoliko trenutaka momak je zurio u Denvera i kao da je to vreme u sebi „vario” strančeve reči. Činilo se da mu se dopadaju!

— Neka sam proklet... — progundao je.

— Naravno, i opsuje ako vam je volja! — dodao je Dip.

— Mislite da će uspeti?

— Garantujem vam!

Nasmešio se, zavrteo glavom i vratio se.

Njegova saputnica je bila okrenuta na sasvim drugu stranu. Nije želela da ga umilostivi ni prezrivim, a kamoli nekim drugim, zanesnijim pogledom.

On uze torbu, a iz njene ruke otrže suncobran.

— Hajdemo, Mildred! — pozva je.

Čutala je i samo jače stisnula usta.

Mladić se malo okrenuo prema Dipu, ali to je bilo više instinktivno.

— Hajdemo da tražimo sobu...

— Rekla sam ti, Kamele! Hoću ovde sobu! Ovde!

— E, pa nećeš!

Zgrabio ju je za ruku i povukao.

Ona ciknu, izbezumljenog izraza. Nije se tome nadala, jer ju je i zbolelo.

— Dobro vaspitana dama ne ciči — opomenu je on.

— A ti? Ti si... ti si...

— U redu draga, jesam. Ali, moramo naći sobu.

I on je gurnu ispred sebe.

— Sta ti zamišljaš? — tresnula je cipelom o pod. — Da se nisi usuđio više da me takneš, ti...

On zamahnu suncobranom.

Pokrila je glavu rukama i brzo pošla napred. Lice joj je ispisivalo nevericu i očajanje. Nebesa, pa to nije bio Kamel!

Ne, to su demoni ušli u njega!

Bila je to neobična scena: momak u smešnom, kariranom, uzanom odelu, suncobranom je terao ispred sebe tankostruku ženu.

Vik Vajler je prestao da briše svo je obojeno lice. Jedan trenutak i on je bio obuzet scenom u holu. Gos tiju više nije bilo, posle nedavne galame i lupanja o pul, nastupila je tišina.

— Kakav dan! — huknuo je Vajler.

— Da, puno je sveta napolju — složio se Dip.

— Tako je uvek kad je „Dan strelaca”.

— Dan strelaca?

— Ne znate? — sumnjičavo ga pogleda Vajler. — Zar vi niste došli na takmičenje?

— Ne! O čemu se radi?

— Jednom godišnje, ovde u Šeridanu je pravo strelašte. Takmiče se svi koji misle da mogu da budu majstori sa koltom. Gađanje je u tri dela: boce, meta sa brojkama i dolar u vazduhu.

— Zaista? Možda bih i ja mogao da okušam...

— Nagrada je lepa. Za najboljeg: tri hiljade dolara! Samo trenutak... I vi tražite sobu?

Dip se nasmeja, što je mogao bezbrižnije.

— Mogu ja i sa sedlom pod glavu — reče. — Znam da nemate ništa, ali... možda biste mi pomogli na drugi način?

— Kako?

— Mogu li da vam se poverim?

— Nadam se da nije nešto opasno? Šta se desilo?

Denver se sasvim približi Vajleru.

— Oteli su mi ženu — reče tiho.

Čovek se izmače, da bi bolje osmotrio sagovornika.

— Oteli? — ponovi. — Ne izgleda te baš tužno, mister?

— Pa, neću da se to primeti — slegnuo je ramenima ovaj. — Neko bi se radovao da mu otmu ženu, ali ja ne... Moja je suviše lepa da bi pripadala drugom.

Vik Vajler spusti pogled na Denverove čizme, a onda na košulju i šešir.

— Ne gledajte na to — shvatio je Dip. — Namerno sam obukao najgore odelo. Imate dvadeset dolara ako dobijem pravo obaveštenje.

— Ne znam da li imam takvo obaveštenje za vas, ali...

— Ako je ovde odsela, mora da ste je zapazili. Žena je lepa, razumete? Zaista lepa. A čovek s njom može da bude mojih godina, možda i dva puta stariji, ko zna...

— Kako? Nije mi jasno...

— Tip se prerušava — objasni Dip. — Ima lažne kose, brade, brkove... Shvatate? Ali, žena je upadljiva. Ima li takve ovde?

Vajler je razmišljao nekoliko časaka.

— Na žalost — odmahnuo je glavom — hotel je pun momaka. Samo dve žene su gore, sa svojim muževima. Rančeri su, mister, iz okoline. Poznajem ih.

— Nijedna druga?

— Ne, na žalost... Zao mi je.

— Pa, bar znam da je ovde ne tražim — rekao je Denver i tutnuo u Vajlerovu šaku pet dolara.

XV

Kada je izašao na ulicu, Monahana nije video.

Denver uzjaha konja i produži do samog kraja glavne ulice. Odatle je počinjao deo naseljen krovinjarama i barakama, s obiljem žute zemlje, koja je krčena i prokopavana za budući krak glavne ulice.

Vratio se natrag.

Ispred saluna „Kariljo“ ugledao je Tediju Monahana.

Sedeo je u stolici za ljuljanje i prelistavao jednu od svojih knjižurina.

Baš je izabrao vreme za čitanje!

— Mislio sam da ste iza mene! — dobacio mu je prekorno Denver, napuštajući sedlo.

Monahanova kobila je zarzala, dočekujući Denverovo kljuse kao starog, dobrog poznanika.

— Zar nisam? — odgovorio je Monahan, ne dižući oči sa stranice.

— A zar jeste?

— Bili ste u „Slatkom kaktusu“. Razgovarali sa nekim momkom... i sa starim iza pulta. Dali ste mu no vac.

Denver pljunu u stranu.

— Do vraga, gde li ste samo bili

prিতajeni? — upita, zadiavljen činjenicom da Pinkertonov agent ume da bude i nevidljiv.

Monahan sklopi knjigu.

Kad se okretao prema Denveru, cvikeri su mu bljesnuli na suncu takvom silinom da je zaslepio.

Široki trem „Karilja” imao je mesta i za prolaznike i za goste koje požele da opruže noge u jednoj od četiri stolice za lulanje.

— Jeste li nešto saznali? — upitao je detektiv.

— Ništa! Nisu u hotelu.

— Da li je uvek ovako u Šeridanu? Zar je neki vašař?

— Dan strelaca, rekoše. Takmičenje u gađanju. Možda će i Kvajl da okuša sreću? Možda je ostao bez para, a ovo je šansa da zaradi tri hiljade dolara...

— Možda!

Denver se spusti u stolicu, protežući listove nogu, koji su mu izgledali zamrli.

— Ovako sedeći ne možemo da napredujemo — nervozno je primetio.

— Zašto ne? — smeškao se Monahan. — Ja odavde vidim mnogo štošta.

— Da, samo ne ono što nam treba!

— Mislite?

Zvuk detektivovog glasa opomenuo je Denvera da ovaj nije sedeo samo da bi listao svoju knjigu.

Nešto je imao na umu.

Ma koliko izgledao jednostavan u razgovoru i ophođenju, Monahan je imao svoje, neobjašnjive načine da nanjuši trag ili pravu misao.

— Šta vam to sad znači? — upita Dip.

Monahan spusti glavu na naslon stolice-ljuljaške i počeo da se klati.

— Zabavljao sam se malo posmatrajući preko puta — reče.

— Šta?

— Prodavnicu oružja. Ima lepih modela. Mislim da se tu može kupiti i puška sa dogledom. Razumete?

— Ne — priznade Denver. Skinuo je svoj „stetson” i namestio na koleno. — Ali, sigurno naste to hteli da mi kažete?

— Nisam! Posmatrao sam jednog starca. Ušao je unutra i dugo se zadržao. Verovatno bira ono što mu odgovara.

Dip je sumnjičavo pogledao u detektiva. Da nije malo „pomerio” od sunca? Ili ga naprosto zavatlava?

— Starac? Oružje? Znao sam da ste čudni, ali, da ste toliko...

— Čudan neki starac — nastavio je Monahan. — Seda kosa, poguren, kašlje... a ruke kao u mladog čoveka. I još nešto: ne slaže se boja kose sa bradicom. Koša gore seda, bradica crna! Čudno, zar ne?

Dip Denver je pokušao da pronikne u detektivove misli.

— Nije mi jasno...

— I otkud star čovek u čizmama sa visokim potpeticama? Mogao bi vrat da slomije, eh!

Denver je ćutao, utonuo u razmišljanje.

Onda je naglo podigao glavu.

— Nebesa! — dreknuo je i skočio. — To je Kvajl!

Monahanova ruka ga naterala da ponovo sedne.

— Još je tamo? — obliven gnevom i rumenilom upita Denver. — Ubiću ga!

— Samo polako — posavetova ga Monahan. — Ako je to naš čovek, onda neka nas odvede i do... žene?

— Ima li crni kaput?

— Ima!

— Cilinder?

— Da... tako se može nazvati.

Debele, široke Denverove usne se razvukoše u pakostan smešak.

— Tu su, dakle — prošaputa. — Tu su...

— Pretpostavljam.

— Gde li je ostavio Elizabet? — vrpolio se Denver na stolici. Šešir je ponovo stavio na glavu i natukao do samih obrva. Senka mu je padala do usta. — Samo dok je vidim! Dok je vidim i pogledam je u oči...

— Evo ga — preseća ga Monahan.

Denver se ukruti.

Nije bilo sumnje: Edi Kvajl je došao u Šeridan, možda samo nekoliko časova pre njih!

Prvo što je pomislio, bila je Elizabet. Da li je uopšte postojala mogućnost da su spavali zajedno?

Istina, oboje su na svoj način bili lupeži, ali, razlika u fizičkom pogledu bila je za pet klasa na strani njegove bivše snaehe.

Sve je moguće, sve! Mogla ga je kupiti svojim telom.

Ako je to učinila, Kvajl će biti spreman na sve.

Prerušen u starca, nosio je pod miškom dugačak paketić.

Na izlazu se okrenuo nekoliko puta levo i desno.

— Šta li je uzeo? — tiho se pitao Denver.

— Verovatno pušku sa dogledom.

— Za šta će mu?

— Za vas. Očekuje vas, ali tek kasnije. Izbegavajte ulicu.

— Prokletstvo, mora da su se negde smestili?

— Videćemo...

XVI

Prvi put posle toliko vremena, Elizabet Denver je spavala u pravoj postelji, spokojnija nego ikada.

Istina, to nije bio komfor kao u Dickinsonu, ali je bar bilo čisto.

Nalazila se u velikoj sobi pansiona „Evropa“.

Vlasnica je bila jedna Holandanka, koju je u Kaliforniji pronašao Ben Banister i odveo čak u Vajoming. Kada je umro, žena je umesto sakuna napravila pansion sa sobama za prenočište i večerom.

Ljudi su zazirali da uđu u tu vrstu hotela gde je vlasnica žena, a gde se nije točilo piće niti igrao poker.

Navike su se kasnije promenile, s obzirom da je kuhinja u „Evropi“ bila najukusnija u gradu.

A kada je „Dan strelaca“, onda se ne bira mnogo. Srećom, Edi Kvajl je sa ženom došao kasno u noć i našao slobodnu sobu.

Ujutru su već sve bile popunjene.

Ajovljanin je ostavio ženu, zaključao vrata za sobom i otišao u grad da obavi posao.

Prozor njihove sobe gledao je na reku.

Ulica se nalazila s druge strane, pa buka nije dopirala do njihovih ušiju.

Razgolićena, Elizabet je odbacila sa sebe prekrivač i potražila haljinu koju joj je Kvajl kupio uz put. Nije bila nešto naročito, ali za promenu, mogla je da izgleda i kraljevski.

Dok ju je nameštala na sebi i raščesljavala kosu, čula je kako se na vratima okreće ključ.

Edi Kvajl je ušao unutra i s ulaza još bacio lažnu kosu i brkove.

Lice mu je bilo smrknuto, ali ne mnogo uznemireno.

— Nešto se desilo? — upitala je žena.

— U životu se svašta dešava, draga — odgovorio je on i stavio paket na sto.

Zatim ga je razvio i podigao uvis novu pušku.

Bio je zadovoljan.

Zatim je namontirao dogled i okrenuo cev prema ženi.

— Nije baš duhovito... dragi — kazala je ona, okrenuvši mu leđa.

On prenese cev na prozor.

— Ovo može precizno da gađa i na sto jardi — reče.

— Zar ćeš pucati na nekoga danas? — dobacila je tek da kaže nešto.

— Izgleda. Mogla bi i da se pakuješ.

Pogledala ga je, misleći da mu je do šale.

— Zašto?

— Prate nas!

Još je držao na oku dogled.

— Ko? Nije valjda...

— Kvajl klimnu glavom.

— Da, baš on. Mislili da me je prepoznao. I nije sam. Vodi sa sobom nekog cvikeraša.

— Govoriš li o Dipu?

— Zar imaš još nekoga ko jurca za tobom? — slatkim glasom je upita revolveraš.

Zatim odloži pušku i priđe ženi. Nekoliko trenutaka je stajao nad njom, a onda je zgrabi za mišice i skoro odignu sa poda.

Ona je zgrčila lice od bola.

— Slušaj — prasnulo joj je u lice Ajovljanin — ti si moja! Moja! ničija više. Ako bude smrt, biće za oboje, ne za mene ili tebe samo. Za oboje!

Izgledao je kao sumanut. Oči su mu caklile, a usta talasala između slogova kao živi pesak.

— Moja si, zauvek! — zaurao je.

Nije više mogla da izdrži stisak njegovih prstiju.

Uspela je da ispruži stopalo i da ga pogodi među butine.

Kvajl jeknu i razrogačenih očiju je ispusti.

— Budalo! — povikala je i zabacila kosu s obraza. — Mene ne možeš silom zadržati uz sebe... ako ja to neću! To neka ti bude jasno. I ne preti mi smrću... ne bojim te se.

Sad se on iscerio.

— Znam, ti me voliš — kazao je sarkastično. — Sve dok ne upadnemo u nevolju. A onda ćeš izabrati stranu koja te može spasti.

— Siguran si u to?

— Zar ne bi trebalo da budem?

Uostalom, sa mnom si i lepo mi je. Ništa mi posle tebe nije važno.

— Onda je sve u redu, Edi.

— Obuci se!

— Ovo? — pokazala je na haljinu.

— Svejedno mi je. Samo da ne budeš gola dok te gleda dever. A gledao te je, zar ne?

— Ljubomorani si? — smeškala se.

— Jesam!

— Nemoj... on je za tebe nula. I ne samo on...

Pomilovala ga je po licu i hitro izmakla ispod njegovih ruku.

Kvajl napuni pušku mecima, a onda proveri opasač i košt ispod dugog kaputa.

— Gde je Dip? — pitala je žena.

— Pratili su me neko vreme, a onda sam im izmakao u jednim kolima.

— Kako to?

— Između mene i njih prošla su kola s arnjevima. Uskočio sam i tako zaobišao put. Oni su ostali kao budale na ulici. Ipak će me naći....

Ona dođe do njega i obgrli ga rukama.

— Bežimo li? — pitala je. — Zar ovo nije prilika da se rešimo gonio-ca jednom za svagda?

— Jeste, prilika je!

— Zašto je ne iskoristimo?

— Naravno da hoćemo!

Njene oči zasvetleše.

— Ti si pravi čovek, Edi. Možda mi u ovom trenutku ne veruješ, ali iskrena sam kad to kažem.

Kvajl slegnu ramenima i stavi

svoj legendarni cilindar na glavu. Ovog puta iznosio je napolje svoje pravo lice, bez perike i maski.

Našli su se u hodniku.

Ali, umesto da je povede stepenicama prema izlazu, revolveraš je povuče prema sobi preko puta. Zastala je iznenađena.

— Ali, šta to činiš?

On nestrpljivo pokaza na vrata.

— S ove sobe prozor gleda na ulicu. Hoću da budem iza tog prozora i da te vidim...

— Mene?

— Da! Ti ćeš izići na ulicu. Denver te mora videti i prići. A ja ću onda nastupiti...

— Tako si zamislio? — rekla je, sa sumnjom u glasu. — A ako on ne izdrži, već me iz prikrajka ustreli?

— Tebe? — osmehnu se Kvajl.

— Zar bi jurio u drugu državu zbog toga? Znaš da nije tako.

— Ipak, ne sviđa mi se.

— Moraćeš da se žrtvuješ. Kad tvoj dever padne, ti se onesvesti.

— Zašto?

— Da ne bi na tebe obratili pažnju. Postoji mogućnost da te unesu u hlad, baš ovde. Onda ću te ja preuzeti.

Nije izgledala zadovoljna ulogom koju joj je namenio Kvajl.

Ali, činilo se da nema boljeg rešenja.

Nisu mogli otvoreno da pođu, a da izbegnu sukob.

Dip Denver se sigurno ne bi libio da povuče revolver. Kvajl je sigurno brži, ali Denver nije sam...

Zavukla je ruku u nabore haljine i pokazala iznenađenom Kvajlu damski pištolj.

— Otkuda ti to?

— Ne razdvajam se od njega — rekla je. — Ako ti izneveriš, ja ću se braniti sama.

— Neću izneveriti.

— Htela bih da znam sve, Edi. Ako Dip nije sam, ako padne, ostali će potrčati po tebe. Neće im biti teško da pogode odakle je došao metak?

— Na to i računam. Oni će tražiti ovu sobu, a ja ću biti u našoj. Biće zaključana, a za svaki slučaj, ja ću se kroz prozor spustiti na drugu stranu i sačekati te.

— Da li je ova soba prazna?

— Proverićemo!

Zaustavila ga je rukom.

— Šta misliš, da li je jednostavnije da pobegnemo i sačekamo drugu priliku?

— Ne možemo pobeći — odgovorio je Kvajl. — On zna da smo ovde, ali ne zna da mi to znamo. Sad ili nikad.

— Goniće nas!

— U preriji sam kralj. Imam pušku kojom ću ih obarati jednog po jednog. Ali, zašto bi me jurili ako im je gazda mrtav?

— Da, zašto? — pitala se i ona.

Kvajl pokuca na vrata i prisloni uho.

Čulo se kretanje iznutra.

On se skloni sa ragastova. Pušku je držao okrenutu kundakom napred. Elizabet se pripi uz njega.

Brava je škljocnula, vrata su

DOK HOLIDEJ

★
DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

SVAKOG
1 U
MESECU

zaškripala. Načija glava samo što se promolila, kad je Kvajl rasplio kundakom.

Čovek je bez glasa pao unutra!

Ajovljanin se obazre. Niko ih nije video. U sobi osim onesvešćenog vlasnika nalazila se samo jedna mačka, bele dlake. Prestrašeno je nakostrešila leđa a zatim šmugnula iza ormara

— Idi! — dobaci Kvajl ženi.

Čoveka je odvuкао pod krevet, prišao prozoru i zaokružio pogledom ulice. Pregled je bio više nego povoljan.

Pogodak siguran!

Ubacio je metak u cev i čekao...

XVII

Do Devilstona jahali su bez zaustavljanja

Digli su iz kreveta vlasnika krčme i naredili mu da toči viaki.

Poturili su mu pod nos hrpu dolara i skoro ga onesvestili saznanjem da su bogataši!

A samo nekoliko sati ranije nisu imali ni za ručak!

Međutim, Hakli i njegovi pajtaši nisu mu dali vremena da se raspituje za poreklo novca. Ponovo su ga ubacili u krevet i zapretili da će mu zapaliti krčmu ako promoli nos.

Napili su se tako da su se jedva dovukli do sobe. I zaspali su kako se gde ko zatekao. Naravno, Hakli je spavao s otkočenim koltom i gomilom dolara pod košuljom.

Bilo je podne kada je Čip Vanstok otvorio jedno oko.

Zatim i drugo.

Kad je hteo da podigne glavu, učinilo mu se da je progutao kolac.

— Prokletstvo — prostenjao je.

Pegavi revolveraš bio je nešto hit riji. Prvo je opipao novac, a zatim pogledao oko sebe.

— Diži se — udario je nogom grbavog Lakija.

— A?... Ko je?

— Anđeli smrti, grbavko! — ponovo ga udari Hakli. — Idemo odavde!

— Zašto? — najzad progleda Vanstok. — Meni se još spava, a osim toga...

— Kako hoćete — slegnuo je ramenima Hakli i protrljao šakom čelo. — Sinoć smo bili budale! Pokazali smo gardi novac...

— Pa, nismo toliko imali ne pamtim! — smejućio se debeljko.

— E, nećeš ga ni imati više, ako se ne izgubimo iz ove rupè!

— Zašto?

— Ta lopuža će najmiti neke ludake da nas smaknu! Eto zašto. Ovde ima preko trideset hiljada dolara, momci! Ali, ja neću da ih popijem, nego da ih potrošim uz put, dok ne stignem u Dodž Siti!

Brjus Laki otvori oči.

— Tako daleko? — promumlao je. — Ja ne bih dalje od Kaspera. Tamo ima cura...

— Predlažem da podelimo novac — javi se Vanstok.

— Slažem se — pristade Hakli. — Pošto nemate poverenja u mene...

— Nije to — prekide ga debeljko i počea se po svom zamašnom

stomaku. — Najbolje je da se raz-
idemo. Svako na svoju stranu.

— Šta ti je? — namršti se Hakli.

— Ne bih želeo da sam s tobom
ovih dana — dobacio je Vanstok i
stenjući podigao telo. Uvukao je ko
šulju u opasač i potražio u bokalu
vodu. — Novac je novac, a slava
slava.

— O čemu on to? — žmirnu Br-
jus Laki.

Hakli otvori vrata od sobe. Ništa
posebno nije se čulo iz susedne pro-
storije.

Onda ih je zalupio.

— O čemu brbljaš, debeli? —
prasnulo je.

— O Doku Holideju — reče Van-
stok, trljajući vodom lice. — To je
loša slava, Vine. Ubili Doka Holi-
deja!

— Kako? — isprsi se pegavko. —
Ja sam ga ubio, pa šta? Nikome to
nije uspelo osim meni! Nikome! Vi-
deli ste: u srce sam ga ujeo olovom!
Ha! Pao je kao sveća!

— Tačno, ubio si ga — potvrdio
je Vanstok.

— I šta tu nije u redu? O kak-
voj slavi brbljaš?

Vanstok rukavom košulje obrisao
oči, a zatim prikopčao opasač sa re-
volverom.

— Predlažem da tebi pripadne
najviše — rekao je tražeći po džepo-
vima cigaretu. — Ti si bio glavni,
Vine. Uzmi polovinu, ostalo de-
limo Laki i ja. Važi?

— Ali, šta je s tobom, Čipe? Ni-
šta ne shvatam! Dosada smo se sla-
gali dobro, šta smeta za dalje? Mo-

žemo krenuti i na veće poduhva-
te...

— Ja ne bih — odbi Vanstok. —
Bar ne dok ne vidim hoćeš li uspe-
ti da im umakneš.

— Kome? Poteri iz Šeridana? Do
vraga, ne misliš da će onaj Fulton
krenuti za nama zbog Holidejevih
para? Ili misliš da će bilo koji šerif
u ovoj zemlji krenuti da uhvati Ho-
lidejevog ubicu? Bah! Može samo da
mi bude zahvalan!

— Ne govorim o šerifu — reče
Vanstok.

— Ne govori o šerifu — ponovio
je rasanjeni Laki. — Pa, o kome,
grom i pakao!

Čip Vanstok nije postajao nervo-
zan, ali, dok je govorio, već je bio
spreman na put. Hakli i Laki su ga
posmatrali sa čuđenjem.

— Budale, zar vam nije jasno? —
pružio je ruku prema njima. — Svi
će sada tražiti njega, Vina Haklija!
Postaće čuven po tome što je ubio
najslavnijeg revolveraša i kockara!
Svi će tražiti obračun s njim, da
dokažu da i od boljeg ima bolji...

— Gluposti — ote se Hakliju.

— Nismo se trudili da sakrijemo
lica, ali tebe, pegavog i dugonogog,
koji je uperio kolt u kockara i ubio.
ga, o tebi će se pričati. Govorite
da si bio u društvu jednog debelj-
ka i grbavka. Zato ne želim da te
traže preko mog stomaka...

— I mojih leđa? — promrmlja
Laki, shvatajući.

Hakli je gledao čas jednog čas
drugog.

No, umesto da se žesti, počeo je da se ceri.

— Mislite da ću da bežim? — rekao je. Izvadio je novac iz košulje i bacio uvis. — Ja sam Holidejev ubica! Ja! Ne krijem to i čekam sva koga ko hoće da se dokaže! Tamo gde je prestala legenda o Doku Holideju, rodila se nova i Vinu Hakliju! Ha! Kako vam se to sviđa?

— Lepo rečeno — odgovori Vanstok. — Ja bih da uzmem svoj deo...

— I ja — zabrza Laki, došavši na kolenima do novca.

Pegavi revolveraš se smrče.

S njima se ipak osećao sigurnijim. Sam, to je već bilo nešto drugo.

Ali, ako nije mogao ničim da ih veže uza se, bar im nije pružio zadovoljstvo da pokaže da se plaši.

— Idite do vraga — rekao je. — Potražićete vi staroga Vina. Ali, biće kasno...

Čekali su i prebrojavali dolare.

Ostavili su mu polovinu. Okrenuo im je leđa dok su odlazili.

Bez reči pozdrava.

Samo su mahnuli rukama, dotakli obod šešira i tako iščezli iz njegovog života.

Ostao je sam, ne shvatajući da se sve odigralo tako brzo. A sinoć su, zajedno, praznili boce poneti dobrom lovinom.

Da, sad se sećao kroz maglu. Tada im je poverio koga je ubio. Nisu znali ko je Dok Holidej, a on im je objašnjavao, uveličavao, dodavao, samo da bi sebe podigao u njihovim očima.

DOK HOLIDEJ

★
DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

Prokletnici... Iako pijani, nisu to zaboravili. Naročito Vanstok: on je rezonovao i za sebe i za Lakija. Napustili su ga.

Pogledao je oko sebe. Ništa nije ostavio u ovoj prljavoj sobi što bi označavalo njegovo prisustvo. Imao je samo kolt i opljačkani novac. Ništa više!

Ostavio je otvorena vrata i ušao u salun.

Vlasnik ga je dočekao sa pritvor-nim osmehom. Bio je spreman da ga zadrži i izmami još koji dolar. Međutim, Hakli je izgubio volju za pićem.

Uspentrao se u sedlo i osvrnuo se na sve strane.

Njegovi pajtaši kao da su u zemlju propali.

Ali, pojavljivao se neko drugi.

Čovek iz Džordžije bio mu je za petama...

XVIII

„Dan strelaca” počinjao je u podne.

Kao da je vetar pomeo ulice, tako je Šeridan ostao prazan i pust.

Denver i Monahan bili su među onim retkim koje taj vašar strelaca i revolveraša nije interesovao. Imali su drugih briga: Edi Kvajl im je nestao ispred nosa, ali, bilo je sigurno da nije daleko.

Mora da je postojala neka kuća ili krčma sa sobama.

Vredelo je zaviriti u svaku.

Igra između njih postajala je opasna. Bila je to bitka i sa vremenom i sa smrću.

Začudo, mnogo mirniji od Denvera bio je detektiv. On nije žurio, pa je čak uspeo i novine da kupi od malog raznosača.

Privukao ga je naslov prve strane.

— Interesantno — promrmljao je, čitajući članak o dvoboju u Fultonovoj kockarnici.

Denvera nisu interesovali članci, već sumnjiva mesta sa kojih bi mogla da ih sačeka Kvajlova puška.

Dlan nije odvajao od opasača.

Tedi Monahan je pročitao jedan stubac napisan o Doku Holideju, a onda savio novine istrpao u unutrašnji džep. Činilo se da ga uznemirava okolni vazduh. Lebdeća je opasnost.

— Nebesa — uzviknuo je Denver i zastao.

— Šta se desilo?

— Eno je!

Monahan je pogledao u označenom pravcu.

Ugledao je ženu sa dugom kosom, u jednostavnoj hajini s izrezom i riševima. Stajala je i besciljno gledala oko sebe.

Kao da je očekivala nekoga.

— Je li to...?

— Jeste, ona je! Moja snaha! Kučka!

Denver je nestrpljivo krenuo napred, ali ga detektiv žestoko povuče.

— Ostavite me!

— Samo bez žurbe, mister — zvanično ga je oslovio. — Izbrojte do deset pa onda krenite...

— Nije mi do brojanja, do đavo-

la... Našao sam je i sad joj nema pomoći.

Ali, neumoljivi Monahan čudnom snagom priklješti razjarenog Denvera uza stub.

— Sačekajte! — naredio je.

Denver ga je gledao sa čuđenjem ali i mržnjom.

— Zašto da čekam?

— Sačekajte da razmislimo — odgovorio je Monahan, pazeći da ih žena ne primeti. — Izgubili smo Kvajla, a našli ženu. Znači, i on je tu negde. Ali mi odgovorite: zbog čega je ona izišla i to sama?

— Ja samo znam da je ona. Više mi ne treba! — rekao je Denver.

— Razmislite — insistirao je detektiv. — Ona očekuje vas!

— Mene? — smrče se Denver. — Kako, kad ne zna...

— Ne zna?

Tedi Monahan je ponovo zapadao u neke svoje ludorije. sinulo mu je kroz glavu. Ponovo povezuje misli i pretpostavke. kao uostalom celim putem od Bufala dovde!

— U redu, ne mrdam — rekao je Dip mirnijim glasom. — U čemu je stvar?

Monahan popusti svoj stisak.

— Slutim da je Kvajl u blizini — reče.

— Ja slutim samo onu drolju...

— Mislim da je negde skriven i da vas čeka da joj pridete.

— Hej? Kako to mislite?

— Ima pušku. Potrebno mu je samo lepo mesto, odakle može da vas zbriše. Ako se ne varam, to je ona

kuća tamo... Liči mi na hotel, ali nije to. Šta ono piše?

— Piše „Evropa“ — dobaci Denver, sve više verujući da je detektiv u pravu. — Mislite da je tamo?

— Samo pretpostavljam.

— A ona? Još je tamo?

— Jeste... Ostaće sve dok se vi ne pojavite.

— Grom i pakao, pa moram se pojaviti? Šta predlažete?

Monahan je pogledom pretraživao prostor ispred sebe.

— Ja moram unutra — rekao je posle kraćeg razmišljanja. — Moram da otkrijem Kvajla pre nego što on otkrije nas.

— Gde ćete ga naći?

Monahan pokaza negde gore.

— U jednoj od onih soba što gledaju na ulicu.

— Kako ste sigurni u to?

— Ne znam, ali, moramo da okončamo ovo.

On izvadi džepni časovnik i traži od Dipa da uporede vreme.

— Kad prođe pet minuta — izračunavao je detektiv — vi krenite prema svojoj snahi.

— Mislite da neće pobeći kad me vidi?

— Siguran sam da neće.

— A ako ne otkrijete Kvajla?

Monahan skide cvikere, obrisa ih rubom kaputa i ponovo nataknu na nos.

— Gledajte da ona bude okrenuta prema prozorima dok razgovarate.

— Nemam ja s njom šta da razgovaram — planu Dip.

— Smislite nešto, makar ironično.

— A ako je Kvajl skriven van pansiona?

— Ako je, ako je... Na ulici sigurno nije. Bio bi brzo otkriven i uhvaćen. Mora da je gore.

I ne sačekavši ostala Denverova pitanja, detektiv natuče šešir na oči i pređe ulicu.

Pansion „Evropa” izgledao je pust kao i ulica ispred njega. Svi koji su u njemu zanoćili, odavno su zaposeli streljiste nadomak Šeridana.

Monahan je s lakoćom ušao unutra.

Vlasnica, Holandanka Irina Van Demark, bila je jedina prepreka na putu do soba.

Međutim, Monahanov izgled nije ulivao sumnju. Tome je dodao malo izveštačene ljubaznosti i nespretnosti pa je lako mogao da stupi u kontakt.

Udovica Van Demark je bila punačka, blagih crta i sede kose smotane u punđu. Ali, imala je prava leđa i veoma snažne ruke.

— Ako tražite sobu, mladi čoveče, ništa do sutra — presrela ga je, podbočenih ruku. Oko pasa je imala kecelju.

— Ne tražim sobu, nego prijatelja — odgovorio je detektiv. — Pozvao me je da ga posetim...

— Svi su otišli na takmičenje...

— On sigurno nije. Došao je sa mladom ženom, mislim sinoć.

— Ah, mister Drejk, otac i kći? Ona je tako lepa... Međutim, izašla je nekud malopre.

— Ali, meni je on potreban!

— Pa... pogledajte u sobu, možda je još tamo.

— Je li to prozor s ulice? Koji?

Holandanka odmahnu glavom nekoliko puta.

— Ne, njegova soba gleda na reku, s druge strane.

— Kako? Sigurni ste u to?

— Naravno! Lično sam ih odvela!

Monahan pretrnu.

Da li se varao? Ako je to istina, onda Denveru preti smrtna opasnost sa sasvim druge strane.

Grozničavao je razmišljao.

— Ne razumem — procedio je — kazao mi je da će biti u sobi s ulice.

— To je nemoguće! — ostala je pri svome vlasnica pansiona. — Uostalom, mogu vas odvesti tamo.

— Pa, mogu i sam...

— Samo vi to prepustite meni, mladi čoveče. Hajdemo!

Još jedna nepredviđena okolnost, pomisli Monahan, idući iza žene.

Nije smeo da dozvoli da i ona bude izložena opasnosti.

Otkočio je kolt, ali ga je ostavio u futrolji.

Holandanka je zastala pred sobom u sredini, na levoj strani hodnika. Pokucala je, ali niko joj ne odgovori.

Slegla je ramenima i pritisnula bravu.

svake subote
VAJAT' ERIP

— Nema ga — čuo je. Monahan njen glas. — Nema nikoga!

— Možda je izišao?

— Dole sam sve vreme, videla bih ga. Međutim...

Detektiv je zagledao u sva vrata, kao da će od njih dobiti odgovor koji traži.

— Nešto mi ipak nije jasno — rekla je žena.

— Šta to?

— Mister Drej nije sišao — kazala je, nabirajući obrve i nos. — A nije ni mister Lovel. Da mu nije otišao u posetu?

— Mister Lovelu? Gde je njegova soba?

— Ova — pokazala Holandanka na vrata preko puta.

Monahanu sinu lice.

— Gleda li ta soba na ulicu?

— Da, ali...

— Onda se sklonite? — naredi joj oštro.

Izvukao je kolt i odmakao se.

— Šta to znači? — upitala je pre plašena žena i za svaki slučaj povukla se nekoliko koraka natrag. Ša ke je stavila na usta, kao da zadržava krik.

Detektiv joj ne odgovori.

Zamahnuo je nogom, skupivši u taj udarac svu svoju snagu.

Verovao je da su vrata bila zaključana.

Uleteo je kroz iverje, pazeći da

se održi na nogama i ne dovede sebe u opasnost.

Video je čoveka kako se okreće prema njemu, s licem ispisanim za prepaščenjem i gnevom.

Držao je pušku.

Monahan pritisnu obarač, ne štedeći municiju. Jednom... dva... tri puta..

Zatim četvrti i peti put.

Edi Kvajl je razrogačenih očiju bio svedok kako mu oružje klizi kroz raskrvavljene prste.

A taman je uzimao na nišan Dipa Denvera. To ga je toliko okupiralo da je instinktima bio odsečen od ostalih zvukova.

Nije mu se umiralo...

Sa pet zrna u telu, on je pružao ruku prema svom koltu za pojasom. Činilo se da će uspeti.

Monahan izbacila poslednji hitac.

To ga je dokrajčilo.

Urlajući, revolveraš iz Ajove se propeo i pao na prozorsko staklo.

Ništa ga nije zadržalo na putu prema ulici.

Pao je sa visine od šest jardi.

Tedi Monahan priđe ivici prozora. Video je Dipa Denvera kako nimalo nežno drži svoju snahu za ruku.

A ona je zurila u mrtvog Kvajla, ne osećajući bol koji su joj nanosili deverovi prsti...

XIX

— Sad je gotovo — rekao je potmulim glasom Dip Denver. — Doli-

jala si, kućko! Mislila si da ćeš mi umaći, ha?

Elizabet se okrete prema njemu. Oči joj behu mutne ali dovoljno lepe da ga podsete na sva ona vremena koja su izgledala tako davna, a sada ponovo vraćena u sećanje.

— Mislila sam da će te ubiti — odgovorila je izmenjenim glasom.

— Spavala si s njim? — zarežao je, načet starom ljubomorom i besom.

— Zar ti je to važno?

Otrgla se od njega, kao da je zaražen.

Uto je do njih prispeo i detektiv. Uz put je punio koft.

— Koga si ovo najmio, dragi devere? — pitala je. — Zar nisi mogao sam da osvojiš svoju dragu Elizabet?

— Bićeš ti draga đavolu, a ne meni!

Ona kleče nad Kvajlom i nežno mu uze glavu među šake. Ostala je tako nepokretna, nekoliko časaka.

Monahan i Denver se zgledaše.

— Pa, Kvajl vredi živ ili mrtav pet hiljada dolara za moju agenciju...

— Meni je vredeo mnogo više — dobacila je Elizabet turobnim glasom. Ustala je i pogledala obojicu, ispitivački i radoznalo.

Znala je da bi mogla da „obradi“ Dipa. Međutim, za tako nešto potrebno joj je dosta vremena, a Denver je bio nestrpljiv da je kazni.

Možda bi se moglo pokušati s ovim dugonjom u naočarima?

— Dakle, na koje ćete me drvo obesiti? — upitala je.

Monahan skide šešir i pokloni se.

— Miš Denver, tako lepoj glavi pristaju ogrlice od dijamanta, a ne od konopca...

— Bah! — prasnu Dip. — Štedi svoje reči, momak! Ona pripada meni!

Istog trenutka, ulicu je prekrio topot konja. Žena, Denver i detektiv su se okrenuli u isti mah.

Prilazio im je čovek sa zvezdom. Kejzi Tibs.

Prvo je zadržao pogled na mrtvom Ajovljaninu, a onda ga je jedva skinuo s Elizabet Denver. Njeno prisustvo je omekšalo šerifovo lice i pomelo redosled pitanja koji je pripremao dok je, čuvši pucnje, dojahao.

— Sigurno postoje objašnjenja, gospodo? — upitao je i prstom dotakao svoj povrnuti obod. — Ovo je „Dan strelaca“, ali strelšte je malo dalje, a ne na ulici. Dakle?

Dip nije imao volje za razgovor. Jedva je čekao da se sa snahom odvoji od Šeridana i od Monahana.

Detektiv pruži svoju značku.

— Pinkertonov agent? — procedio je Tibs, ne baš oduševljeno. — Daleko ste dogurali mister... mister Monahane?

— Pa, trudim se da budem dobar — odgovorio je detektiv. — Uz put pomalo i učim...

— Učite?

— Naravno! Želim da završim prava.

— Nisam na to mislio, to znate. Ko je ubio ovog momka i ko je on?

— Ja sam — odgovorio je Monahan. — Provalio sam u sobu — pokazao je na pansion — gde se spremao da kroz prozor, iz puške, ustreli mog klijenta iz Dikinsona.

— Sve lepše od lepšeg — skupi ramena Tibs. — Toliko kilometara zbog jednog čoveka? Ko je on?

— Edi Kvajl! Postoje poternice za njim. Jedna glasi na pet hiljada dolara, a druga je zvanična, od federalnog maršala...

— Imate ih?

— Imam!

Monahan izvuče neke presavijene papire i pruži šerifu.

On baci kratak pogled na njih i klimnu glavom.

— A leš? Imate nameru da ga nosite sa sobom u Sijuks Fals?

— Nikako! Platiću da se ovde strpa pod zemlju. I zamoliću vas za jedan telegram sa vašim potpisom. Telegram za Čikago.

— To će vas skupo stajati.

— Sve je uračunato, šerife.

Tibs se okrete prema Elizabet.

— A vi?

— Ona je sa mnom — umeša se Denver. — Došli smo na „Dan strelaca“ ali, ne možemo da nađemo sobu.

Šerif je osetio da čovek laže, ali, nije imao razloga da ih gnjavi, s ob-

zirom da je Monahan opravdao postojanje jednog leša.

— „Dan strelaca“ je počeo — nagovesti on.

— Nemamo vremena da tražimo više. Takmičenje traje dva dana, vraćamo se.

— Kuda?

Denverove usne se zgrčiše.

— Kuda nam je volja, šerife? — oporo je izgovorio.

Monahan se brzo umeša.

— Garantujem da je s njim sve u redu, šerife. Slučaj je hteo da se moj agencijski zadatak i njegov zahtev za uslugu poklope. Oboje smo tragali za Edijem Kvajlom.

Tibs je premišljao: imao je nevolja sa Dokom Holidejem, imaće sigurno nevolja sa silnim streljačkim šampionima koji su se slegli u Šeridanu, zašto da započinje novu sa detektivom i njegovim prijateljima?

Monahanova legitimacija bila je u redu.

— Koliko si kod Nata? — upitao je.

— Četiri godine.

Kejzi zaklima glavom.

— Ja sam otišao od njega pre deset... Lični razlozi. Uostalom, to nije važno. Poslaću mu telegram i potvrdiću da je Kvajl mrtav.

Zatim okrenu konja i vrati se istim putem.

Detektiv je neko vreme gledao za njim, a onda prodorno zviznu.

Ulicom je galopirala njegova kočija!

VAJAT ZRP

svake subote

najbolji western romani

— Nebesa — nije mogao da ne uzvikne Denver — pa, ovo je kao iz priče! Zar je niste vezali?

— Ume sama da se oslobodi — osmehnu se detektiv.

— Zar odlazite? — upita Elizabet ispunjena nemirom. — Ostavićete me s njim?

— Platilo sam ga da te pronade — promrsio je Dip Denver naslađujući se ženinim strahovanjima. — Ostajemo samo ti i ja.

— Kad se plaćanja tiče — umeša se detektiv — nisam video dolare, mister Denvere?

— U pravu ste, momče — složio je ovaj i zavukao ruku pod prsluk. — Evo vaših...

Zastao je i počeo da se pipa po košulji. Onda je počeo da pretražuje džepove.

— Prokletstvo, gde mi je novac? — uzviknuo je. — Bio mi je u džepu...

— Ako je to neki vic — oglasi se Monahan — nije duhovit.

— Ali, imao sam ga! Četiri hiljade dolara, čoveče! Imao sam ga sve vreme... nemoguće da su mi negde ispali? Da nisu u sedlu?

— Ništa od toga — oštro primeti detektiv. — Ako mi ne platite odmah, vašu snahu vodim sa sobom!

— Šta? — uzviknu ovaj i ustuknu. — To ne dolazi u obzir! Ja...

— U redu, onda novac na sunce!

— Ali, nemam ga više! — iskreno je očajavao Denver, pretražujući

ponovo svoju odeću. — Nemam ga... Šta to treba da znači?

— Zar hoćete da me prevarite? — ljutnu se Monahan.

— Ne, ali... Platiću vam čim stignem u Dickinson.

— Ja ne putujem u Dickinson.

— Poslaću vam!

— Pogodba je bila: na ruke! Imate ili ne?

Denver pogleda u Elizabet i primeti odblesak ironije u njenim očima.

— Da te ona nije već obrlatila? — jarosno je uzviknuo.

— Mis Denver vidim prvi put — suvo uzvratila Monahan. — Očigledno je da nemate novca. Zato odlazim s njom?

— S njom? Pa, ona nije sedlo koje se može prodati?

— Ko zna?

Zagonetan smešak izbi na Monahanovim usnama.

Dip je bio spreman na poslednje. No, Monahan ga je preduhitrio.

U njegovoj ruci stvorio se kolt.

— Šta to znači? — trže se Denver.

— Potreban mi je vaš opasač — mirno mu dobaci detektiv. — Da vam ne padne na pamet da mi ciljate u leđa...

— Mene nećete da...

— Hoću! Ne skinete li, metkom ću ga otkopčati!

U Monahanovom glasu nije bilo humora.

— To ćete mi platiti, pseto ćoravo... — zarežao je Denver i bacio oružje pred njegove noge.

Detektiv prebaci opasač preko ramena i ponudi Elizabet sedlo svoje kobile.

Ona prihvati sa smeškom i dopusti da je on podigne uvis. Pri tom ju je malo duže zadržao u rukama.

Denver je kipteo od gneva.

U jednom trenutku požele da poleti napred, ali se savlada. Monahan nije bio laik. Umesto pesnicom, dočekao bi ga metkom. A ranjen ne bi mogao da ih traži...

Stisnuo je zube i čutao lica izobličenog od mržnje.

Monahan uzjaha i ruke provuče ispod ženinog pazuha. Poterao je kobilu, ne obazirući se na sjaj Dipovih očiju.

Naslednik iz Dikinsona postajao je sve manji i manji.

Kada se Monahan poslednji put okrenuo, bio je skoro tačkica.

Opusteli Šeridan ostajao je za njima.

XX

Detektiv nije bio mnogo pričljiv, kako je to izgledalo u prvi mah. Elizabet je pokušavala da dokuči način kojim bi mu prišla bliže i otkrila misli.

— Šta nameravate sa mnom? — kometno je upitala.

— Samo se ne trudite da me zavedete — objasnio joj je odmah.

— Ne plašite se Denverove poteze? — interesovala se.

— Ne!

— To kažete s ubeđenjem, mister Monahane. Može li vam se verovati?

— Više nego vama.

Ona učuta! Očigledno da je mlađić bio tvrd orah. Ali, sve joj je sada izgledalo nestvarno: Dipov ostatak, njeno jahanje sa detektivom na sever, mrtvi Edi Kvajl, neizvesna budućnost...

Šta je Monahan nameravao s njom?

— Kobila neće izdržati dugo — primetila je.

— Znam jedan ranč gde mogu kupiti konja za vas.

— Na sve ste mislili?

— To mi je posao — prvi put je kazao blažim glasom. Ona se neosetno lako nasloni na njega tako, da joj se kosa zavukla u njegove nozdrve.

— Ne prati nas? — pitala je posle kraćeg ćutanja.

— Ne!

— Kako znate?

— Udesio sam tako...

Ona se odmače i sasvim okrenu, da mu sagleda lice.

— Udesili?

— Naravno! On još uvek misli da je izgubio novac... ali, ja sam mu uzeo. Nije ni osetio. Novac je ionako moj.

— Ali zašto?

— Da bih imao dobar izgovor da vas povedem.

— Zašto?

— Zatim sam njegovom konju skinuo jednu prednju i jednu zadnju potkovicu. Kovač je otišao na takmičenje, pa će mu biti potrebno bar nekoliko sati dok ga privoli da mu to namesti... ako ima čime da mu plati.

Žena se smeškala.

— Osim toga — nastavio je Monahan — on je bez navca i bez oružja. Moraće da krađe, kako bi se domogao kolta. A ako to učini, šerif će ga zadržati bar još nekoliko časova u zatvoru.

— Divno — rekla je Elizabet. — Ali mi niste odgovorili zbog čega ste mene povelili?

— Neko mi je platio dvostruko da vas dovedem njemu.

— Ali... ko?

— Timoti Denver.

Žena se skoro zagrcnu.

— Ti... Timoti Denver? Šalite se! Matori je platio da mene...

Zatim je zavrtila glavom.

Posle toga je skupila ramena i nasmejala se.

Smejala se sve jače, sve više, sve glasnije. Najzad je zabačene glave ispuštala pomaman smeh od koga se talasala prerija ispred njih...

XXI

Vinu Hkliju se činilo da je našao ono što mu je odgovaralo: hotel u Kristobalu!

Nebesa, kakvih je cura tamo bilo!

A kada je mama-Brenda, vlasnica te jazbine, videla hrpu dolara u rukama ove skitnice, bila je spremna da mu nabavi najbolju curu!

Naravno, uz piće za sve troje.

Našla je sto u posebnom separeu, donela dva velika svećnjaka i stavila zapečaćenu bocu brendija na sredinu stola.

Dok se kretala po polupraznoj prostoriji, u sutonu, pod njom se gibao pod.

Devojka koju je vlasnica dovela sa sprata, bila je mlada ali prilično namazana puderom i mastima. Međutim, za Vina Hklija bilo je najvažnije da Đulija, kako se predstavila, ima tanak struk i pravo blaženstvo ispod ogromnog dekoltea.

Zaboravio je odmah na Vanstoka, Lakija, na Šeridan i mrtvog kockara. Zaboravio je na opominjuće Vanstokove reči o mračnoj slavi koja će ga progoniti. Nije želeo da misli sa da o tome.

Dograbio je devojku i uvalio u krilo, bez uvijanja.

Ona se smejala rutinerski, poturajući mu pod bradato lice svoja prsa.

— Kakav par! — klikkala je mama-Brenda, njišući oko njih bokovima kao zapregama. — Spremila sam vam sobu, deco! Najlepšu što ima mama-Brenda.

Vin Hakli zubima iščupa zapušač i ponudi novoj poznanici da proba.

— Ne — odbila je ona maznim glasom.

— Ona je dobra cura — ubaci se vlasnica hotela — a ne kao neke...

Pegavi revolveraš se okrenuo prema ženi.

— Koliko ti košta ova „dobra“ curica, mama? — pitao je, brišući rukavom usta.

Žena je zastala za trenutak, sabirajući se. Prilikom je trebalo iskoristiti.

— Prva klasa — napomenula je. — Sitnica za vas, mladi čoveče. Pedeset dolara.

Pomislila je da će prasnuti ili opsovati.

Međutim, Hakli velikodušno izvali gomilu savijenih, izgužvanih novčanica i pusti da jedna po jedna padaju na pod.

— Sagni se i uzmi, mama — predložio je.

— Sagni se ti, Đulija — zapovedi ova devojci.

— Ona ne može, zauzeta je — rekao se Hakli, zvlačeći šaku u njen dekolte. — Moraćeš ti, mama...

Žena se dvoumila. Pogled joj je ostao zakovan za pod kao začaran.

— Pozvaću nekoga...

— Samo ti, mama! — opomenu je Hakli preteći. — Ili nema ništa od pedeset dolara! Hoću da vidim možeš li da se sagneš...

Mama-Brenda se osmehivala kiselom. Ipak, morala je da se žrtvuje: ali, umesto da se sagne, klekla je.

Pokupila je sav novac i strpala u nedra.

Sa pridizanjem je išlo teže. Pružila je ruku da se pomogne stolicom. Na pola puta, kada joj je nedostajalo samo da se ispravi, pegavi došljak je žestoko pljesnu po stražnjici.

Odjeknulo je kao prasak biča, i žena se pruži po podu!

Ne čekajući da primi na sebe njen bes, Hakli preko njenog lica nabaca još pedeset dolara.

Onda joj pruži ruku.

— A sad se gubi, mama, i ostavi nas na miru! — rekao je.

Ona ne prihvati njegovu šaku već sama stade na noge. Srećom, niko nije bio svedok ovom podmuklom i ponižavajućem udarcu!

— Volim šale — kazala je zadighano — ali, samo kad se dobro plate.

Onda ih je ostavila, namaknuvši za sobom prijavu zavesu.

Hakli nali u sebe još brendija.

— Da ti vidim čarape? — obratio se devojci.

Ona ispruži nogu i zavrnu haljinu. Imala je tamnosmeđe, mrežaste čarape sa žučkastim podvezicama. Hakli joj steže list noge, a onda pođe rukom sve dalje.

— A soba? — opomenu ga ona.

— Soba? Pa, ako voliš sobu, hajdemo — složio se i revolveraš.

Pošao je i otvorio zavesu.

Odjednom je zastao kao opečen!

WAT DILLO

svakog
1.
u
mesecu

Ne... Nemoguće!

Spustio je zavesu i okrenuo se prema devojci. Bio je bled kao zidovi u kojima su se nalazili.

Mora da mu se pričinjavalo, iako je popio samo nekoliko gutljaja.

— Šta se desilo? — upitala je Đulija.

— Ostani tu — naredi joj.

Zatim je odmakao zavesu separea samo nekoliko santimetara.

Da, to je bio on! Niko drugi nego on.

Ili njegov duh?

Zar je moguće... Zar je moguće da je ustao iz mrtvih?

— Neko vas progoni? — pitala je devojka.

— Da... Aveti. Mada ne verujem u njih.

— Ko je to?

On je dlanom obrisao hladan znoj sa čela. Na ulazu u hotel stajao je Dok Holidej!

Pronašao ga je.

Nije umeo da objasni kako je preživeo onaj hitac iz blizine, ali, nešto se desilo, i Holidej je živ!

I, njega traži!

— Može li se ovuda izići neopaženo? — upitao je brzo.

— Iz separea? Ne... ima stražnji ulaz, ali se mora proći kroz salu.

— Ne vredi — tresao se Hakli na mukama. — Ubiće me!

— Šta se desilo? Da zovem mama-Brendu?

— Nikako — usprotivi se Hakli.

— Poznaješ li u sali neke momke spremne da potegnu oružje za hiljadu dolara?

— Našla bih... Zašto?

— Nađi bar dvojicu i uvedi ovamo. Brzo!

Rekavši to, on izvuče kolt i otkoči.

— Nemoj da me prevariš — zapreti — inače ću te ubiti kroz zavesu.

— Ne, neću... Tu su Beldon i Patrik. Za hiljadu dolara učiniće sve što tražite od njih.

— Dovedi ih brzo!

Hakli se skloni u stranu dok je Đulija izlazila iz separea u salu.

Sve je trajalo kao večnost. Hakli nije ispuštao kolt, ali se znojio obilno.

Mrtvaci dolaze po njega! Prokletstvo, kako je to moglo da se dogodi? Zar je Holidej od čelika? Ili ima dva života?

Zavesa se ponovo pomakla, i prva je ušla devojka.

Za njom su stupila dva neobrijana tipa. Smrdeli su na đuvan i znoj, ali su im meci blistali na opasaču. Svaki je nosio kolt s izlizanom drškom.

Vin Hakli je nekako uspeo da se primiri.

O čemu je reč? — odmah mu se obrati snažniji, mrgodniji momak crne brade. Bio je spreman da se

podrugne svakom koga smatra slabijim od sebe. Ipak, pegavko nije izgledao mlakonja. Bio je visok, dugih ruku i prstiju, nisko pripasanog kolta kalibra 44.

— Ovo je Patrik — pokazala je Đulija na oniskog — a ovo Beldon.

Beldon je bio možda nešto viši, ali još smrknutiji i odbojniji. Išao je razdrljene košulje sve do pupka i stalno je krivio usta, kao da iz zuba izbacuje ostatke nekog mesa.

— Treba da se oslobodim jednog tipa — rekao je Hakli.

— Pa? Zašto to ne učinite?

— Ne mogu sam.

— Zar je opasan?

Hakli kao da iziđe iz sopstvene kože.

— Hoćete ili ne? — zapitao je. — Možda neko drugi ima nameru da zaradi dve hiljade dolara?

— Mi ćemo — brzo se ubaoi Beldon. — Gde je taj i šta da uradimo?

— Možete ga ubiti — rekao je Hakli — ili u najgorem slučaju zaraditi dok ja iskočim napolje. Dajem svakom po hiljadanku ako to uspete.

— Unapred?

— Ne želim da se vraćam. Dakle?

— Čini se da to вреди više — otegnuto će Patrik. — Taj momak može da uzvрати vatru... Šta će mi hiljadu dolara ako ne mogu da ih potrošim?

Hakli nije želeo da se pogada. Vreme je proticalo, kockar će se možda raspitati o njemu kod mama-Brende i....

— Koliko? — upitao je.

— Po dve!

— U redu! — izvuče Hakli novac i odbroja četiri hiljade, bacivši ih na sto. — Ostaju ovde, pa se vratite po njih.

— Zašto ih ne bismo uzeli sad?

— Zato što nisam naivan.

Pogledali su ga procenjujući koliko mogu da mu veruju da je brz.

Da bi im to pokazao, Vin Hakli poput kobre spusti šaku na svoje oružje i ono se zalepi za njegove prste nevidljivom brzinom.

Zatim ga obrnu oko prsta i stavi natrag.

— Kad je on takav — reče — kakav je tip od koga se trese?

— Da ga pogledamo? — predloži Patrik. — Gde je?

— Bio je na ulazu?

— Kako izgleda?

— Visok, u crnom šeširu, crnom odelu, i beloj košulji. Za pojasom ima dva kolta.

— Dva? Pa, to je đavo, a ne čovek! Kako se zove?

— Zove se mister dve hiljade dolara, momci. Idete ili ne?

— A ja? — upita Đulija.

— Ti ostaješ sa mnom... Da mi pokažeš put do najbližeg izlaza.

Kada su Beldon i Patrik izišli, Hakli se priljubi uz zavesu. Pratio je svaki njihov pokret. Video je

da prilaze šanku za kojim je stajao kockar.

Stali su s obe strane.

Patrik je nešto dobacio Bel-donu, a ovaj je odgovorio. Zatim su im se glave okrenule prema kockaru.

Sigurno su ga izazivali!

Vin Hakli dogradi devojkicu za rukom.

Džordžijanac se okrenuo, a njih dvojica su uzmakla s rukama blizu opasača.

— Sad će! — procedio je Hakli.

Patrik je potegao prvi.

Zaglušujuća pucnjava ispunila je hotel; pomamno vukući devojkicu ispred sebe, Vin Hakli je kroz zavesu jurnuo u salu.

Video je Đulijina ramena i upravljao se prema njima.

Izbegla je ivice dva stola i našla se pod stepenišnim gredama.

Iza njih je još odjekivala kano-nada koltova.

— Ovuda! — pozvala je devojkica i otvorila mala, drvena vratanca.

Hakli proturi glavu i kao iz topa izbačen izlete u noć.

Našao se među nekim sanducima i dubretom.

Uspeo je da se dočeka na noge i osvrne. Sad je morao zaobići zgradu i dohvatiti se konja.

Pucnjava je umukla.

Da li je to najzad bio kockarev kraj?

SVAKE SUBOTE VAJAT ERP

★
AVANTURE
LEGENDARNOG
ŠERIFA
VAJAT ERPA
★

Potrčao je!

Ispred hotela nije bilo nikoga. Ugledao je svoje kljuse i kao da ga je sunce ogrejalo. Užurbano ga je odvezivao, nemajući vremena da baci pogled kroz hotelski prozor.

Bacio se u sedlo i žestoko zabio pete u slabine životinje.

Konj je zarzao, propeo se i porjurio ulicom.

Spasen!

Šibao je vrat konja uzdom, samo da odmakne dalje od hotela, Kristo bala i Holidejeve senke.

Ali, đavola! (Iz mraka, poput sablasti, iskrsnuo je jahač!)

Haklijev konj ukopa u mestu i pegavi revolveraš zaroni lice u grivu.

Jahač se nalazió na šarenom zdrepcu.

Nije mu razaznavao lice, ali, slutio je tamno odelo ispod kao sneg bele košulje.

Ta noć bila je puna sablasti za revolveraša iz Dodža.

Dok Holidej kao da se razmnožavao. Bio je mrtav pa je oživeo.

Ostavio ga je u hotelu nasuprot dva revolveraša, a on se pojavio čak ovde.

Hakli više nije imao snage.

Ruke su mu klonule niz telo.

Bat šarčevih kopita ličio mu je na udarce posmrtnih zvona.

Gotovo je...

— Hajde — muklo je prevaleo

preko jezika — ubij me! Nije mi ništa jasno... Kako si uopšte živ? Kako?

Kockar zaustavi Miga.

— Došao sam po svoj novac — rekao je hladnim glasom.

Hakli se nasmeja histerično.

— Po novac? Nisi došao po mene? Nemam novca, ostalo je nešto, ne znam ni sam koliko... Zar te nisu ubili u hotelu?

— Nisu! Poznali su me i sve mi rekli. Predložio sam im da pripućaju u vazduh, a ti si odmah izleteo.

— Onda šta čekaš? Pucaj!

— Ne želim da oprljam novac — ponovio je Dok. — Istresi sve, ali polako. Jednu po jednu.

Hakli je bezvoljno prevrnuo džepove. Lepo ih je složio u gomilu, poravnao ivice i pružio kockaru.

Holidej stavi pod kaput dolare i namaknu šešir na čelo.

— Zašto si pucao na mene? — upita.

— Ne znam — odgovorio je Hakli. — Desilo se... Hteo sam da se osvetim za Pueblo Bonito... i da se proslavim da sam ubio jednu slavno ime! Eto zašto!

— Skini opasač.

Hakli poslušao.

— Okreni se!

I to je učinio.

— Kreni polako napred.

On pritisnu butinama sapi svog

konja i pođe. Iščekivao je svakog časa hitac.

No, potrajalo je mnogo duže nego što je mislio.

Nesvesno, životinja pod njim se zaustavila, kao da je želela da omiriše noć.

Vin Hakli se bojao da se okrene.

A, kad je to učinio — kockara nije bilo na mestu gde ga je ostavio. Iščezao je!

Vinu Hakliju bilo je oprošteno.

Kad mu je ta misao doprla do

mozga — pegavi revolveraš se zaneo, izgubio svest i skljkao sa sedla na tle.

XXI

Našli su ga tek u zoru.

Bio je mrtav!

Doktor Kalagan koji ga je pogledao, zaključio je da nema tragova od hladnog i vatrenog oružja.

Vina Haklija je prosto izdalo srce....

KRAJ

FRENK LARAMI:

PET KARATA ZA ŽIVOT

SVA PRAVA PRIDRŽANA

**Izdaje i štampa NIP „FORUM” Novi Sad, Vojvode Mišića 1.
Odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ**

Štampano: 17. februara 1976.

**Oslobodeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog
sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine.
broj 413-279/73 od 10. maja 1973. godine.**

Štampa „Forum“, Novi Sad, 7. marta 1976.